

APSTIPRINĀTA
ar Madonas novada pašvaldības domes
30.05.2025. lēmumu Nr. 287
(protokols Nr. 9, 44. p.)

**MADONAS NOVADA PAŠVALDĪBA
MADONAS NOVADPĒTNIECĪBAS UN
MĀKSLAS MUZEJS**

**DARBĪBAS UN ATTĪSTĪBAS
STRATĒGIJA
2025. – 2030.GADAM**

MADONA
2025.

**MADONAS NOVADPĒTNIECĪBAS UN MĀKSLAS MUZEJA
DARBĪBAS UN ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA**

Saturs	Lpp.
I. Informatīvā daļa	
1. Muzeja raksturojums, tā loma sabiedrībā	3
1.1. Muzeja darbības pilnvarojums	3
1.1.1. Muzeja struktūra	4
1.2. Muzeja misija	5
1.3. Muzeja darbības virzieni	5
1.4. Muzeja stratēģiskie mērķi un uzdevumi	5
2. Muzeja iekšējās un ārējās darbības vides faktoru analīze	7
2.1. Pārskats par iepriekšējā periodā sasniegtajiem rezultātiem un rezultatīvie rādītāji	7
2.2. Pētnieciskais darbs	12
2.3. Muzeja komunikācija 2015.-2019.gadam	15
2.4. Muzeja pieejamība	20
2.5. Infrastruktūra	21
2.6. Ārējās vides ietekmes raksturojums	22
2.7. Muzeja darbības spēju izvērtējums	23
2.7.1. SVID analīze	25
2.8. Secinājumi	26
2.9. Muzeja vidējā termiņa prioritātes	
II. Programmu daļa	
3. Vidēja termiņa muzeja darbības programma 2025.-2030. gadam	
3.1. Krājuma darbs	27
3.2. Pētnieciskais darbs	27
3.3. Komunikācijas darbs	34
3.4. Mārketinga	37
3.5. Personāls	45
3.6. Materiāli tehniskā bāze	50
3.7. Sagaidāmie rezultāti	51
3.7.1. Kvantitatīvie rādītāji	53
3.7.2. Kvalitatīvie rādītāji	53
3.8. Programmas īstenošanai nepieciešamie cilvēkresursi	54
4. Pārraudzība un atskaitīšanās kārtība	55
	57
PIELIKUMI	
1. Krājuma darba politika	59
2. Pētniecības darba politika	68
3. Komunikācijas politika	73

MADONAS NOVADPĒTNIECĪBAS UN MĀKSLAS MUZEJA DARBĪBAS UN ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA –2025.-2030.GADAM

1. Muzeja raksturojums, tā loma sabiedrībā

Ievads

Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja Darbības un attīstības stratēģija 2025.-2030.gadam ir vidējā termiņa plānošanas dokuments, kas atklāj muzeja darbības virzienus, tiem nepieciešamos resursus un sagaidāmos rezultātus. Stratēģijā izvirzītie mērķi un uzdevumi atbilst šī brīža ekonomiskajai situācijai.

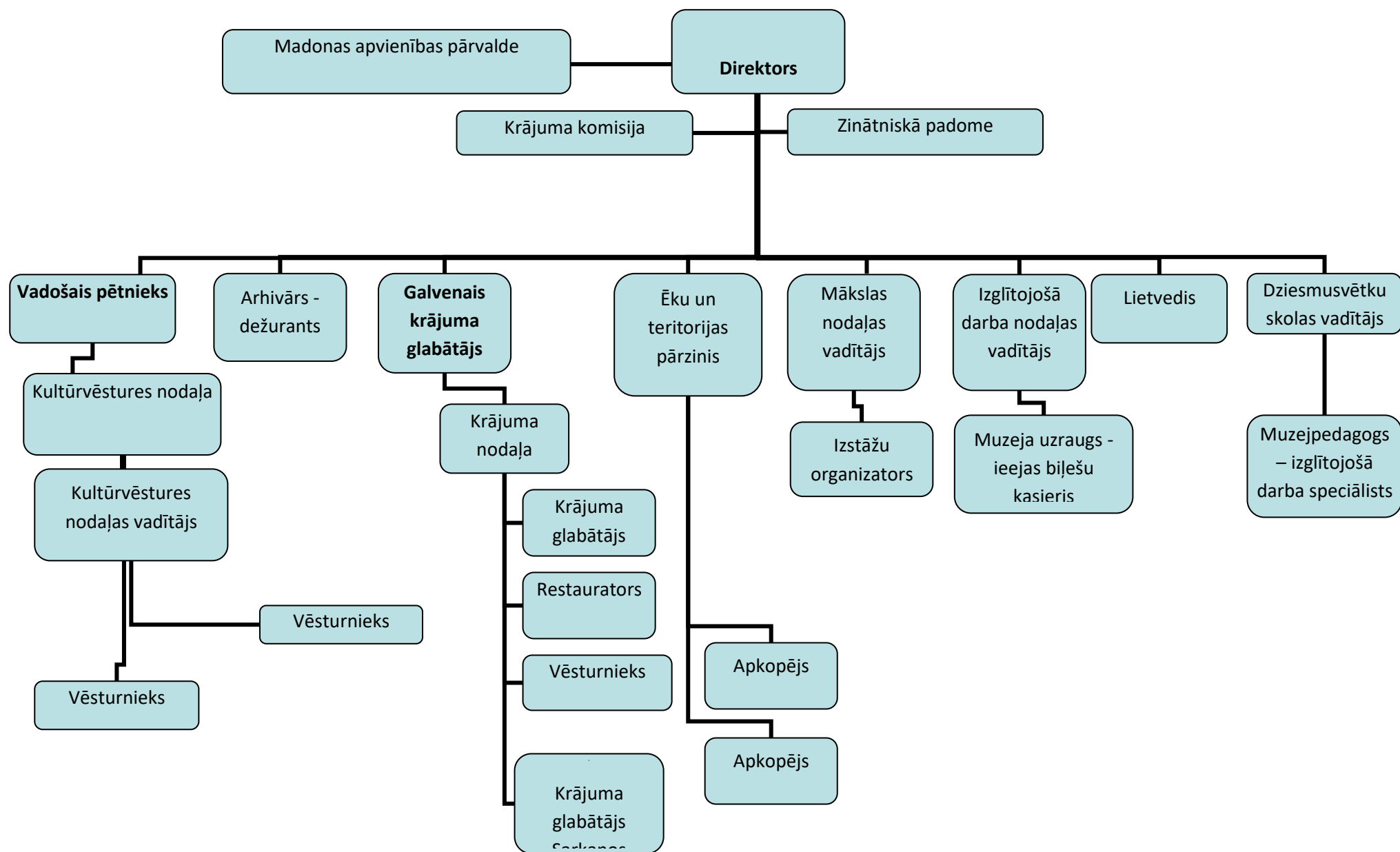
Stratēģija ir pamats muzeja darbības un finanšu plānošanai, kā arī rezultātu novērtēšanai. Ņemot vērā muzejam pieejamo finansējumu, stratēģijā var veikt izmaiņas mērķu sasniegšanai.

1.1. Muzeja darbības pilnvarojums

Madonas muzejs ir Madonas novada pašvaldības iestāde (reģ.nr. 40900027093), kas darbojas saskaņā ar Madonas novada pašvaldības apstiprināto Nolikumu, Muzeju likumu, ievēro Latvijas Republikas normatīvos aktus, Madonas novada domes lēmumus un rīkojumus, tam ir saistoši Latvijas Muzeju padomes atzinumi. Muzejs dibināts 1944.gada 20.septembrī. Muzeja stratēģiskie mērķi un uzdevumi ir izstrādāti, balstoties uz muzeja misiju un vērsti uz tās realizēšanu. Muzeja krājuma, pētniecības darba un komunikāciju politikas sekmēs stratēģisko mērķu sasniegšanu. Muzeja darbības un attīstības stratēģija balstīta uz „Madonas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2022.–2047.gadam”, ievērojot tajā ietvertās prioritātes un uzdevumus:

- 1) sekmēt izglītotu, sociāli nodrošinātu, veselīgu un aktīvu sabiedrību, kultūras daudzveidību;
 - 2) sekmēt ekonomiski attīstītu novadu;
 - 3) sekmēt teritorijas sasniedzamību un vides resursu ilgtspējīgu attīstību,
- kā arī “Vidzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2015.-2030.gadam”.

Madonas muzejs ir viens no Vidzemes reģiona lielākajiem pašvaldību muzejiem, kura kolekciju nozīmīgums nodrošina iespējas novada kultūrvēstures procesu pētniecībai un atspoguļošanai un kalpo kā izziņas bāze dažādu sociālo grupu vajadzībām. Muzejs patstāvīgi organizē savu darbību, izmantojot tā rīcībā esošos līdzekļus. Īstenojot stratēģiju, Madonas muzejs nākamajos piecos gados ir izvirzījis mērķi – kļūt par reģionālo muzeju. Savā darbībā iekļaujot vēsturisko materiālu kolekcionēšanu, pētniecisko darbu un komunikāciju par Madonas, Ērgļu, Cēsaines, Lubānas un Varakļānu vēsturiskajām teritorijām un vienojot novadā esošos akreditētos muzejus, būt metodiskais centrs novadā esošām kultūras mantojuma institūcijām, atbilstoši Muzeju likuma 16.pantam.

1.2. Muzeja misija

Muzeja galvenais mērķis (misija) ir vākt, glabāt, pētīt un popularizēt materiālās un nemateriālās kultūras vērtības Madonas novadā, veidojot daudzveidīgu un ilgtspējīgu muzeja piedāvājumu. Muzejs tiecas izglītēt sabiedrību, stiprināt vietējo identitāti un pašapziņu, veicināt emocionālo labbūtību un rosināt interesi par Madonas novada vēsturi un īpašo devumu nacionālās kultūras attīstībā, kā arī sekmē šo vērtību izmantošanu izglītībā, sabiedrībā un tūrismā.

1.3. Muzeja darbības virzieni

1. Muzejs apzina, vāc, pēta, glabā un popularizē materiālus par novada vēsturi, kultūru, mākslu, literatūru, dabu, nodrošina muzeja vērtību pieejamību sabiedrībai.
2. Veido ekspozīcijas, tematiskās, mākslas u.c. izstādes, nodrošina to pieejamību apmeklētājiem, veic izstāžu apmaiņu ar citiem muzejiem, iestādēm un organizācijām Latvijā un ārvalstīs.
3. Veic izglītojošo un komunikācijas darbu: organizē publiskus pasākumus, konferences, sagatavo un lasa lekcijas, referātus, vada ekskursijas, izstrādā un vada muzejpedagoģiskās programmas novada kultūrvēsturiskā mantojuma un mūsdienu mākslas popularizēšanai.
4. Sagatavo un publicē zinātniskos, informatīvos u. c. materiālus.
5. Veic Nacionālā krājuma digitalizāciju un ievada Nacionālā krājuma priekšmetu metadatus Nacionālā muzeju krājuma kopkataloga informācijas sistēmā (NMKK).
6. Uztur un attīstīta muzeja darbībai nepieciešamo infrastruktūru.
7. Ir vadošais metodiskais un konsultatīvais centrs novada akreditētajiem, privātajiem un neakreditētajiem muzejiem, piedāvājot profesionālās pilnveides iespējas, veidojot vienotu virzību novadā, veicinot kolekciju glabātāju profesionālo pilnveidi, mantojuma saglabāšanu, pētniecību un pieejamību.

1.4. Muzeja stratēģiskie mērķi un uzdevumi

1.4.1. Veidot Madonas muzeju kā reģionālu muzeju, kas savā darbībā – krājuma veidošanā, pētnieciskajā darbā, komunikācijā un izglītojošā darbā aptver plašu teritoriju – bijušos Madonas, Ērgļu, Cesvaines, Lubānas, Varakļānu novadus, atbilstoši Madonas novada stratēģijai, kā arī kaimiņu novados esošo teritoriju, kas saistīta ar muzeja pētnieciskā darba lauku.

- 1.4.1.1. Veidot Madonas muzeju par novada metodisko centru, apvienojot novada akreditētos muzejus.
- 1.4.1.2. Sniegt konsultatīvu palīdzību novadā esošajiem kultūras mantojuma objektu uzturētājiem īpašniekiem (ekspozīciju, senlietu krātuvju telpas, personību istabas utt).
- 1.4.1.3. Veidot sadarbību ar privātiem uzņēmējiem, pilnveidojot muzeja finansiālo un arī cilvēkresursu kapacitāti, izstrādājot jaunus muzeja produktus.

1.4.2. Veidot Madonas muzeja krājumu kā reģiona raksturojošu kultūrvēsturisku vērtību krātuvi, strādājot atbilstoši “Noteikumiem par Nacionālo krājumu” un veicinot krājuma pieejamību fiziskā, digitālā formā, izmantojot mūsdienu tehnoloģiskās iespējas.

- 1.4.2.1. Papildināt Nacionālo krājumu, izvērtējot pieņemamo priekšmetu atbilstību muzeja misijai un komplektēšanas politikai, nodrošinot tā dokumentēšanu un saglabāšanu atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. 956.
- 1.4.2.2. Aprīkot, iekārtot un veidot jaunas krātuves telpas.
- 1.4.2.3. Nodrošināt krājuma pieejamību un izmantošanu apmeklētājiem un muzeja darbiniekiem izglītības, pētniecības un uzziņas darbam.
- 1.4.2.4. Piesaistīt finansējumu, lai atbilstoši muzeja profilam veidotu pastāvīgo mākslas ekspozīciju, tā veicinot mākslas krājuma pieejamību un popularizēšanu.
- 1.4.2.5. Pilnveidot un modernizēt atklātā krājuma eksponēšanas iespējas.
- 1.4.2.6. Pilnveidot rīcības plānu potenciālas krīzes (apdraudējuma) gadījumam.

1.4.3. Veikt Madonas novada kultūrvēstures izpēti, veidojot tam atbilstošu muzeja Nacionālo krājumu un publiskot pētījumu rezultātus.

- 1.4.3.1. Veikt plānoto tēmu izpēti un pētījumu rezultātus atspoguļot muzeja izglītojošā darbā – ekspozīcijās, izstādēs, muzejpedagoģiskajās programmās, publikācijās, nodrošinot muzeja pētniecības darba rezultātu un krājuma pieejamību.
 - 1.4.3.2. Papildināt krājumu, atbilstoši pētnieciskā darba plānam un veikt kolekciju izpēti.
 - 1.4.3.3. Pilnveidot atklātā krājuma telpas un ekspozīcijas Etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuvē.
 - 1.4.3.4. Veikt ekspozīcijas “Madonas novada vēsture no 14.gadsimta līdz mūsdienām” mākslinieciskās koncepcijas modernizēšanu, satura pārskatīšanu, atbilstoši pieejamam finansējumam un jaunākajiem pētījumiem.
 - 1.4.3.5. Iegūt telpas, lai veidotu mākslas krājuma atklāto ekspozīciju.
 - 1.4.3.6. Izstrādāt plānu industriālā mantojuma krātuves veidošanai un plānot šo krātuves telpu Biržu muižas vēsturiskajā teritorijā.
 - 1.4.3.7. Papildināt un pilnveidot Haralda Medņa kultūrizglītības centra “Dziesmusvētku skola” ekspozīciju, popularizējot stāstu kā pirmo bērnu dziedāšanas svētku vietu Latvijas vēsturē, kā arī uzturot un veicinot koru dziedāšanas tradīcijas novadā.
- 1.4.4. Nodrošināt muzeja vispārēju pieejamību un publicitāti, uz ilgtspēju vērstu sabiedrības izglītošanu, izmantojot muzeja daudzveidīgo Nacionālo krājumu, pētnieciskā darba rezultātus, pilnveidojot un paplašinot komunikācijas un izglītojošā darba metodes, piedāvājot kvalitatīvas tematiskās un mākslas izstādes, ekspozīcijas. Ņemot vērā izglītojošā, krājuma un pētnieciskā darba rezultātus, veicināt priekšstatu par profesionālās un tradicionālās mākslas norisēm.**

- 1.4.4.1. Veicināt sabiedrības izpratni par novada kultūrvēstures un mākslas vērtībām, izmantojot izglītojošu un tematisku sarīkojumu piedāvājumu.
- 1.4.4.2. Veidot un nodrošināt regulāru izglītojošo programmu un aktivitāšu pieejamību ikvienai muzeja apmeklētāju auditorijai, balstoties uz ekspozīciju, izziņošanu izstāžu darbu, ievērojot pilsētas, novada, kā arī reģiona izglītības iestāžu vajadzības un dažādu sabiedrības grupu intereses. Pilnveidot un paplašināt komunikācijas un izglītojošā darba formas.
- 1.4.4.3. Sagatavot un sabiedrībai piedāvāt kvalitatīvu un jēgpilnu saturu virtuālajā vidē (tematiskie pasākumi, izglītojošas programmas, pētnieciskā darba un Nacionālā krājuma popularizēšana).
- 1.4.4.4. Veicināt un veidot izpratni par tradicionālo kultūru, mākslu, ceļot nacionālo pašapziņu un lokālpatriotismu, popularizēt novada un valsts kultūras mantojuma vērtības, kā arī veicināt novada kultūrvides bagātināšanu ar profesionālas mākslas vērtībām.
- 1.4.4.5. Veidot Haralda Medņa Dziesmusvētku skolu par aktīvu kultūras un izglītības platformu ar daudzveidīgu piedāvājumu, veicinot kopienas iesaisti un aktualizējot kultūras mantojumu mūsdienīgā formā.
- 1.4.5. Radīt profesionālu un pilnvērtīgu muzeja piedāvājumu, kas kalpo sabiedrībai, ir pieejams dažādām sabiedrības grupām, veido muzejam raksturīgu individualitāti, dialogu ar Madonas novadu, kaimiņu novada un Latvijas iedzīvotājiem.**
 - 1.4.5.1. Izstrādāt pieejamības politiku, kas veido vienotu un atpazīstamu Madonas muzeja vizuālo identitāti, apvienojot muzeja pārvaldībā esošās vienības: krājumu Skolas ielā 12, Izstāžu zāles, Etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuvi un Haralda Medņa kultūrizglītības centru “Dziesmusvētku skola”.
 - 1.4.5.2. Atbilstoši satura, vizuālās identitātes vadlīnijām veidot muzeja komunikāciju ar sabiedrību (pamanāmas vizuālās norādes muzeja ēkām, Madonas muzejam raksturīga suvenīru līnija).
 - 1.4.5.3. Sagatavot piedāvājumu atbilstoši apmeklētāju interesēm, izvērtējot mērķauditoriju.
 - 1.4.5.4. Izstrādāt un popularizēt piedāvājumu cilvēkiem ar redzes, dzirdes un kustību traucējumiem, sadarbībā ar atbilstošu NVO (“Apeirons”, “SocIntegra” u.c.).
 - 1.4.5.5. Turpināt aktīvu muzeja sadarbību ar novada pašvaldību, novada pagastu pārvaldēm, kultūras un izglītības iestādēm, kaimiņu novadu kultūras un izglītības iestādēm, Latvijas muzejiem un nozari pārstāvošām biedrībām, ārvalstu sadarbības partneriem un vēstniecībām Latvijā.
 - 1.4.5.6. Attīstīt Haralda Medņa Dziesmusvētku skolu kā vietējo kopienu un diasporas sadarbības platformu, iesaistot ārzemēs dzīvojošos latviešus korus, veicinot piederības sajūtu Latvijai, kā arī izveidot nodibinājumu “Haralda Medņa fonds”, lai ilgtermiņā atbalstītu skolas darbību, attīstību un sabiedrisko iniciatīvu.
 - 1.4.5.7. Veicināt muzeja Nacionālā krājuma pieejamību pilsētvidē, sadarbībā ar novada pašvaldību un māksliniekiem veidot informatīvus vēstures objektus pilsētā.

- 1.4.5.8. Paplašināt, labiekārtot Izstāžu zāļu pagalmu, sadarbībā ar kaimiņos esošo Madonas Valsts ģimnāziju, strādājot kopā ar jomas profesionāļiem, veidojot ārtelpas vides objektus un aicinot apmeklētāju pavadīt laiku muzeja pagalmā.
- 1.4.5.9. Piesaistīt finansējumu un izstrādāt jaunu mājas lapu, kas ir pieejama dažādām lasītāju grupām, arī vājredzīgiem cilvēkiem un atbilst novadā izstrādātajiem IT drošības noteikumiem.
- 1.4.5.10. Veidot un piedāvāt muzeja Nacionālā krājuma materiālus, programmas, izstādes, pasākumus digitālajā vidē.
- 1.4.5.11. Veidot cieņpilnu komunikāciju ar apmeklētāju visos līmeņos – klātienē, telefona sarunā, digitālā vidē.

1.4.6. Nodrošināt moderna, apmeklētājiem ērta muzeja kompleksa funkcionēšanu.

- 1.4.6.1. Pabeigt Igaunijas-Latvijas pārrobežu sadarbības programmas 2021-2027 projektu “Pieejamu tūrisma maršrutu attīstība” (*Access Routes*) īstenošanu, izveidojot jaunu objektu, kas pieejams vājredzīgiem un neredzīgiem cilvēkiem.
- 1.4.6.2. Īstenot ieplānotās aktivitātes kā vienam no trīs pilotmuzejiem Radošās Eiropas HORIZON projektā “Mainot mūsu pasauli: kolekcijas mūžizglītības un izglītības centrā” (*Transforming Our World: Collections at the Heart of Life-long Learning and Education*).
- 1.4.6.3. Izstrādāt stratēģiju vēsturiskās Biržu muižas teritorijas apdzīvošanai un tēla veidošanai, veidojot to par kultūras un mākslas centru Madonā, tā akcentējot vēsturisko un mantojuma lomu, aicinot diskutēt par šodien aktuālām vērtībām un saglabājot šo mantojumu nākamajām paaudzēm.
- 1.4.6.4. Veidot un uzturēt stabilu muzeja materiāli tehnisko bāzi.
- 1.4.6.5. Turpināt pilnveidot atklātā krājuma kolekcijas Etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuvē.
- 1.4.6.6. Veikt tehnisko apsekošanu un iespēju gadījumā veidot pie “Dziesmusvētku skolas” pieejamo bijušo saimniecības ēku par mākslas norišu vietu.
- 1.4.6.7. Haralda Medņa Dziesmusvētku skolu apkārtnē uzstādīt informatīvus standus pie vides objekta “Latvija skan” un Dziesmusvētku skolas, sekmējot ēkas atpazīstamību un Dziesmusvētku kustības nepārtrauktību.

1.4.7. Stiprināt muzeja lomu sabiedrībā.

- 1.4.7.1. Veidot muzeju par reģiona vadošo novadpētniecības un mākslas centru, kas sadarbojas ar vietējiem, Latvijas mēroga un starptautiskiem ekspertiem, māksliniekiem, uzsverot muzeja lomu kultūras mantojuma vērtību saglabāšanā, eksponēšanā, kā arī diskusijās par šodien aktuāliem jautājumiem.
- 1.4.7.2. Veidot piedāvājumu, balstoties uz Nacionālo muzeja krājumu, pētniecisko un izglītojošo darbu, kas uzrunā sabiedrību, aicinot katram atrast sev interesējošo.
- 1.4.7.3. Turpināt uzsāktās starptautiskās sadarbības – Madonas pilsētas sadraudzības partneriem Lietuvā (Anikšči), Vācijā (Vaije), atjaunot sadarbību ar partneriem Igaunijā (Rapla), Francijā (Kulēna), veidot muzejam jaunu sadarbību ar jomas profesionāļiem Ukrainā (Bobriņeca). Caur Latvijas Muzeju biedrību, izveidot

ciešāku sadarbību ar Eiropas Muzeju organizāciju tīklu jeb NEMO (*Network of European Museum Organisations*).

1.4.7.4. Stiprināt muzeja speciālistu profesionalitāti un pieredzi, piedaloties starptautiska mēroga projektos un piedaloties tīklošanās pasākumos labās prakses piemēros muzejos Somijā, Nīderlandē, Norvēģijā, Dānijā u.c.

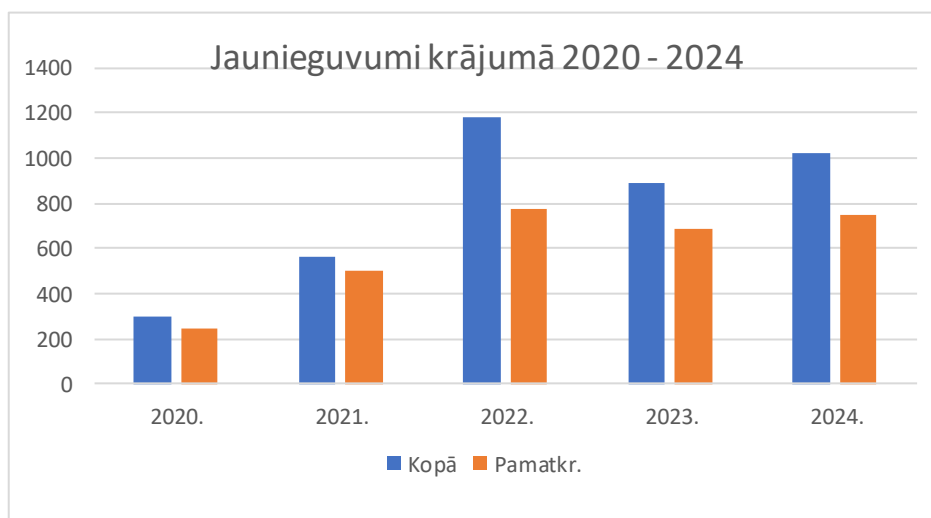
2. Muzeja iekšējās un ārējās darbības vides faktoru analīze

Pārskats par iepriekšējā periodā (2020.-2024.) sasniegtajiem rezultātiem un rezultatīvie rādītāji

2.1. Muzeja krājuma darbs

Muzeja krājumu uz 2025. gada 1. janvāri veido 138289 krājuma vienības, t.sk. 95427 pamatkrājuma vienības. Priekšmetu kolekcijas papildinātas ar jauniem materiāliem, ienākuši priekšmeti par jaunām tēmām. Vidējā termiņa muzeja darbības programmā 2020.–2024. gadam bija plānots papildināt krājumu par 400 vienībām gadā. Šis rādītājs ir pārsniegts gandrīz divas reizes. Pārskata periodā krājums palielinājies par 3960, ts.sk. 2955 pamatkrājuma priekšmetiem, no tiem:

- mākslas kolekcijas pamatkrājums papildinājies par 223 priekšmetiem,
- rakstiskie priekšmeti – 859 pamatkrājuma priekšmeti,
- lietiskie priekšmeti – 900 pamatkrājuma priekšmeti,
- audiovizuālie priekšmeti – 1077 pamatkrājuma priekšmeti.

Krājuma papildināšana notiek atbilstoši zinātniskās izpētes tēmām:

- Novada medicīnas vēsture, lauku aptiekas

Veidojot izstādi “Madonas slimnīcai - 90. No tevis jau neprasa daudz - no tevis prasa visu” par medicīnas vēsturi novadā, krājums papildinājies ar materiāliem par Madonas slimnīcas, mazo, likvidēto lauku slimnīcu (Ērgļos, Ļaudonā, Vestienā) vēsturi, medicīnas darbiniekiem novadā. Krājumā iegūti medicīnas iestādēs 20. gadsimta otrajā pusē lietoti instrumenti, aprīkojums. Iegūti materiāli no bijušas Saikavas lauku aptiekas, kas eksponēti Sarkaņu etnogrāfijas krātuves atklātajā krājumā.

- Saimnieciskā darbība pēc 2.pasaules kara un atjaunotajā Latvijas republikā

Bagāts foto materiālu klāsts iegūts par uzņēmumu Latvijas "Lauktechnikas" Madonas rajona nodaļu, kas sniedza transporta pakalpojumus dažādiem lauksaimniecības un rūpniecības uzņēmumiem Madonas rajonā. Balstoties uz esošajiem krājuma priekšmetiem, Sarkaņu etnogrāfijas krātuvē izveidota izstāde par biškopību Madonas novadā 20. gadsimtā. Krājums papildināts ar jauniem priekšmetiem – biškopju darba rīkiem. Bez lietiskajiem priekšmetiem ir arī fotogrāfijas, saimnieciskie dokumenti no 20.gs. sākuma līdz 20.gs. vidum.

- Madonas novada zinātnes, saimnieciskie, kultūras darbinieki atjaunotajā Latvijas republikā.
- Kā tradīcija muzejā ir Madonas novadnieku – mākslinieku darbu izstādes, pēc kurām muzejs saņem arī nozīmīgus dāvinājumus – vērtīgus mākslas darbus. Pēc Imanta Vecozola izstādes "Laiku maiņas" saņemts mākslinieka dāvinājums – pieci mākslas darbi: "Sagāztuve", "Citi laiki", "Mūzikas instrumentu futlāris", "Tirgus taša", "Maiss ar baklažāniem". Papildinājusies arī mākslinieces Aijas Ozoliņas kolekcija ar fotodokumentu un mākslas darbu priekšmetiem. Māris Čačka uzdāvināja 2019. gadā radītos piecus lielformāta darbus – krāsainus augstspiedumus uz audekla, izmantojot grafikas tehniskos slāņu klāšanas paņēmienus. Saņemts liels dāvinājums no māksliniecēm Annas Aizsilnieces (divi tērpu komplekti no kolekcijas "Etnogrāfija") un no keramiķes – novadnieces Līgas Skariņas ienāca liels dāvinājums – keramikas objekti no kolekcijas "Nogruvums". Par Madonas pašvaldības līdzekļiem iepirkti septiņi Līgas Skariņas keramikas priekšmeti 560,00 EUR vērtībā.
- Muzejs saņēmis apjomīgu kolekciju no novadnieka – dzejnieka Aivara Aivieksta ģimenes arhīva.

Mazāk komplektējas tēma "Sporta attīstība pēc 2.pasaules kara un atjaunotajā Latvijas republikā", ir iegūti materiāli par motosporta un slēpošanas tradīcijām Madonas novadā. 2022. gadā saņemts dāvinājums no Amerikas par sportisti, slēpotāju Mirdzu Martinsoni-Bērziņu-Turķi (1916–1983), trīskārtējo Latvijas meistari slalomā (1937., 1938. un 1940.), divkārtējo Latvijas meistari slēpošanā (5km – 1934., 1935.), viņa piedalījās IV ziemas olimpiskajās spēlēs Garmišā-Partenkirhenē (Vācija) 1936.g.

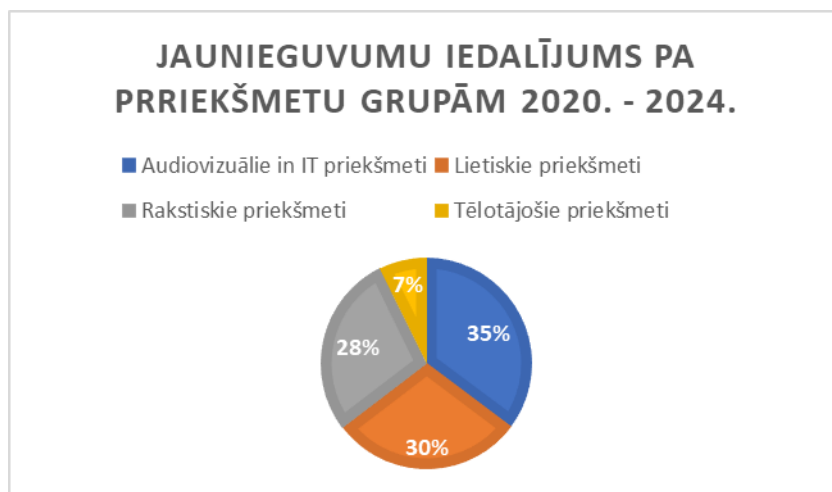
Ienācis apjomīgas materiālu kopums – foto, dokumenti un priekšmeti par skolu dzīvi esošajās (Praulienas pamatskola) un no bijušajām lauku pamatskolām (par slēgto Madonas 2. pamatskolu, Sarkaņu un Meirānu, Lazdonas, Vestienas pamatskolām u.c.), to darbību 20.gs. otrajā pusē. Liela kolekcija – tekstilijas, dokumenti saņemti par/no kādreizējās Ļaudonas 2-gadīgās lauksaimniecības skolas absolventes.

Arheoloģijas kolekcija papildināta ar 94 priekšmetiem no Liezēres pagasta Avotiņu senkapiem, Vecsaikavas senkapiem un no Sāvienas (Jokstu) senkapiem. Saistībā ar Cesvaines pils rekonstrukciju tiešā pils tuvumā, kur pirms tam atradās arī viduslaiku pils un netālās 16.–17. gs. kapsētas teritorijā atsedzās vairāki apbedījumi, muzeja krājums papildinājās ar vairākiem savrupatradumiem.

Saņemti 280 muzejiskie priekšmeti no kādas ģimenes, kuras vecāki un vecvecāki tika izsūti 1949. g. 14. jūnijā no Madonas, Blaumaņa ielā. Kā arī citi dāvinājumi (šujmašīna "Mundlos ORIGINAL–VICTORIA 111", kabatas lakats, fotogrāfijas) no izsūtīto ģimenēm.

Krājuma kolekcijas papildinātas ar jauniem materiāliem, ir priekšmeti par jaunām, līdz šim neatspoguļotām. Nozīmīga kolekcija iegūta no laika grāmatu kolekcijas par fenoloģijas novērojumiem no 1987.–2016. gadam.

Pateicoties muzeja izglītojošam darbam, organizējot mūžizglītības pasākumu “Dzīve un mākslas krāsās”, ir papildinājusies arī muzeja tekstiliju kolekcija (sadarbībā ar mākslinieci Annu Aizsilnieci). Muzejs parādīja krājumā esošos tērpus ne tikai fotogrāfijās, bet arī defilējot un uz manekeniem. Veicinot krājuma pieejamību, muzeja tērpi demonstrēti 2024. pilsētas svētkos.

Atskaides periodā sagatavotas 82 izstādes, kurās izmantoti 4443 pamatkrājuma priekšmeti. Iegūtas lielas kolekcijas par Madonas novada pamatskolu vēsturi, Madonas medicīnas iestāžu darbību. Nozīmīgākās no izstādēm, kuru sagatavošanas laikā krājums papildināts ar jauniem priekšmetiem:

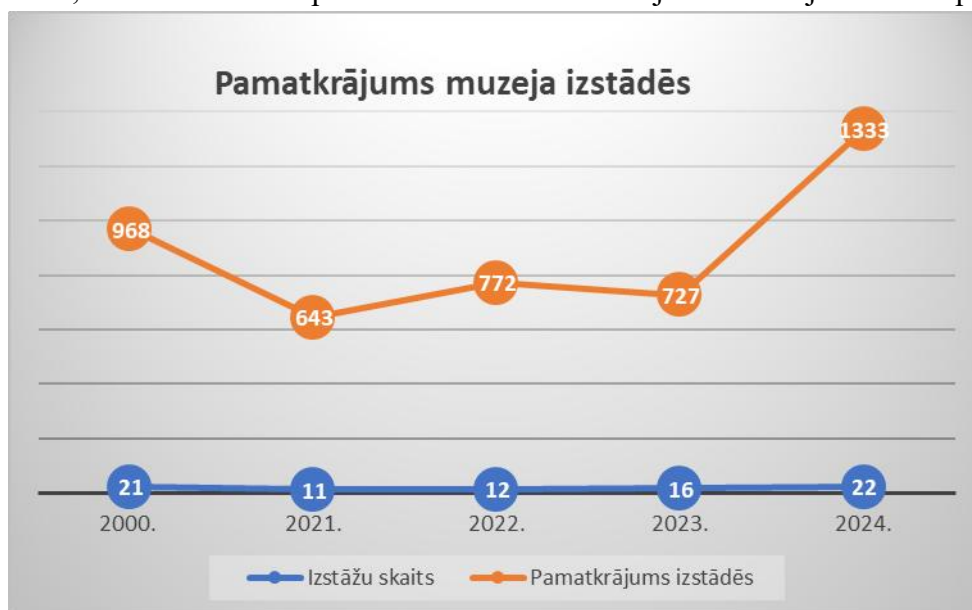
- “No Sarkaņu skolas vēstures” – papildināts krājums ar vairāk nekā 200 vienībām,
 - “Madonas slimnīcai – 90.” – krājumā iegūti 176 priekšmeti,
 - “Lauku muzikanti Madonas novadā” – krājums papildināts ar vairāk nekā 80 vienībām.
 - ”Sports un grācija. /Mirdza Bianka Martinsone/” eksponēti jauniegūtie 176 priekšmeti.
- Apjomīgākās izstādes, kurās eksponēti krājuma priekšmeti:
- “Madonas slimnīcai – 90.”,
 - “Linu apstrādes rīki un audumi no muzeja krājuma”,
 - "Kurpnieki. Darba rīki. Apavi" ,
 - “Sports un grācija”,
 - “Sargiet savu latviešu biti! /Fr.Galenieks/”.

Apjomīgs darbs krājuma nodaļai ar krājuma priekšmetu izdošanu un saņemšanu atpakaļ novietošanai krājumā bija laikā, kad visi muzeja speciālisti gatavoja materiālus virtuālajām ekspozīcijām "Madonas novada vēsture 14.-21.gadsimts" sadaļa - virtuālā ekspozīcija "Brīvvalsts. 1918 – 1940" un "Madonas novada vēsture 14.-21.gadsimts" sadaļa - virtuālā ekspozīcija "Okupācijas. 1940-1990" (sagatavoti 2560 digitāli attēli), kā arī veidojot izstādi “Jauniegvumi muzeja krājumā” (eksponēti 625 krājuma priekšmeti).

Ļoti plaši muzeja materiāli tiek izmantoti arī pilsētvides izstādēs, kuras gatavo muzeja vēsturnieki. Izstāžu “Septiņas ielas laiku lokos” un “Novads skan. Novads rīb” veiksmīga

pieredze tikai apliecina, ka izstādes pilsētvidē ir pieprasītas un piesaista gan pilsētas iedzīvotāju, gan tās viesu uzmanību un ir pieejama jebkurā diennakts laikā..

Muzeja izstāžu zālēs foajē vitrīnās muzejs eksponē izstādes no muzeja krājuma, tās var apskatīt ikviens (arī TIC apmeklētājs) bez maksas. Šīs izstādes stāsta par muzeja novadniekiem, stikla vitrīnās eksponētas tematiskas kolekcijas no muzeja krātuves plauktiem.

Sarkanu etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuvē ik gadu tiek sagatavotas un eksponētas izstādes, kas parasti tiek atklātas muzeja nakts pasākumā laikā. Lai apmeklētājiem sniegtu plašāku informāciju par priekšmetiem etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuvē, to pielietojamību, sagatavots informatīvais materiāls uz baneriem. Krājuma priekšmetus izmanto arī publikācijās.

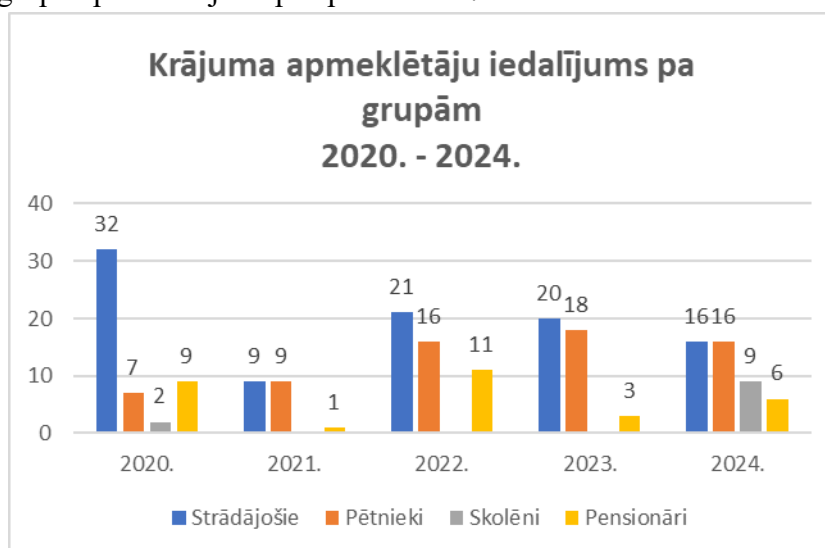
Madonas muzeja izdevumā “Mans MNM stāsts”, publicēti krājuma priekšmetu stāsti.

Vairākos izdevumos iekļauti krājuma fotoattēli: S. Pucema, I. Vītola “Tradīciju burtnīca “Zaļumballe””, I. Saulīte-Zandere “Elegantā Rīga: kultūrvēsturisks stāsts par modi un dzīves stilu Latvijā 1918.—1940. gadā”, J. Vigups “Līgo svētki Latvijā”, S. Plūme, G. Juraševska “Visa Madona dejo: veltījums Madonas deju skolotājai Dzidrai Rubenei”, N. Treijs “Pēteris Kalniņš. Manas dzīves atmiņas no 1843. dzīvības gada” un citas.

Muzeja krājuma priekšmeti deponēti pastāvīgajām ekspozīcijām R. Blaumaņa muzejā “Braki”, Brāļu Jurjānu muzejā “Meņģeļi”, Lubānas tūrisma un kultūrvēsturiska mantojuma centrā, Doku Ata muzejā “Mucenieki”, Jāņa Zābera muzejā “Vecais Ceplis” un Aizkraukles Vēstures un mākslas muzejā un H. Medņa kultūrizglītības centra Dziesmusvētku skolā “Dzintaros”.

Muzeja krājumu pētnieciskajos nolūkos apmeklē individuālie apmeklētāji – vēsturisko procesu un dzimtu pētnieki. Krājumā saņemti pieprasījumi arī no arhitektiem un interesentiem, kas iegādājušies īpašumu un vēlas noskaidrot, vai krājumā ir kādas fotogrāfijas vai dokumenti saistībā ar to. Vēl aizvien pieprasīts no audējiem, Tautas lietīšķās mākslas studiju dalībniekiem, pašdarbības kolektīvu vadītājiem ir muzeja tekstiliju kolekcija, kur meklē paraugus jaunu audumu aušanai un idejas tautastērpu darināšanai. Muzeja tēlotājmākslas kolekcija, priekšmetu krātuve Madonā pieejama grupu apmeklētājiem (līdz 10

cilv.). Etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuve Sarkanos atklātās krātuves pieejamas individuāliem un grupu apmeklētājiem pēc pieteikuma.

Ar projekta “Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogs” finansējumu veikta lielizmēra rakstisko un lietisko priekšmetu digitalizācija. 2022. gadā KISC projekta ietvaros notika priekšmetu digitalizācija Sarkanos etnogrāfijas krātuvē un muzeja tekstiliju un priekšmetu krātuvē. Digitalizēti **130** industriālā mantojuma priekšmeti, **507** etnogrāfijas un sadzīves priekšmeti, **683** tekstiliju priekšmeti. Turpinās fotodokumentu kolekcijas digitalizācija arhīvdattēs. Muzeja darbiniekiem iegādāti jauni skeneri digitalizācijai, ārējie diski datu drošības kopiju glabāšanai.

Jau no 2010. gada priekšmetu pieņemšana un uzskaitē krājumā notiek ar NMKK sistēmas palīdzību. 100% ievadīti visi jaunieguvumi, kam pievienoti attēli. Pieņemšanas akti, Līgumi, uzskaites kartītes, inventāra grāmatas tiek izdrukātas no sistēmas. Katra gada beigās NMKK ievadītos jaunieguvumus un vēsturiskos priekšmetus novērtē grāmatvedības uzskaitē.

Kopumā NMKK ievadīti 44044 (31,8%) krājuma priekšmeti – vidēji 3200 priekšmeti gadā. NMKK regulāri ievadīti visi jaunieguvumi un iespēju robežās arī priekšmeti, kuriem veic esības un saglabātības pārbaudes. Ik gadus veikta krājuma pārbaude visiem ilgstoši deponētajiem priekšmetiem. Pārskata periodā pārbaudītas numismātikas, mākslas, fotonegatīvu pamatkrājuma kolekcijas un turpināta fotodokumentu kolekcijas pārbaude. Pavisam piecos gados pārbaudīti 30897 priekšmeti – vidēji gadā 6179 (plānots 4600 krājuma priekšmeti

Muzejā četrus gadus restaurators bija uz pusslodzi, pie tam vēl divus restaurators bija prombūšanā. No 2025. gada muzejā restaurators ir uz pilnu slodzi. Šajā laika periodā veiktie darbi: Laika posmā no 2020. - 2024. gadam	
Nomazgāti, notīrīti	782 krājuma priekšmeti
Konservētas	26 krājuma priekšmeti
Salabotas	43 priekšmeti

Restaurēti	5 priekšmeti: MNM 36633 Rāmis - A. Nores gleznai "Ainava" MNM 12050 Rāmis - V. Berga gleznai "Jūras ainava" MNM 39919 Sienas pulkstenis "Gustav Becker" MNM Plg. 1567 Gramofons MNM Plg.8103:2 Glezna "Veca sieviete"
------------	--

Informācija par priekšmetu labošanu, restaurāciju ir savadīta NMKK restaurācijas modelī.

Dokumentu krātuvei iegādāts papildus metāla skapis. Sarkaņu krātuves lielā zāle, kurā regulāri eksponē krājuma priekšmetus, logiem ierīkotas žalūzijas, lai pasargātu priekšmetus no gaismas ietekmes.

Krājuma darbinieki regulāri izglītojas, mācas kursus Latvijas Kultūras akadēmijas tālākizglītībasursos "Darbs ar muzeja krājumu", "Muzeja zinātniski pētnieciskais darbs un komunikācija muzejā", KISC rīkotie kursi.

2.2. Pētnieciskais darbs

2.2.1. Pārskats par iepriekšējā periodā (2020 – 2024) sasniegtajiem rezultātiem un rezultatīvie rādītāji

Pētnieciskā darba tēmas tiek izvēlētas atbilstoši muzeja misijai, sabiedrības interesēm un pieprasījumam. Tās atspoguļo novada kultūrvēsturi. Pētnieciskā darba rezultātā tiek veidotas ekspozīcijas, atklātais krājums, izstādes, publikācijas, referāti, lekcijas un muzejpedagoģiskās programmas, tādējādi nodrošinot arī to publicitāti.

Muzeja pētniecisko darbību ietekmēja 2020. un 2021. gadā notikusī COVID pandēmija, kā arī laiks no 2022. gada vasaras līdz 2023. gada pavasarim, kad muzeja izstāžu zāles bija slēgtas vides pieejamības projekta īstenošanai. Tā rezultātā ierastā muzeja komunikācija ar sabiedrību tika pārorientēta uz digitālajām izstādēm, publikācijām, izmantojot sociālos tīklus un mājaslapu. Iepriekšējā periodā veikta krājuma papildināšana, izpētīti materiāli, sagatavojot priekšmetu aprakstus par 3. Atmodas laiku, Praulienas, Sarkaņu un Meirānu skolām, sportu, lauksaimniecību, arheoloģiju, biškopību u.c.

Tradicionāli muzejā tiek organizēti lasījumi par aktuālām un nozīmīgām vēstures tēmām, kur bez muzeja speciālistiem piedalās arī pārstāvji, radošas personības no citiem Latvijas muzejiem, iestādēm, organizācijām un mācību iestādēm. Tādējādi tiek nodrošināta arī viedokļu un pieredzes apmaiņa. Pārskata periodā Madonas muzejā notikušas trīs konferences, zinātniskie lasījumi par tēmām: "Lokālās vēstures pētniecība. Nozīme. Pieredze. Problēmas.", "Novadnieki. Identifikācija. Pētniecība. Aktualizācija" un "Likums par zemnieku saimniecībām Latvijas PSR" vai par t.s. breša zemniekiem.

Izmantojot krājumu, sagatavotas vairākas tematiskās izstādes muzejā ("Madonas slimnīcai 90", "Lauku muzikanti Madonas novadā", "Krāšņumaugi – laiks un mode", "Sports un grācija", "Gadsimta pietura - Madonas bibliotēka", "Jaunieģuvumi muzeja krājumā", Zemē iesētās dienas" u.c.) un pilsētvidē ("Septiņas ielas laiku lokos", "Novads skan, novads rīb", kas bija veltīta 2023. gadā notikušajiem Vispārējiem latviešu Dziesmu un Deju svētkiem), kā arī veikts darbs pie dažādām tēmām gatavojot digitālo ekspozīciju "Madonas novada vēsture 14.–21.gs.: zeme un ļaudis, vara, kultūra, reliģija". Sarkaņu etnogrāfijas un sadzīves

priekšmetu krātuvē sagatavotas tematiskās izstādes par linu apstrādi, biškopību un no jauniegūtajiem krājuma priekšmetus, izveidota ekspozīcija par lauku aptieku.

Izmantojot krājuma materiālus, veidoti arī papildinājumi citu muzeju ceļojošajām izstādēm, kas eksponētas Madonas muzeja izstāžu zālēs.

2021. gadā Muzeja speciālisti iesaistījās grāmatas “Mana Madona” tapšanā, sagatavojot nodaļu par Madonas pilsētībuvniecību. Tāpat 2021. gadā Madonas muzeja speciālisti kopā ar Madonas TIC un pārstāvjiem no Vidzemes tūrisma asociācijas piedalījās Latvijas – Igaunijas pārrobežu sadarbības projektā “Militārais mantojums”.

Sadarbībā ar novada uzņēmējiem, Dārzkopības institūtu un Pētera Upīša dārzkopības muzeja pārstāvjiem 2022. gada 10. septembrī tika rīkots pasākums ar nozares speciālistu lasījumiem un izstādes “Iedzēniem 85” atklāšana, kas bija veltīta bijušās dārzniecības un tās darbinieku atcerei.

No 2022. gada Madonas muzeja speciālisti iesaistījās ekspozīcijas “Dziesmusvētku telpa” veidošanā Mežaparkā, kas veltīta Pirmo vispārīgo latviešu dziedāšanas svētku 150. gadadienai. Tās ietvaros tika veikta apjomīga informācijas un krājuma materiālu izpēte par dziedāšanas svētku tradīciju Madonas novadā, kā arī par diriģentu Haraldu Medni.

2023. gadā ar Madonas muzeja speciālistu dalību tapa grāmata “Visa Madona dejo” par deju skolotāju Dzirdi Rubeni. Grāmatās sagatavošanā tika izmantoti vairāki muzeja krājuma materiāli.

Par 2024. gada centrālo notikumu kļuva Madonas muzeja 80 gadu jubilejas atzīmēšana. Tās ietvaros dažādi pasākumi, aktivitātes, kā arī muzeja vēsturē nozīmīgu notikumu aktualizēšana sociālajos tīklos veikta 2024. gada garumā. Par kulmināciju kļuva izstādes “Madonas muzejs vakar, šodien, rīt” atklāšana, kas kopā ar pasākumu un koncertu tika rīkota muzeja jubilejas dienā - 20. septembrī. Papildus tam tika sagatavots izdevums “Mans MNM stāsts” par dažādiem krājuma priekšmetiem, ko aprakstījuši bijušie un esošie Madonas muzeja darbinieki.

2024. gadā tika uzsākts darbs pie Madonas pilsētas simtgadei veltītās grāmatas sagatavošanas un tematiskajām izstādēm par sporta organizācijām un fotogrāfu Ati Oto Bērziņu, kuru papildinās fotogrāfiju katalogs.

Pētnieciskā darba rezultātā regulāri tiek sagatavotas arī dažāda apjoma publikācijas par ievērojamiem novadniekiem (sabiedriskie, saimnieciskie, medicīnas, kultūras, militārie un darbinieki), svarīgiem notikumiem, jubilejām u.c., kas tiek publicētas muzeja sociālajos tīklos, mājaslapā, reģionālajā presē vai citos izdevumos. Par vairākām tēmām darba rezultāti, referāti prezentēti arī dažādu pasākumu ietvaros.

Pētniecības darbs tiek veikts arī, lai popularizētu muzeju sociālajos tīklos, kā, piemēram, portālā www.facebook.com, kur tiek ievietotas ziņas gan par muzejā notiekošajiem procesiem, gan arī par jau esošā krājuma vai jauniegūto priekšmetu izpētes gaitā iegūtiem interesantiem faktiem.

Ārpus ikdienas darba muzeja darbiniekiem tiek iesūtīti jautājumi par dažādām tēmām, kas attiecas uz kāda pagasta, dzimtas vai ēkas u.c. vēsturi, uz kuriem ir jāsniedz atbildes un jāmeklē informācija krājuma materiālos. Ir arī novada pašvaldības jautājumi par dažādām tēmām, kur pētnieki sagatavo informāciju no muzeja krājuma materiāliem. Tāpat pētnieki iesaistās dažādu tematisko pasākumu veidošanas procesā.

Pētniecības procesa gaitā iegūtā informācija tiek fiksēta, kā arī tiek veidota un papildināta datu bāze (izraksti) par notikumiem un cilvēkiem novadā. Uzkrātā informācija tiek digitalizēta, lai tā būtu ērtāk pieejama darba procesā. Tādējādi nereti no dažādiem avotiem veidojas kopsakarības, kas pētniecībā palīdz izziņāt dzīvesstāstus, veidot notikumu aprakstus un priekšmetu stāstus.

Madonas muzejs ir viens no UNESCO programmas „Pasaules atmiņa” Latvijas nacionālajā reģistrā iekļautās nominācijas „Sibīrijā rakstītās vēstules uz bērza tāss” glabātājiem, saņēmis programmas „Pasaules atmiņa” atpazīstamības zīmi, tādā veidā apliecinot sevi kā nozīmīgu UNESCO LNK sadarbības partneri un būtisku Latvijas vēstures liecību glabātāju. UNESCO programmas “Pasaules atmiņa” starptautiskajam reģistram izvirzītas vēstules uz bērza tāss. Sadarbojoties ar Tukuma muzeju, krājuma priekšmeti eksponēti izstādē “Sibīrijas vēstules” Strasbūras Universitātes Nacionālajā bibliotēkā.

2.2.2. Pētnieciskā darba rādītāji 2020. - 2024.gadā

	2020	2021	2022	2023	2024
Sagatavotie izstāžu plāni (no muzeja krājuma materiāliem)	17	13	8	14	18
Referātu, ziņojumu, pētniecisko publikāciju skaits	4	4	11 (2)	14 (3)	4 (3)
Iespieddarbu skaits:		1			1

2.3. Muzeja komunikācija 2020. – 2024.gadā

Pārskata periodā muzeja komunikāciju ar sabiedrību ietekmēja divi nozīmīgi faktori:

- Copvid-19 pandēmija, kas ierobežoja klātienes komunikāciju ar muzeja apmeklētājiem no 2020. līdz 2022. gadam
- Izstāžu zāļu Vides pieejamības projekta realizēšana no 2022. gada 27. jūlija līdz 2023. gada 12.maijam

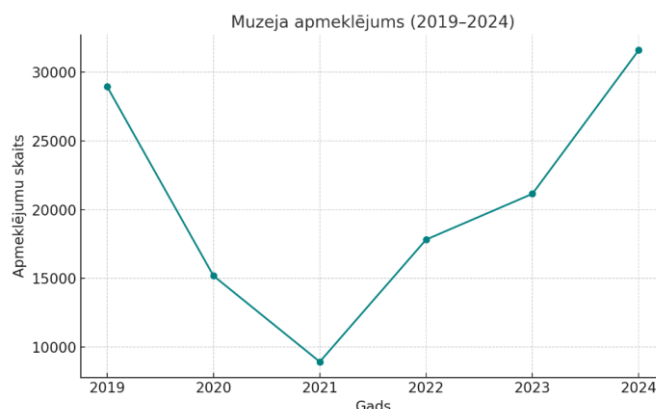
Šie faktori veidoja muzeja komunikācijas formas un bija iemesls dažādu pakalpojumu izmaiņām un pilnveidošanai. Liela nozīme bija digitālajiem komunikācijas veidiem, iešanai ārpus telpām – pilsētvidē. Komunikācija kā nozīmīga funkcija veidojusi muzeja lomu, izmantojot krājuma un pētnieciskā darba rezultātu.

Lai uzrunātu esošo apmeklētāju un piesaistītu jaunas mērķauditorijas grupas, radītas dažādas izglītojošās metodes – meistarklases jauniešiem (2022. gadā ar britu ekspertu Henriju Makgī (*Henry McGhie*) “Madona 2030”, 2024. gadā, jauniešu veidots muzejs “Madonas muzejs 2035”), iesaiste ēnu dienas pasākumā (2024. gadā ēnotāju skaits – 19), veidojot lielformāta baneru izstādes pilsētvidē, kas eksponētas visu vasaru (2021., 2022. gadā “Septiņas ielas laiku lokos, 2021. gadā vēsturiskās fotogrāfijas “Madona senāk un tagad” Tieslietu nama logos, t.c. “Konzums”, 2023. gadā “Novads skan. Novads rīb”), jaunas izglītojošas programmas virtuālajā telpā, virtuālās izstādes, video stāsti par muzeja darbu, izstādēm, komunikāciju utt. Jaunu mērķa grupu piesaistīšana ir arī nākamā perioda uzdevums,

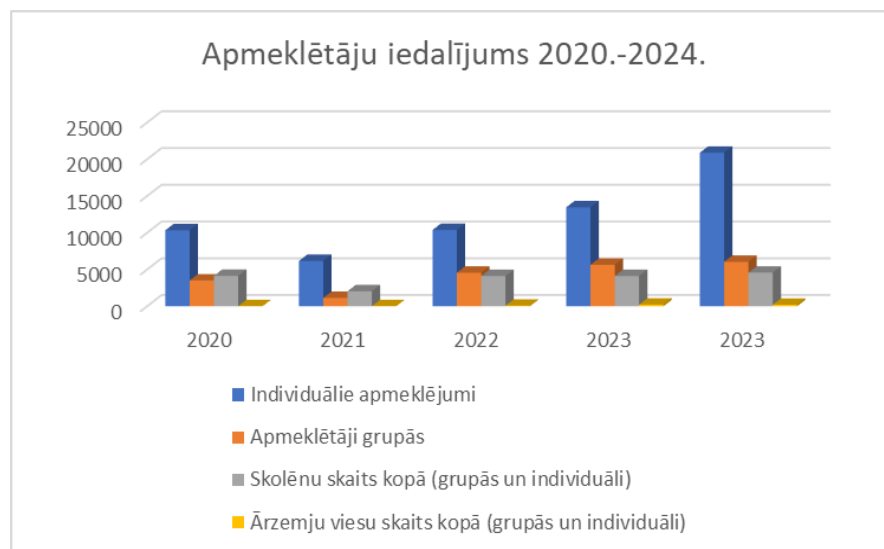
jo apzinot potenciālās auditorijas vēlmes, redzams, kura sabiedrības daļa mazāk apmeklē muzeja pasākumus un izstādes.

Pārskata periodā speciālisti devās ārpus ierastās vides, veidoja izstādes pilsētvidē un citās telpās (dārzniecībā “Iedzēni”, Madonas novada bibliotēkā u.c.). Ar izstāžu, tematisku pasākumu un izglītojošu programmu piedāvājumu aktīvi iesaistījās novadam un valstij nozīmīgu pasākumu atzīmēšanā un vēsturisku notikumu skaidrošanā.

Apmeklējuma statistikas atgriešana pirms Covid-19 pandēmijas līmenī, bija pārskata perioda izaicinājums. Tikai 2024. gadā tas skaits atgriezās un pārsniedza pirms Covid-19 pandēmijas statistikas rādītājus. Apmeklētāju likne redzama zemāk attēlotajā diagrammā: 2020. gadā ir 15189 apmeklējumi, 2021. gadā viszemākais apmeklējums muzeja vēsturē – 8937, 2022. gadā - 17828, 2023. gadā - 21158 (jo Izstāžu zāles apmeklētājiem pēc remonta atvērtas tikai 12.05.2023) un 2024. gadā – 31613. Apmeklētāju atgriešana saistīta ar izvērsto izglītojošo pasākumu skaitu un dažādību, muzeja Izstāžu zāļu Vides pieejamības projekta realizāciju .

Nemot vērā Covid-19 pandēmijas ierobežojumus, ievērojami samazinājās skolēnu grupu skaits un lielāko apmeklējuma grupu veido individuālie apmeklētāji. Nemainīga ir interese no ģimeņu apmeklētāju grupas. Zemāk diagramma ar apmeklētāju iedalījumu.

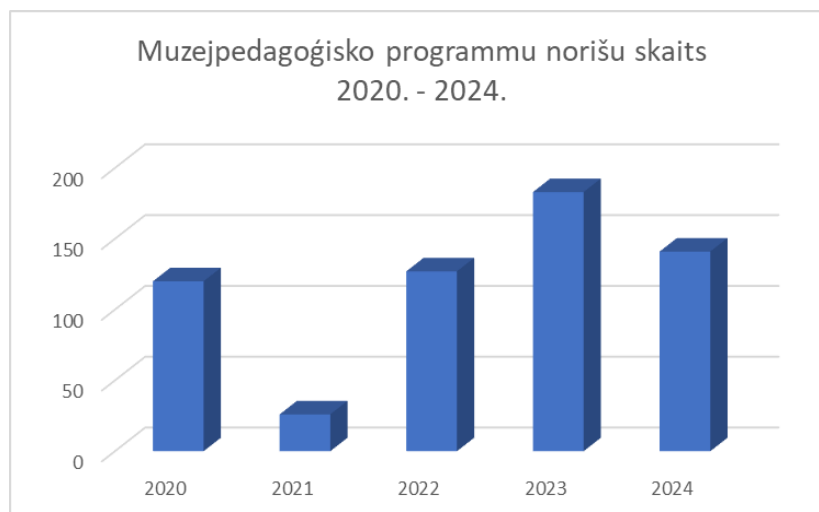
Pilsētas viesu ērtībai, kas veicina arī muzeja atpazīstamību Latvijas un ārvalstu tūristu vidū, Izstāžu zālēs atrodas Madonas novada Tūrisma informācijas centrs (TIC). Veiksmīgas

sadarbības rezultātā lielākā daļa TIC apmeklētāju izvēlas paralēli apmeklēt arī muzejā esošās izstādes.

Kvalitatīvu muzeja piedāvājumu veicinājis plašs un daudzveidīgs izglītojošo un tematisko pasākumu skaits:

- Izstāžu atklāšanas un tikšanās ar māksliniekiem,
- Konferences un zinātniskie lasījumi, tematiskās tikšanās par dažādām pētniecības tēmām;
- Valsts nozīmes svētku un atceres dienas (23.janvāris, 25.marts, 14.jūnijs, 4.maijs, 11. un 18.novembris, Ziemassvētki, Zinību diena utt.);
- Tikšanās ar sabiedrībā ievērojamām personībām, dažādu jomu profesionāļiem, t.sk. ārzemju viesiem (Francija, Nīderlande, Lielbritānija, Igaunija, Lietuva u.c.);
- Lielformāta baneru izstādes pilsētvidē.
- Ceļojošo izstāžu piedāvājums (no 2020. – 2024. ceļojošās izstādes izmantotas 203 reizes)
- Jauni pasākumu cikli “Muzejs. Vide. Sabiedrība”, H. Medņa “Dziesmusvētku skolā” Atmiņu vakari pie maizes krāsns, “Iedvesmas vakari”, Erudīcijas konkursi.
- Dokumentālās filmas “Dziesmu avoti” veidošana, akcentējot Dziesmusvētku skolas, apkārtējās vietas, krājuma materiālu un pētnieciskā darba nozīmi vietu.
- Jaunas muzejpedagoģiskās programmas, iesaiste iniciatīvā “Latvijas skolas soma”;
- Koncerti ar profesionālu mākslinieku piedalīšanos.
- Konkursi pirmsskolas un izglītības iestāžu audzēkņiem, iesaistīšanās “Ēnu dienā”.
- Mūžizglītības programma senioriem “Dzīves un mākslas krāsās”.
- Iesaiste Muzeju nakts un pilsētas svētku pasākumos.
- Dokumentālās filmas “Dziesmu avoti” veidošana.

Muzejs spējis noturēt un pēc Covid-19 pandēmijas, atjaunot vietējo iedzīvotāju, kā arī tūristu interesi. Liela nozīme bijusi piedāvājuma daudzveidībai (ik gadu vidēji 30 – 40 izstādes, 35-45 pasākumi) Norisinājās aktīva sadarbība ar pilsētas un novada izglītības iestādēm, lai tematiskajos pasākumos, radošo aktivitāšu nedēļās un muzejpedagoģiskajās programmās iepazīstinātu skolēnus ar vēsturi, mākslu, kultūru, muzeju un valstiski nozīmīgiem notikumiem. Visszemākais programmu norišu skaits bija 2021. gadā, saistībā ar pandēmijas ierobežojumiem, liedzot iekštelpās pulcēties skolēnu grupām. 2022. – 2023. gadā, kad Izstāžu zāles bija slēgtas projekta dēļ, speciālisti devās uz izglītības iestādēm, tādēļ vērojami pieauga programmu norišu skaits. Ik gadu sagatavotas jaunas izglītojošās programmas, piemērojot tās aktuālajai izglītības sistēmai, balstoties uz muzeja krājuma vērtībām un pētniecības rezultātiem (no jauna radītas “Profesijas muzejā”, “Mākslas krājuma vērtības”, virtuālā nodarbība “Es un vide man apkārt”). Iniciatīvas “Latvijas skolas soma” ietvaros muzeju turpina apmeklēt iepriekšējos periodos iegūti partneri no Madonas un novada un kaimiņu novadiem, kā arī no Jēkabpils, Rēzeknes, Daugavpils, Alūksnes puses. Izvērtējot programmu norišu skaitu, var secināt, ka visas izglītojošās nodarbības veicinājušas muzeja piedāvājuma pieejamību.

Muzejs profesionāli un sekmīgi turpinājis nodrošināt profesionālās mākslas pieejamību reģionā, piedāvājot vietējiem iedzīvotājiem sekot līdzi aktuāliem mākslas dzīves virzieniem un vērtībām. Apmeklētāju interese dažāda mēroga izstādēs apliecina muzeja profesionalitāti, izvēloties piedāvājumu – tas ir daudzveidīgs, izglītojošs un iedzīvotājiem saprotams.

Izstāžu eksponēšanā pārskata periodā notikusi aktīva sadarbība ar muzejiem no Latvijas (Latvijas Nacionālo mākslas, P. Stradiņa Medicīnas vēstures, Latvijas Kara, Latvijas Nacionālo Rakstniecības un mūzikas, Cēsu, Tukuma, Valmieras, Rotko muzejiem u.c.), Lietuvas (Lietuvas Nacionālā mākslas galerija), privātkolekcionāriem, ārvalstu vēstniecībām un pārstāvniecībām Latvijā sadarbības partneriem (Lietuva, Lielbritānija, Francijas institūts Latvijā), Latvijas Muzeju biedrību, UNESCO Latvijas Nacionālo komiteju, Latvijas Nacionālo bibliotēku. Sadarbībā ar bijušā rajona un tagadējā novada ārvalstu sadarbības partneriem – Vaiji (Vācija), Anikšciem (Lietuva) organizētas izstādes Madonā un partnervalstīs.

Muzejā piedāvātajām izstādēm ir daudzveidīga auditorija, vienas no pieprasītākajām ir mākslas izstādes (“Imanta Lancmaņa gadu gaitā”, Imants Vecozols “Laiku maiņas”, Vidzemes mākslinieku izstāde “Zeme deg”, Aleksejs Naumovs “Pasaules ainava”, Zigmunds Šņore “Vidzemnieks no Kurzemes Jūrmalas”, Jānis Ronis, porcelāns “Starpbrīdī”), tematiskās izstādes, kas atklāj novada vēsturi (“Madonas slimnīcai 90”, Krāšņumaugi – laiks un mode”, “Lauku muzikanti”, “Jaunieģuvumi no muzeja krājuma” u.c.), kā arī dažādu privātkolekciju, fotogrāfu, tematiskās izstādes. Veiksmīga sadarbība izveidojusies arī ar J. Simsona Madonas Mākslas skolu (ik gadu audzēkņu darbu un konkursa izstādes). Sadarbībā ar Latvijas māksliniekus, muzeja apmeklētāji iepazīst mākslas daudzveidību – no klasiskās līdz laikmetīgajai mākslai, no keramikas, tēlniecības, tekstilmākslas līdz grafikai, glezniecībai.

Izglītojošu pasākumu organizēšanā pievēršam uzmanību katras mērķauditorijas (īpaši skolēniem, ģimenēm ar bērniem) vēlmēm un iespējām. Plašu apmeklējumu piesaista ikgadējā akcija „Muzeju nakts”, kurā atbalstām vietējo un pat tālāku sadarbības partneru un draugu vēlmi līdzdarboties (interesu pulciņi, Madonas mūzikas un mākslas skolas audzēkņi, koru un deju kolektīvu dalībnieki, sportisti u.c.). Plaši apmeklēti ir ievērojamām personībām veltīti

sarīkojumi. Nozīmīgs bija muzeja 80 gadu jubilejas gads 2024. gadā, kad izveidota vairāku izglītojošu pasākumu sērija:

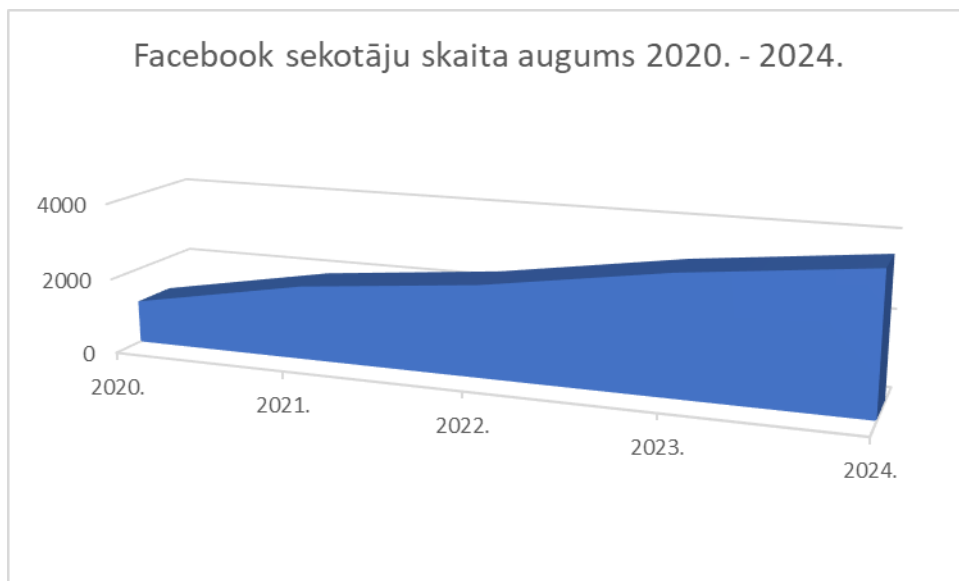
- tikšanās ar esošajiem un bijušajiem muzeja darbiniekiem, atmiņu stāstu ierakstu veikšana;
- pasākumu cikls “Muzejs. Vide. sabiedrība”, pievēršot uzmanību muzeja lomai runāt ar vidi, klimatu, cieņu sabiedrībā, par cilvēktiesībām;
- izstāde “Madonas muzejs vakar, šodien, rīt”, iesaistot arī jauniešu mērķa grupu;
- Muzeja izdevums “Mans MNM stāsts” ar bijušo un esošo muzeja darbinieku stāstiem par krājuma priekšmetiem;
- jubilejas atzīmēšana ar koncertu pie Izstāžu zāles, uz Skolas ielas, atgādinot arī par Izstāžu zāli 40 gadu jubileju;
- vēsturiski stāsti un foto apskati muzeja sociālajos tīklos.

Muzeja speciālisti pievērsuši uzmanību dažādu tematisku pasākumu ciklu veidošanai, atklājot konkrētas aktuālās tēmas. “Dziesmusvētku skolā” norisinājās pasākumu cikls “Dziesmusvētkiem 150. Atmiņu vakari” (pierakstītas iedzīvotāju atmiņas no svētku dalībniekiem), “Muzikālie vakari pie maizes krāsns”, Izstāžu zālēs 2024. gadā uzsākts pasākumu cikls “Muzejs. Vide. Sabiedrība”, akcentējot muzeja lomu aktuālu notikumu skaidrošanā. Ik gadu notikuši zinātniski lasījumi, pandēmijas laikā organizējot attālinātā formā, tā saglabājot konferences ierakstu muzeja *Youtube* kontā, vēlāk jau klātienē, bet pārņemot labo praksi, veidot konferences ierakstu.

Pārskata periodā liela nozīme bijusi ieguldītajam izglītojošam darbam, sabiedrību iepazīstinot ar 2021. gadā atvērto Haralda Medņa kultūrizglītības centru “Dziesmusvētku skolu”. Sākotnēji centrā strādāja viens darbinieks – vadītājs, kurš organizēja komunikācijas darbu, plānoja visas aktivitātes, strādājot kopā ar muzeja kolēģiem. Kopš 2023. gada nogales “Dziesmusvētku skolā” ir otrs darbinieks – muzejpedagogs. Kopš 2023. gada notiek dažāda veida izglītojošie pasākumi ar mērķi izglītēt par Haraldu Medni, Dziesmusvētku nozīmi, izcelt vietu kā svarīgu bērnu dziedāšanas tradīciju vēsturē un veicināt koru dziedāšanas tradīcijas. “Dziesmusvētku skola” ieguvusi atpazīstamību un ir nozīmīga vieta, kur runāt par Dziesmusvētku tradīcijām. 2024. gadā, veidojot plašu sadarbību ar Madonas novada pašvaldību, Izglītības nodaļu, Bērnu un jauniešu centru, Nacionālo kultūras centru, novada izglītības iestādēm, izmantojot muzeja krājumā esošo materiālu vērtības, veidota dokumentālā filma par Pirmajiem Bērnu dziedāšanas svētkiem, kas notika Praulienas mācītājmuižā 1866. gadā. Tā uzsverot muzeja lomu mantojuma saglabāšanā, popularizēšanā, tradīciju pārmantojamībā. Dziesmusvētku skola rosināja iniciatīvu, ka XIII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku gājienā pirmais iet Madonas novads (tāpat kā Vispārējos Dziesmu un Deju svētkos pirmie - Valmieras novads). Šādas aktivitātes, kur norit pozitīva komunikācija ne tikai klātienē, bet arī virtuālajā vidē un medijos, veicina “Dziesmusvētku skolas”, Madonas muzeja atpazīstamību un muzeja lomu sabiedrībā.

Muzeja informācijas platformas ir mājas lapa un sociālie tīkli – *Facebook*, *Instagram*, *Youtube*. Regulāri tiek sniegta informācija par piedāvājumu vietējam laikrakstam “Stars”, “Madonas Novada Vēstnesim”, Madonas mājas lapai, ir sadarbība ar RETV, 360TV, Latvijas Radio. Komunikācijai izmanto e-pastu datu bāzi un komunikāciju klātienē. Informācija tiek

nosūtīta lielākajiem interneta portāliem. Covid-19 pandēmija 2020. – 2022. gadā pastiprināti izvērsta komunikācija *Facebook*, *Instagram* ar apskatiem par vēsturiskiem notikumiem, personībām, izmantojot muzeja krājuma daudzveidību un pētniecisko darbu. Facebook.com ir tiešais informācijas nesējs esošajiem un potenciālajiem apmeklētājiem, saite ar muzeja mājas lapu. Aktualitātes, notikumu apskati, vēsturiski raksti un foto apskati tiek ievietoti ar regularitāti, arī sestdienās un svētdienās. Muzeja speciālisti izmanto sociālos tīklus, lai padarītu pieejamus krājuma materiālus, izstādes un izglītojošās programmas. Kopš 2023. gada tiek veidoti īsi video *TikTok*, parādot muzeja darbu, izstāžu veidošanu, krājuma komplektēšanu, dažādus pasākumus, tā popularizējot Madonas muzeju skatītājiem, kuri nedzīvo Madonā un par muzeju zina tikai no *TikTok* konta.

Muzeja atpazīstamību veicina aktīvā līdzdalība Latvijas Muzeju biedrības aktivitātēs, iesaiste neformālās muzejpedagogu grupas “Nedarbnīca” aktivitātēs (2022.gada vasarā Latvijas muzejpedagogu iniciatīvas Nedarbnīca pieredzes apmaiņas un tālākizglītības pasākums - vasaras sesija "Pētnieks / Spēlnieks / Muzejpedagogs" notiek Madonas muzejā, tam piederošajās ēkās un kaimiņu kultūras mantojuma institūcijās, pulcējot 40 muzejpedagogu no visas Latvijas). Sadarbībā ar LMB, Madonas muzeja organizētā meistarklasē jauniešiem 2022. gadā. 2024. gada nogalē Madonas muzejs sagatavoja piedāvājumu, lai iesaistītos Radošās Eiropas HORIZON projektā TOUWCHED. Pilotprojekta izglītojošā aktivitāte tiks īstenota 2025. gada septembrī līdz 2026. gada martam. .

Muzejs apmeklētājiem atvērts 6 dienas nedēļā, trešdienās darba laiks pagarināts līdz plkst.18.00. Sestdienās, svētdienās atvērts no 10:00 – 16:00. Pirmdienās, kad muzejs slēgts, apmeklējums ir iespējams, iepriekš piesakot pa tālruni. Pārskata periodā šo iespēju vairākkārt izmantojuši izglītības iestāžu pedagogi, piesakoties uz izglītojošām nodarbībām un izstāžu apskati. Covid-19 pandēmijas un izstāžu zāļu Vides pieejamības projekta realizācijas laikā muzeja pieejamība apmeklētājiem bija daudz mazāka, kas saistīta ar drošības ierobežojumiem.

Muzeja komunikācijas darba rādītāji 2020. – 2024.g.

	2020	2021	2022	2023	2024
Apmeklējumu skaits	15189	8937	17828	21158	31613
t.sk. individuālie	10338	6168	10380	13434	20893
Apmeklētāji grupās	3510	1136	4572	5641	6053
Ekskursiju skaits	167	67	146	170	153
Pasākumu skaits	20	16	24	44	56
Izstāžu skaits	37	51	30	34	40
t. sk. no muzeja krājuma	12	28	11	21	19
Izstādes pilsētvidē	0	4	7	3	3
Ekspozīcijas atvērtas apmeklētājiem /stundas gadā/	1601	1047	2556	2464	2413
Muzejs pieejams ārpus regulārā laika /stundas/	388	326	218	659	750
Muzejpedagoģisko programmu norišu skaits	120	26	127	183	141
Ekspozīcijas (<i>ieskaitot virtuālās ekspozīcijas</i>)	4	4	4	4	3
Atvērtais krājums Sarkaņu pamatskolā – Etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuve	1	1	1	1	1
Haralda Medņa kultūrizglītības centrs “Dziesmusvētku skola”		1	1	1	1

2.4. Muzeja pieejamība

Pārskata periodā no 27.07.2022. – 24.05.2023. īstenots nozīmīgs Vides pieejamības projekts muzeja izstāžu zālēs. Projektu finansēja Madonas novada pašvaldība 329 555.94EUR apmērā, tā vadītāja Madonas novada pašvaldības projektu sagatavošanas un ieviešanas speciāliste Laura Mikāla. Arhitektoniskā un dizaina autors – Jānis Liepiņš, darbus veica SIA “Trast Būve”. Izstāžu zālēs pieejamības uzlabošanai veikta iekštelpu pielāgošana, t.sk. 2.stāva vides pieejamībai:

- Iebūvētas jaunas durvis ar atbilstošiem aiļu platumiem, bez sliekšņiem
- Foajē mainīts grīdas klājums un griestu apdare
- Izbūvētas ērtas un funkcionālas labierīcības cilvēkiem ar kustību traucējumiem
- Pārbūvētas kāpnes uz mansarda jeb 2.stāvu
- Iebūvēts diognāls pacēlājs uz 2.stāvu, kura laukums ratiņu uzbraukšanai ir 69x84cm
- Lielajās zālēs atjaunots parketa segums
- Izbūvēta ventilācija mansarda stāvā

2023. gadā Madonas muzejs atsaucās biedrības SocIntegra aicinājumam pārbaudīt muzeja pieejamību cilvēkiem ar redzes traucējumiem. 2024. gada sākumā Izstāžu zāles apmeklēja neredzīgi cilvēki, atzīstot muzeju par pieejamu arī viņiem. Ir iegūtas rekomendācijas, kā veidot pakalpojumu šādai apmeklētāju grupai. 2025. gadā muzeja speciālisti iesaistīsies apmācībās, lai veidotu jaunu, atbilstošu piedāvājumu neredzīgiem cilvēkiem.

2024. gadā muzejs iesaistījās Igaunijas-Latvijas pārrobežu sadarbības programmas 2021.–2027.gadam līdzekļiem projektā “Pieejamu tūrisma maršrutu attīstība” (“Access Routes”), rezultātā muzeja Izstāžu zāļu teritorijā 2025. gadā tiks atklāts taktilais vides objekts, atainojot Biržu muižas vēsturisko maketu. Blakus Parka kalnā, pie ūdenstornā, projekta ietvaros tiks uzstādīts soliņš, pie kura būs QR kods, lai noklausītos stāstu par Madonas pilsētu.

Izstāžu zāles ir vienīgās no muzeja ēkām, kas pielāgotas cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuve Sarkaņos atrodas bijušajā 20. gadsimta sākumā celtajā skolas ēkā, tur ir stāvas trepes, nav lifta. Tas attiecas arī uz pirmo stāvu, kur ir sliekšņi un labierīcības nav piemērotas cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Arī Haralda Medņa “Dziesmusvētku skolas” ēka, lai arī ir uzbrauktuve ratiņkrēslam, nav piemērota cilvēkiem ratiņkrēslā un uz otro stāvu ved stāvas kāpnes, bez pacēlāja iespējām.

Veidojot nākamās piecgades darbības stratēģiju, plānots labiekārtot Izstāžu zāļu teritoriju, izveidot vizuālu atpazīstamības norādi (arī citām muzeja ēkām), strādāt pie mākslinieciska vides objekta H. Medņa “Dziesmusvētku skolas” teritorijā, pilnveidot fizisko pieejamību Etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuvē Sarkaņos, izstrādāt jaunu, mūsdienu lietotājam ērtu, dažādām auditorijām pieejamu muzeja mājas lapu. Lai veidotu pieejamu krājuma materiālu, plānotas jaunas izstādes arī ārpus muzeja telpām – pilsētvidē, izglītības, kultūras un dažādās pašvaldības iestādēs.

2.5. Infrastruktūra

Muzejā tiek nodrošināta saimnieciskās un informāciju tehnoloģiju infrastruktūras darbība. Muzeja teritorija aizņem 2,06ha (ieskaitot teritorijas, uz kurām ir ēkas). Muzejs izvietots 4 ēkās:

1. Muzeja krājums un administrācija Skolas ielā 12, ēka rekonstruēta 2003. gadā, pielāgojot telpas krājumam un administrācijai. Ēka tiek dalīta ar Madonas novada bibliotēku.
2. Izstāžu zāles Skolas iela 10a, kas celtas 1984. gadā pie bijušās Biržu muižas klēts ēkas (Vides pieejamības projekts 2023-2024, aktuāls jautājums par piebūvi, lai

nodrošinātu muzejpedagoģiskās telpas, veidotu mākslas ekspozīciju, izveidotu garderobes telpas daļu utt).

3. Etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuve Sarkaņos (4km no Madonas), Kalna ielā 2, 20. gadsimta sākumā celtajā bijušajā skolas ēkā. Krātuve atvērta 2016. gadā. Sarkaņu krātuves telpu platība 633m², tai skaitā 335.7m iekārtotas krātuves, teritorijas platība 0,7933ha. Visās ēkās nodrošināta ugunsdzēsības un drošības signalizācija, to nodrošina apsardzes firma „Megasargs”.
4. Haralda Medņa kultūrizglītības centrs “Dziesmusvētku skola”, apmeklētājiem durvis vērta 2021. gada jūlijā. “Dziesmusvētku skola” atrodas ēkā, kurā savulaik dzīvojis un strādājis kordiriģents Haralds Mednis. Ēka rekonstruēta un atjaunota, pateicoties Lauku atbalsta dienesta projektam "Kultūrvēsturisku pieminekļu un dabas objektu sakārtošana, veicinot tūrismu un iedzīvotāju aktivitāti". Tā ietvaros veikta logu un durvju nomaiņa, fasādes atjaunošana, piebūves atjaunošana izbūvējot 1. stāvā terasi un 2. stāvā balkonu, bēniņu siltināšana, jumta spāru konstrukciju pastiprināšana, jumta seguma nomaiņa, inženiertīklu, apkures sistēmas izbūve, ventilācijas sistēmas izbūve, iekšējie un ārējie ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu, elektroinstalācijas izbūve uzstādot jaunus mūsdienīgus gaismas ķermeņus, ugunsgrēka trauksmes signalizācijas, apsardzes signalizācijas izbūve un atjaunotas pagraba telpas. Objekts atjaunots, izmantojot būvdarbu tehnoloģijas, kas tiek pielietotas kultūrmantojuma objektu atjaunošanai. Kopējās būvniecības izmaksas (ieskaitot būvprojekta izstrādi un būvdarbus) sastāda 218300 EUR. Būvdarbus veica SIA "ELBRA", būvuzraudzību nodrošināja SIA "RM būvuzraudzība", bet autoruzraudzību – SIA "Mailītis A.I.I.M.". Savukārt interjera un ekspozīcijas izveide, kā arī teritorijas labiekārtošanā nepieciešamais finansējums bija 130 400 eiro.

No pašvaldības, VKKF, Kultūras ministrijas, ES projektu ietvaros iegādāts aprīkojums muzeja krājuma glabātuvēm, iekārtas metāla un papīra restaurācijai, izstāžu un izglītojošam darbam –video un foto tehnika, stacionārie un saliekamie stendi, vitrīnas, podesti, manekeni, mitruma nosūcēji u.c. Visiem datoriem (23) nodrošināts internets. Izstāžu zālēs ir publiski pieejama bezvadu interneta zona ar interneta savienojumu. 2025. gada sākumā iegādātas 6 video kameras, kas tiks uzstādītas Izstāžu zālēs (trīs iekštelpās, trīs ārā).

Papildus līdzekļu piesaistei muzejs pārskata periodā sagatavojis 36 (atbalstīti 36%) projektu pieteikumus VKKF un citām institūcijām, iesaistījies Latvijas-Igaunijas pārrobežu sadarbības projektā. Apgūtais finansējums pārskata periodā ir 59818,00EUR.

2.5.1. Finanšes

Iestādes pamatbudžets nodrošina visu muzeja pamatfunkciju darbību, taču tas nav pietiekošs muzeja attīstībai. Muzeja budžetu sastāda pašvaldības finansējums, ieņēmumi no muzeja maksas pakalpojumiem, projektu konkursos iegūtie līdzekļi. Projektu konkursos iegūtais finansējums palīdz īstenot dažāda mēroga izglītojošos pasākumus un veidot muzeja publikāciju.

2.5.1.1. Muzeja finanšu līdzekļi –2020. - 2024.gadā

	2020	2021	2022	2023	2024
Pašvaldības budžets EUR	235609.66	257150.56	248669	304048	359872
Projekti EUR	8000	610	9400	10500,00	6200,00
Muzeja ieņēmumi EUR	1348,37	1008,51	1618,00	4174,00	3538,00

2.5.1.2. Finanšu piesaistes rādītāji 2020. – 2024. gadā

	2020	2021	2022	2023	2024
Sagatavotie projekti finanšu līdzekļu piesaistei	6	10	7	4	9
Atbalstītie projekti finanšu līdzekļu piesaistei	1	1	3	3	5
%	17%	10%	21%	75%	56%

Muzeja pamatbudžets 2025.gadā EUR 374642,00. Madonas novada pašvaldības piešķirtais finansējums ļauj realizēt pārskata periodam izvirzītos pamatuzdevumus. Lai ieviestu jauno tehnoloģiju iespējas, veidotu liela mēroga pasākumus, veidotu zinātniskās un populārzinātniskās publikācijas, finansējuma pietrūkst, tādēļ tiek piesaistīts dažādu projektu ietvaros. Lielākā daļa finansējuma ir Valsts Kultūrkapitālfonda atbalstītu projektu finansējums, 2024. – 2025. gadā kā partneriem piešķirti 15000,00EUR Latvijas – Igaunijas pārrobežu sadarbības projekta *Access Routes* vides taktiā objekta izveidei un 2025. – 2026. gadā kā pilotmuzejam HORIZON projektā *TOUWCHED* materiālu tehniskai bāzei piešķirti 3000,00EUR.

2.6. Ārējās vides raksturojums

Muzejs ir Madonas novada pašvaldības iestāde un pilda muzejam deleģētās funkcijas, saņem pašvaldības finansējumu.

2021. gadā Latvijā notika administratīvi teritoriālā reforma, kā rezultātā pie bijušā Madonas novada, kas izveidojās 2009. gadā, atpakaļ pievienoti Cesvaines, Ērgļu un Lubānas novadi, bet pēc 2025. gada 7. jūnija vēlēšanām arī Varakļānu novads. Madonas novada darbība atgriezusies iepriekšējā Madonas rajona robežās un šobrīd tas ir trešais lielākais novads Latvijā ar 19 pagastiem. Neskatoties uz iepriekšējo teritoriālo sadalījumu, muzejs mērķtiecīgi turpinājis darbu krājuma veidošanā, pētniecībā par Ērgļu, Varakļānu, Lubānas, Cesvaines mazajiem novadiem. Pēc administratīvi teritoriālās reformas Madonas novadā (līdz 2025. gada janvārim) ir 3 akreditēti muzeji (Madonas muzejs, Brāļu Jurjānu muzejs “Meņģeļi”, R. Blaumaņa muzejs “Braki”), vairāki privātie muzeji, privātas senlietu krātuves.

2022. gada 12. februārī pēc restaurācijas darbiem durvis apmeklētājiem vērā Cesvaines pils, kas ir vēl viena profesionāla kultūras mantojuma institūcija novadā un sadarbības partneris, kā arī konkurents, jo pils ar savu arhitektūru pievilina ikvienu iedzīvotāju. Pārskata periodā ir slēgta Sarkaņu pagastā bijusī P. Stradiņa Medicīnas muzeja filiāle – A. Bieziņa muzejs, kā rezultātā daļa priekšmetu nodoti Madonas muzeja krājumā un Etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuvē izveidota atsevišķs vēstījums par profesoru A. Bieziņu. Madonas novada ir 34 izglītības iestādes, t.sk. piecas vidējās izglītības iestādes, 10 pamatzglītības un 10 pirmsskolas izglītības iestādes, Kristiāna Dāvida privātā pamatskola, 6 profesionālās ievirzes izglītības iestādes (t.sk. J. Simsona Madonas Mākslas skola, J. Norviļa Madonas Mūzikas skola, Madonas bērnu un jaunatnes sporta skola), viena interešu izglītības iestāde. Novadā dzīvo 27255 (2020. gadā, kad tas bija tikai Madonas novads, bez Ērgļu, Lubānas, Cesvaines novadiem – 23336), no tiem 6561 Madonā (2020. gadā – 7293). Iedzīvotāju skaita samazināšanās jūtama arī muzejā – tiek slēgtas mazākās lauku skolas, kā rezultātā palielinās citu izglītības iestāžu skolēnu klases, speciālisti strādā ar vairāk dalībniekiem, nekā ierasts.

Konkurenci novadā veido ne tikai citi novadā esošie muzeji, senlietu krātuves, bet arī citas brīvā laika pavadīšanas iespējas pilsētā un apkārtnē, jo to piedāvājums orientēts uz vienu un to pašu auditoriju. Pēc Covid-19 pandēmijas Madonas muzejs piedzīvoja apmeklētāju interesi, jo muzeja nepieejamība radīja efektu, ka apmeklētājam ļoti nepieciešams muzeja apmeklējums klātienē. Arvien vairāk muzejs ir ne tikai vienkārši brīvā laika pavadīšanas vieta, iespēja izzināt un pētīt, bet arī telpa, kas veicina sabiedrības labbūtību (izcils piemērs muzejā 2024. gadā izstāde “Krāšņumaugi – laiks un mode”).

Muzeja darbība ir tieši atkarīga no ekonomiskajiem un sociālajiem procesiem, nozares politiskajām nostādnēm valstī un novadā un to ietekmi uz sabiedrību. Pārskata periodā ietekmi atstāja Covid-19 pandēmija, un 2022. gada 24. februārī Krievijas uzsāktā militārā operācija Ukrainā, kas radījusi sekas arī Latvijas sociālekonomiskajā, politiskajā un drošības situācijā. Šajā gadījumā muzejs spēj un var būt vieta, kas skaidro vēsturiskus jautājumus, aicina uz diskusijām par drošību, aktuāliem un neērtiem jautājumiem. Drošībai tiek atvēlēti arvien lielāki finansiālie resursi, kas ietekmē arī kultūras institūciju darbību. Arī muzejs pārskata muzeja gatavību krīzes situācijai, seko aktuālajai situācijai un meklē finansējumu, lai varētu nodrošināt krājuma drošību krīžu situācijās. Aktuāli ir arī jautājumi, kas skar patvertņu lokācijas un muzeja ēkas šajā gadījumā parādās kā vienas no iespējamām patverņu vietām.

Jauno tehnoloģiju attīstība, digitalizācijas jautājumi būtiski ietekmējusi muzeja darba formas krājuma materiālu uzskaitē un pieejamības nodrošināšanā, komunikācijā ar sabiedrību. Muzejā nepieciešams pilnveidot digitālo pieejamību, turpināt darbu pie tehnoloģiju ieviešanas un novecojušo tehnoloģiju (viena no virtuālajām ekspozīcijām nestrādā, jo sistēma ir novecojusi) atjaunināšanas. Tas prasa papildus finansiālos līdzekļus. Pašreizējā valsts makroekonomiskā un mikroekonomiskā situācija var ietekmēt muzeja darbības programmā iekļauto aktivitāšu īstenošanu.

Muzeja plānotos rezultātos rādītājus ietekmē sekojoši ārējie faktori:

- Covid-19 pandēmija;
- Krievijas iebrukums Ukrainā 24.02.2022.;

- izmaiņas nozares kultūrpolitikā;
- izmaiņas izglītības politikā;
- pašvaldības finansējuma samazinājums muzejam;
- administratīvi teritoriālā reforma;
- politiskā situācija valstī un novadā;
- izmaiņas novada un reģiona tūrisma attīstības koncepcijā;
- iespēja iesaistīties vajadzīgos, ilgi gaidītos infrastruktūras projektos muzeja pieejamības veicināšanai.

2.7. Muzeja darbības spēju izvērtējums

Līdzšinējā periodā muzejs ir veicis daudzpusīgu darbu visu muzeja pamatfunkciju nodrošināšanai. Pētnieciskā darba rezultāti atspoguļojas izstādēs, referātos, publikācijās, lekcijās, muzejpedagoģiskajās programmās. Muzejs, darbojoties šodienas un nākotnes sabiedrības interesēs, ir neatņemama kultūras izglītības un brīvā laika sastāvdaļa. Tas ir sociāli atbildīgs, reaģējot uz sabiedrībā notiekošajiem procesiem. Pārskata periodā izaicinājumi bija Covid-19 pandēmija, vēlāk, Krievijas iebrukums Ukrainā 24.02.2022., kas aktualizējis drošības jautājumus un krīzes plānu pārstrādi, 2022. gadā – Vides pieejamības projekta realizācija. Izaicinājumi ir paātrinājuši arī muzeja darba ikdienu. Darba apjoms palielinājies, lai arī sākotnēji pandēmijas dēļ darbinieki strādāja attālināti, ievadot krājuma priekšmetus NMKK, veidojot izstādes, pētot un veicot citas muzejam svarīgas funkcijas, pēc pandēmijas aktīvi turpinās darbs arī virtuālajā vidē. Muzejā darbojas profesionāli speciālisti, notiek paaudžu maiņa, ienāk jauni speciālisti, kuri novērtē darbu līdzās pieredzējušiem muzeju profesionāļiem un iespēju pilnveidot savas zināšanas. Mijiedarbība veicina muzeja profesionālu darbību, īstenojot visas trīs muzeja pamatfunkcijas. Pēc Covid-19 pandēmijas, ar saistošu izglītojošo piedāvājumu, ar profesionālu darbību, esam noturējuši apmeklētāju interesi un uzticību par muzeju. Tas ir rezultāts mērķtiecīgai izvirzīto izdevumu sasniegšanai, komunikācijai, krājuma un pētnieciskajam darbam. Muzejs ir izmantojis iespējas papildus līdzekļu piesaistei VKKF, un citu fondu projektu konkursos, piedalās NMKK realizēšanā. Laiks starp akreditācijām ir bijis izaicinošs, uzliekot speciālistiem nebijušus pārbaudījumus, veidojot radošu vidi, pārbaudot savas darba spējas un kvalitāti. Ir apzināti muzeja vājie punkti, pie kuriem jāstrādā nākamajā plānošanas laikā.

Muzeja darbības spēju veicinošie faktori ir:

- novada pašvaldības atbalsts;
- muzeja vidējā termiņa darbības programmas apspriešana ar novada kultūras komiteju;
- sadarbība ar novada kultūras un izglītības iestādēm;
- iesaistīšanās Latvijas Muzeju biedrības aktivitātēs, tā iegūstot iespēju piedalīties starptautiskos projektos, iespēja piedalīties ES fondu projektos, saņemot novada pašvaldības līdzfinansējumu;
- pieredzējuši un profesionāli muzeja speciālisti;
- muzeja darbinieku profesionālā pilnveide, vēlme mācīties;

- iesaistīšanās starptautiskās organizācijās, piemēram, Eiropas Muzeju organizācijas tīklā jeb NEMO;
- muzejs kā paraugs citiem muzejiem darbā ar Nacionālo muzeju kopkatalogu jeb NMKK;
- laba infrastruktūra un materiāli tehniskā bāze.

2.7.1. SVID analīze

<i>Stiprās puses:</i> <u>Krājums, tā pieejamība, pētniecība</u> • Daudzveidīgs un plašs krājums (138289 vienību), kas tiek izmantots pētnieciskajā darbā kvalitatīvu, daudzveidīgu izstāžu, ekspozīciju, referātu, publikāciju un muzejpedagoģisko programmu sagatavošanai un komunikācijā; • Atklātās mākslas, tekstiliju, etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuves; • NMKK sistēmā pieejami 31 % krājuma priekšmetu, dati pieejami publiskajam lietotājam • Apjomīgo krājumu izmanto ārpus muzeja pētnieki pētījumiem, kā arī citu Latvijas un ārvalstu muzeju izstādēs; <u>Vide, darbinieki</u> • Muzeja divu ēku lokācija Madonas vēsturiskajā centrā, blakus bibliotēkai, izglītības, sociālajām un medicīnas iestādēm; • Izstāžu zāļu virsgaismas logu apgaismojums ļauj veidot īpaši augstvērtīgas mākslas izstādes; • Ilggadējas un stabilas muzeja darba tradīcijas, kas veidojušas muzeja reputāciju un sabiedrības uzticību tam; • Spēja būt elastīgiem, pielāgoties situācijām; • Jauni speciālisti, kas orientēti uz profesionālo pilnveidi. <u>Sadarbība</u> • Līdzdalība vietējās un starptautiskā mēroga akcijās, popularizējot muzeja krājumu, pasākumu piedāvājumu; • Ilgstošas sadarbības tradīcijas ar	<i>Vājās puses:</i> <u>Krājums tā pieejamība, pētniecība</u> • Telpu trūkums krājuma lielformāta un mākslas priekšmetu izvietojumam, kas ierobežo jaunu priekšmetu uzņemšanu krājumā, tādējādi zaudējot iespēju saglabāt novada vēsturei vērtīgus materiālus; • Nepietiekams un novecojis aprīkojums priekšmetu saglabāšanai optimāla klimata nodrošināšanai • Nepietiekami izvēsta pētniecība un materiālu vākšana par māksliniekiem, mākslas norisēm un 21.gs. notikumiem novadā; <u>Pieejamība</u> • Nepietiekama NMKK sistēmas publiskās vides popularizēšana • Ierobežota pieejamība cilvēkiem ar kustību traucējumiem atklātajā krātuvē Sarkaņos, “Dziesmusvētku skolā”, muzeja krājumā. • Telpu trūkums pasākumu organizēšanai atklātajā krājumā Sarkaņos, Dziesmusvētku skolā, muzejpedagoģisko programmu norīšu īstenošanai, garderobei un muzeja kioskam, lielākai apmeklētāju plūsmai nepietiekams labierīcību skaits; • Tehniski un vizuāli novecojusi, nepārskatāma mājaslapa; • Trūkst vidē pamanāmu vizuālo norāžu visām muzeja ēkām; <u>Vide, darbinieki</u> • Muzeja darbinieku lielā noslodze;
--	--

māksliniekiem, mākslas nozari pārstāvošām institūcijām un nozares speciālistiem Latvijas un ārvalstu muzejos, augstskolās, arhīvos; • Aktīva sadarbība ar pilsētas un novada kultūras un izglītības iestādēm, uzņēmējiem, amatniekiem, NVO; • Izvērstas sadarbības aktivitātes ar jauniešiem, jauniešu iesaiste muzeja darba procesā – izstādes veidošana, brīvprātīgo darbs, Ēnu diena, Muzeju nakts; • Labi attīstīta sadarbība ar vietējiem medijiem muzeja publicitātei; • Veiksmīga sadarbība ar vietējām kopienām. <u>Izglītojošais darbs:</u> • Kvalitatīvs un daudzveidīgs muzeja piedāvājums dažādu vecuma mērķauditorijām; • Regulāru un tematisku pasākumu ciklu pasākumu norise, kas veicina apmeklētāju lojalitāti un kultūras notikumu pēctecību • 2021. gadā atvērts Haralda Medņa kultūrizglītības centrs “Dziesmusvētku skola”, kas paplašina muzeja izglītojošā darba spektru, īpaši aktualizējot Dziesmusvētku tradīciju • <u>Pieejamība</u> • Realizēts Vides pieejamības projekts Izstāžu zālēs, padarot tās apmeklējamas dažādām iedzīvotāju grupām, arī ar kustību traucējumiem. • Apmeklētājiem pievilcīga cenu politika, atlaides, svētku dienās – bezmaksas apmeklējums; • Iesaiste starptautiskos projektos. <u>Finanšu piesaiste</u> • Ilgstoša un veiksmīga pieredze VKKF projektu īstenošanā; • Iegūts finansējums divu darbinieku pusslodzes palielinājumam uz pilnu slodzi – izstāžu kuratoram un	• Cilvēkresursu trūkums krājuma priekšmetu digitalizācijai; • Telpu trūkums muzeja inventāra glabāšanai; <u>Sadarbība</u> • Kultūras pasākumu pārklāšanās ar pilsētas citu iestāžu aktivitātēm, ir viena auditorija; • Sadrumstalota muzeju un kultūras mantojuma institūciju vide novadā; <u>Finanses</u> • Ierobežots vai nepietiekams finansējums muzeja attīstībai: • krājuma izvietošanai un eksponēšanai; • klimata nodrošināšanai krājuma saglabāšanai; • īpaši vērtīgu krājuma priekšmetu iepirkšanai un specifiskai restaurācijai; • mūsdienīga izstāžu aprīkojuma un prezentācijas tehnikas iegādei; • Līdzekļu trūkums jaunas mājas lapas izveidošanai; • Muzeja speciālistu zemo atalgojums; • Liela konkurence Latvijas Skolas somas piedāvājumā, kur skolas bieži izvēlas koncertu, teātru un citu dārgāku kultūras pasākumu apmeklējumu, kas iztērē un LSS semestra budžeta iztērēšanas iespējās; • Muzeja suvenīru līnijas neesamība • Etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuves un Dziesmu svētku skolas atrašanās ārpus pilsētas negatīvā ietekme uz apmeklētību; • Nepietiekama datu analīze par apmeklētāju plūsmu, paradumiem, ieteikumiem; • Skolēnu noslodze skolās, kas ietekmē muzeja apmeklējumu;
---	---

restauratoram; • Radoša pieeja resursu izmantošanā, pielāgojot esošo infrastruktūru dažādām funkcijām.	
Iespējas: • Madonas muzejs kā vadošais reģiona muzejs, vienojot novada akreditētos muzejus, esot kā metodiskais un konsultatīvais atbalsta centrs novadā esošiem privātajiem, neakreditētajiem un cita veida kolekciju krātuvēm; • Platforma diskusijām, sarunām par kultūras mantojuma nozīmi, skaidro mūsdienu kultūras iezīmes; • Attīsta muzeja darbības pārvaldības formas, lai stiprinātu muzeja finansiālo un arī cilvēkresursu kapacitāti • Muzeja lomas nostiprināšana, runājot par sabiedrībā aktuālām tēmām – vidi, drošību, kultūru, sportu, klimatu, cilvēktiesībām, balstoties uz muzeja krājumu, pētniecisko darbu. - • Veicināt muzeja konkurētspēju ar citām kultūras institūcijām, arī muzejiem, tūrisma objektiem; • Institūcija, kas apzina un aktualizē kultūras mantojuma nozīmi sabiedrībā; • Veidot un koordinēt Mākslas dienu pasākumus kā reģionālu aktivitāti; • Paplašināt sadarbību ar citiem muzejiem, atmiņu institūcijām, nozari pārstāvošām NVO, kolēģiem valstī un ārvalstīs; • Brīvprātīgo un praktikantu piesaiste krājuma darbā; • Izstrādāt rīcības plānu muzeja vērtību pasargāšanai un glābšanai krīzes (dažādu apdraudējumu) gadījumā <u>Pētniecība</u> • Jaunu, maz pētītu, sabiedrībai aktuālu tēmas pētniecība <u>Pieejamība</u> • Sarkaņu etnogrāfijas krātuvju telpu un šķūņu/piebūvju būvdarbu projekts un tā realizācija, jaunas pastāvīgās ekspozīcijas par skolu vēsturi	Draudi: • Militāro konfliktu draudi, tai skaitā kiberuzbrukumi informācijas sistēmām • Dažāda mēroga krīzes situācijas, kas liek • slēgt muzejus (Covid-19, u.c.); • Dabas stihiju, ārējo apstākļu ietekme (plūdi, vētras u.c.) • Sabiedrības intereses mazināšanās par kultūras mantojumu, tā saglabāšanas nozīmību • Mūsdienu tehnoloģiju attīstības, informācijas un dažāda līmeņa kultūras vērtību virtuālas pieejamības ietekme uz muzeja klātienēs apmeklējumu • Iedzīvotāju skaita samazināšanās novadā un Latvijā; • Ekonomiskā nestabilitāte valstī un starptautiskajā vidē, kas var skart muzeja darbību • Politiskā situācija valstī, kā arī novadā; • Nestabila valsts kultūrpolitika; • Izglītības reformas, kas ietekmē muzeja sadarbību ar skolu tīklu; •

iekārtošana; • Tehniskā izpēte un būvprojekta izstrāde saimniecības ēkas labiekārtošanai un modernizēšanai par izstāžu un pasākumu telpu H. Medņa Dziesmusvētku skolas teritorijā. • Krājuma digitalizācijas turpināšana; • Paplašināt un dažādot pētnieciskā darba rezultātu pieejamību; • Mūsdienu tehnoloģiju plašāka izmantošana muzeja resursu pieejamības nodrošināšanai: • Virtuālo izstāžu, lekciju, mācību materiālu izveide attālinātai pieejamībai atbilstoši izglītības iestāžu programmām, sabiedrību interesējošām, aktuālām tēmām; • mājas lapas modernizēšana, muzeja aplikācijas izveide, aplikācijas mājas lapas lietošanai viedtālruņos un planšetēs izveide; • audio gida, QR kodu ieviešana izstādēs, ekspozīcijās, atklātajā krājumā • Nodrošināt muzeja pieejamību cilvēkiem ar īpašām vajadzībām (neredzīgiem/vājredzīgiem, nedzirdīgiem); • Sagatavot atbilstošu piedāvājumu, lai piesaistītu pasīvās sabiedrības grupas; <u>Sadarbība</u> • Izvērst sadarbību ar novada izglītības, kultūras un citām institūcijām, organizējot aktivitātes (lekcijas, nometnes, plenēri, meistarklases) ārpus muzeja telpām. • Veidot sadarbību ar diasporas kopienām, īpaši latviešu jauniešu identitātes veidošanai un uzturēšanai, izveidot programmu “Dziesmusvētki diasporai”. <u>Vide</u> • Muzeja ēku apkārtnes labiekārtošana, piesaistot profesionālus speciālistus <u>Finanses</u> • Izstrādā muzeja suvenīru līniju un izveido kiosku; • Papildus finanšu līdzekļu piesaiste,	
--	--

sagatavojot projektus VKKF, ES strukturālajiem fondiem, • Muzeja ieņēmumu palielināšana no maksas pakalpojumiem un suvenīru tirdzniecības; Madonas muzejs – vadošais reģiona muzejs, vienojot novada akreditētos muzejus, esot kā metodiskais un konsultatīvais atbalsta centrs novadā esošām senlietu krātuvēm, mazajiem muzejiem, ekspozīcijām, privātajiem, neakreditētajiem muzejiem	
--	--

2.8. Secinājumi:

Pamatojoties uz SVID analīzē iegūto, redzama sekojoša vidējā posma stratēģijas virzība:

- 2.8.1. Muzejs ieņem nozīmīgu lomu reģionā, ir atpazīstams arī Latvijas muzeju vidē. Muzeja izvērstais darbs, profesionalitāte ir pamats, lai muzeju veidoto par reģionālu muzeju.
- 2.8.2. Muzeja darbs ir sekmējis muzeja misijas un izvirzīto mērķu īstenošanu.
- 2.8.3. Muzejā tiek nodrošināta Nacionālā krājuma saglabāšana, uzskaitē, notiek pakāpeniska, iespēju robežās, krājuma digitalizācija un krājuma pieejamība sabiedrībai, bet ir nepieciešams turpināt uzsākto krājuma digitalizācijas procesu.
- 2.8.4. Nacionālā krājuma veidošana, saglabāšana atbilst muzeja misijai, apliecinot novada bagātās kultūras mantojuma vērtības.
- 2.8.5. Muzeja pētnieciskais darbs aptver plašu pētījumu loku, ir vairāk jāpievērš uzmanība 21. gadsimta pētniecībai. Pētnieciskais darbs tiek atbilstoši popularizēts, veicinot sabiedrības interesi par vēsturi, muzeja darbu Nacionālā krājuma veidošanā, pētniecībā.
- 2.8.6. Muzeja izvirzīto mērķus ļauj sasniegt darbinieku profesionalitāte, vēlme mācīties, apgūt jaunas zināšanas. Pārskata periodā muzejā ienākuši jauni speciālisti, kuri darbojas veiksmīgā mijiedarbībā ar pieredzējušajiem muzeja darbiniekiem.
- 2.8.7. Ar Madonas novada pašvaldības atbalstu, iesaistoties dažādos projektos, muzejs izveidojis stabilu materiālo bāzi, mūsdienīgu vidi darbam, kas ļāva strādāt arī attālināta darba režīmā, tā nodrošinot muzeja darba īstenošanu, mūsdienīgu pakalpojumu sniegšanu, krājuma saglabāšanu.
- 2.8.8. Muzeja kolektīvs ir spējīgs piemēroties arī nestandarta, neplānotām situācijām – attālinātais darbs, Covid-19 pandēmija, Izstāžu zāļu Vides pieejamības projekts, muzeja pakalpojuma izveidošana un piedāvājums ārpus muzeja telpām.
- 2.8.9. Esošais finansējums nodrošina muzeja pamatfunkciju īstenošanu, tomēr, lai veidotu mūsdienīgu muzeja izglītojošo piedāvājumu – jaunas ekspozīcijas, nodarbības, izstādes, nodarbības, mūsdienu tehnoloģijas pasākumu īstenošanai,

zinātniskās publikācijas u.c. – finansējums nav pietiekams un regulāri jāmeklē dažādu projektu ietvaros.

- 2.8.10. Muzeja darbinieku iesaiste nevalstiskās organizācijās veicina muzeja atpazīstamību un muzeja iesaisti dažādos starptautiskos projektos.
- 2.8.11. Muzeja atpazīstamību veicina dažāda veida pakalpojumu piedāvājums, daudzveidīgu pasākumu izveide, uzdrošināšanās izstāžu veidošanā ieviest jaunumus, mūsu mantojuma aktualizēšanā.
- 2.8.12. 2021. gadā atvērtā “Dziesmusvētku skola” ar izveidotajām aktivitātēm veicina nemateriālā mantojuma tradīciju saglabāšanu, atjaunotni un palīdz Madonas muzeja un Madonas novada vārdam skanēt ārpus novada robežām.
- 2.8.13. Muzejam nepieciešamas jaunas telpas, telpu pielāgošana krājuma izvietojumam, tā drošai saglabāšanai. Šādu iespēju varētu nodrošināt sekmīga sadarbība ar pašvaldību, apgūstot vēsturiskajā Biržu muižā kādu no ēkām, kas netiek apdzīvotas.
- 2.8.14. Būtiski turpināt muzeja darbā iesaistīt jauniešu auditoriju, kas var piedalīties izstāžu, pasākumu veidošanā, iepazīt muzeja darbu, tā veidojot muzejā ieinteresētu auditoriju.
- 2.8.15. Ir nepieciešams iesaistīties Eiropas Savienības projektos, kas sniegtu iespēju attīstīt muzeja infrastruktūru visās četrās ēkās.
- 2.8.16. Lai saglabātu esošo apmeklētāju skaitu un palielinātu mērķauditorijas dažādību, kā arī aktualizētu novada kultūrvēsturiskā mantojuma nozīmi un muzeja lomu sabiedrībā, nepieciešama:
 - 2.8.16.1. muzeja publicitāte, pētnieciskā darba rezultātu popularizēšana;
 - 2.8.16.2. aicināt sabiedrību līdzdarboties muzeja pakalpojumu veidošanā;
 - 2.8.16.3. panākt līdzsvaru starp muzeja izglītojošo un komunikācijas darbu un citām darbības jomām muzejā, lai pilnvērtīgi varētu veikt krājuma, pētniecisko darbu, sagatavot dokumentāciju;
 - 2.8.16.4. veidot līdzsvaru muzeja izstāžu un pasākumu organizācijā, nepārspīlējot, jo tā tiek ieguldīts darbs, kas nereti var neatmaksāties, jo pasākumu, izstāžu daudzums aizsedz citus darbus;
 - 2.8.16.5. veicināt muzeja krājuma digitalizēšanu, ievadi NMKK, piesaistīt finansējumu krājuma materiālu 3D kopiju izgatavošanā, piesaistīt līdzekļus virtuālo tūru sagatavošanā, nodrošināt plašāku krājuma pieejamību cilvēkiem ar kustību traucējumiem;
 - 2.8.16.6. izstrādāt muzeja īpašo suvenīru līniju, sadarbībā ar novada māksliniekiem, izmantojot muzeja krājuma bagātības;
 - 2.8.16.7. atrasties novada, reģiona un Latvijas tūrisma produktu klāstā;
 - 2.8.16.8. pilnveidot speciālistu zināšanas, profesionālo pieredzi, ne tikai mācotiesursos, bet arī dodoties pieredzes apmaiņas braucienos uz citiem, arī ārvalstu muzejiem.

2.9. Muzeja vidējā termiņa prioritātes:

- 2.9.1. Veidot Madonas muzeju par reģiona vadošo muzeju, kas metodisko apvieno novadā esošos akreditētos muzejus, sniedz konsultatīvu palīdzību arī novadā

esošām mantojuma institūcijām, kas atbilst Muzeju likuma 16. pantā nosauktajiem mantojuma objektiem.

- 2.9.2. Veidot konkurētspējīgu, profesionālu, krājuma un pētniecisko pētījumu rezultātos balstītu muzeja piedāvājumu, kas interesē ne tikai lokālos apmeklētājus, bet gan visas Latvijas un arī ārvalstu viesus.
- 2.9.3. Izveidot muzeja ēku vizuālo identitāti, kas atspoguļojas ēkās, digitālajā komunikācijā, jaunā mājas lapā, komunikācijā klātienē (ietverot pamanāmu norādi pie Izstāžu zālēm, muzeja administrācijas/ krājuma ēkas, Etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuves, H. Medņa “Dziesmusvētku skolas”).
- 2.9.4. Labiekārtot muzeja ēku teritoriju (Izstāžu zāļu teritorijas paplašināšana, labiekārtošana, “Dziesmusvētku skolas” teritorijas labiekārtošana, teritorijā esošās kūts ēkas nostiprināšanas u.c. darbi), āra ekspozīcijām, pasākumiem, vizuālai pievilcībai un atpazīstamībai.
- 2.9.5. Veikt nepieciešamos būvdarbus Etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuvē Sarkaņos, lai nodrošinātu stabilitāti un jaunas telpas ekspozīciju iekārtošanai un līdz ar to turpināt darbu pie Etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuves ekspozīciju labiekārtošanas.
- 2.9.6. Iegūt būvprojektu un veikt būvdarbus šķūnī pie Etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuves, lai iegūtu telpu muzeja krājuma lielizmēra etnogrāfijas priekšmetiem.
- 2.9.7. Izstrādāt piebūves projektu Izstāžu zālēm, kurā iekļautas jaunas nodarbību telpas, garderobe, telpas mākslas ekspozīcijai.
- 2.9.8. Izstrādāt jaunu māksliniecisko koncepciju ekspozīcijai “Madonas novada vēsture no 14. gadsimta līdz mūsdienām”, īstenojot ekspozīciju.
- 2.9.9. Padarīt krājumu un muzeja piedāvājumu pieejamu dažādām mērķa grupām, turpināt digitalizācijas darbu, paplašināt iespēju iepazīties ar krājumu ne tikai klātienē, krājuma telpās, bet arī virtuālajā vidē, pilsētvidē (kopiju izgatavošana, stāstu veidošana).
- 2.9.10. Pēc aptauju veikšanas, veidot muzeja piedāvājumu atbilstoši dažādām mērķa grupām. Meklēt iespēju veidot piedāvājumu līdz šim pašīvai muzeja mērķauditorijai.
- 2.9.11. Veicināt muzeja lomas nostiprināšanos sabiedrībā un attīstīt muzeja nozīmi un pozīciju kultūras pakalpojumu tirgū, sekmējot sabiedrības domu, ka muzejs ir vērtīga, kvalitatīva un aizraujoša laika pavadīšanas iespēja.
- 2.9.12. Sekmēt muzeja lomu pašvaldībā aktuālu jautājumu risināšanā, kas skar vēsturi, kultūras mantojuma saglabāšanu.
- 2.9.13. Pilnveidot muzeja tehnoloģisko aprīkojumu, nodrošinot labus darba apstākļus, krājuma saglabāšanu, kā arī pasākumu organizāciju (projektors, digitālie risinājumi utt).
- 2.9.14. Noturēt apmeklētāju lokā ģimenes ar bērniem, tūristus no Latvijas un ārvalstīm, pilnveidot piedāvājumu jauniešu auditorijas iesaistei un ieinteresētībai. Sadarbības tīkla nostiprināšana ar novada, kaimiņu novadu Tūrisma informācijas centriem, Vidzemes Tūrisma asociāciju, tūrisma formām, ar kultūras mantojumu pārstāvošām kultūras institūcijām un NVO.

3. VIDĒJĀ TERMIŅA MUZEJA DARBĪBAS PROGRAMMA 2025. - 2030.GADAM

3.1. KRĀJUMA DARBS

Mērķis:

Papildināt muzeja valdījumā esošo Nacionālo krājumu atbilstoši muzeja misijai, nodrošināt tā saglabāšanu un izmantošanu atbilstoši Ministru Kabineta noteikumiem Nr. 956 „Noteikumiem par Nacionālo muzeja krājumu”, veidot krājumu kā novadu raksturojošu kultūrvēsturisku liecību krātuvi, nodrošināt tā pieejamību sabiedrībai, izmantojot digitalizācijas iespējas.

Uzdevumi	Plānotie rezultāti - galaprodukti	Rezultatīvie rādītāji		Aktivitātes	Laiks	Finanšu avots
		Kvalitatīvie	Kvantitatīvie			
1. Papildināt krājumu, rūpīgi izvērtējot to atbilstību muzeja misijai un komplektēšanas politikai, nodrošinot tā dokumentēšanu un saglabāšanu atbilstoši “Noteikumiem par Nacionālo muzeja krājumu”	Iegūti jauni krājuma priekšmeti – liecības par novada kultūrvēstures mantojumu	Papildināts krājums, nodrošināta tā saglabāšana, pieejamība, muzeja priekšmetu informācijas ērta lietošana (NMKK sistēmā) muzeja darbiniekiem un apmeklētājiem	Papildināts krājums par vidēji 800 vienībām gadā	Krājuma papildināšana atbilstoši zinātniskās izpētes tēmām:		Pašvaldības finansējums
				Aizvēsture	2027–2030	
				Saimnieciskā darbība 14.–21.gs.	2025–2030	
				Novada medicīnas vēsture 19.–21.gs.	2025–2030	
				Madonas pilsētas vēsture 20.–21.gs.	2025–2026	
				Novadnieki – nozīmīgi sabiedriskie, saimnieciskie, medicīnas, kultūras un militārie darbinieki 18.–21.gs.	2026–2030	
				Dziesmu un deju svētku vēsture 19.–21.gs.	2025–2030	
				Pretošanās un represijas 1940.–1970.gadi	2026–2030	
				Militārie formējumi un konflikti 20.gs.	2029	

				Sabiedriskās organizācijas 19.–21.gs.	2025–2026	
				Tradicionālā kultūra	2027–2030	
				Daba	2027–2029	
				Izglītība, novada skolu vēsture 19. – 21.gs.	2027–2029	
				Māksla	2028–2029	
		Apzināts un saglabāts nozīmīgs kultūrvēsturiskais mantojums	Krājums papildināts par vienībām 1-10 mākslas priekšmetiem gadā	Neplānoti mākslas priekšmetu dāvinājumi un novēlējumi no privātpersonām, iepirkumi	2025–2029	Pašvaldības finansējums, projektu finansējums
	Sakārtota krājuma dokumentācija atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem	Krājuma dokumentācijas sistēma atbilst “Noteikumiem par Nacionālo muzeja krājumu”	NMKK sistēmā ievadīti 3500 priekšmetu metadati; dokumentēti – ievadīti NMKK sistēmā jauniegūtie priekšmeti (vismaz 800 gadā)	Regulāri dokumentēt visus jauniegūtos priekšmetus; aktu un līgumu, uzskaites kartīšu ģenerēšana no NMKK sistēmas (muzeja speciālisti)	2025–2029	Pašvaldības finansējums
				Dokumentēt jebkādu krājuma priekšmeta kustību muzejā un ārpus tā (deponējuma dokumentācija, muzeja darbinieku un apmeklētāju priekšmetu pieprasījuma akti, izdošanas akti)		
	Nodrošināta krājuma priekšmetu	Pārbaudīto kolekciju uzskaitē atbilst “Noteikumiem par	Pārbaudītas ne mazāk kā 7000 vienības gadā	Pārbaudīt krājuma priekšmetu esību un saglabātību:		Pašvaldības finansējums

	uzskaite	Nacionālo muzeja krājumu”, fiksēta priekšmetu esība un saglabātības pakāpe		- turpināt dokumentu un fotogrāfiju kolekciju	2025–2029	
				- turpināt fotonegatīvu kolekciju	2025–2029	
				- laikrakstu kolekcija	2026	
				- tekstiliju kolekcija	2027	
				- lietisko priekšmetu kolekcija	2025–2029	
			Ilglaicīgā deponēšanā esošo priekšmetu pārbaude 400 gadā	Pārbaudīti deponētie krājuma priekšmeti “Meņģeļos”, “Brakos”, “Vecajā Cepī”, Aizkraukles Vēstures un mākslas muzejā, Madonas novada pašvaldībā, SIA “Laikraksts Stars”, Lubānas tūrisma un kultūrvēsturiskā mantojuma centrā	2025–2029	
	Izvērtētas krājuma kolekcijas, noteikta krājuma priekšmetu vērtība, atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr.	Izvērtētās krājuma kolekcijas uzņemtas grāmatvedības uzskaitē	Novērtēti līdz 4600 gadā	Veikt krājuma priekšmetu vērtēšanu:	2025–2029	Pašvaldības finansējums
				Visiem jauniegūtiem krājuma priekšmetiem		
				Visiem deponējumiem		
				Visiem izstādēs eksponētajiem krājuma priekšmetiem		

	1486 “Kārtība, kādā budžeta iestādes kārto grāmatvedības uzskaiti”.			Laikrakstu kolekcijas priekšmetiem			
				Tekstiliju kolekcijai			
				Dokumentu un fotogrāfiju kolekciju pārbaudītajai daļai			
				Fotonegatīvu pārbaudītajai daļai			
	Nodrošināta krājuma priekšmetu saglabāšana	Novērsta krājuma priekšmetu bojāšanās, nodrošināta muzeja priekšmetu saglabāšana, paplašinās to izmantošanas iespējas	Uzlaboti priekšmetu glabāšanas apstākļi. Koka un metāla priekšmeti notīrīti, pēc nepieciešamības salaboti; konservēti un restaurēti vismaz 50 priekšmeti	Veikt krājuma priekšmetu konservāciju un labošanu: Koks Metāls Tekstilijas Āda Māls, porcelāns, stikls Papīrs		Pašvaldības finansējums	
	Krājuma priekšmetu izvietošana, izmantojot videi draudzīgus materiālus	Priekšmeti izvietoti speciāli sagatavotos iepakojumos, kastēs un aploksnēs		Sagatavotas dažādu formātu aploksnes un kastes dažāda lieluma priekšmetu ievietošanai un glabāšanai, ekonomējot izgatavošanas materiālu			2025—2029
	Konservēti un laboti krājuma priekšmeti, to pieejamība apmeklētājiem			Jauniegtie priekšmeti nomazgāti, notīrīti, salaboti, konservēti			2025–2029
				Pēc nepieciešamības pārbaudīti un apstrādāti visi krājuma priekšmeti, kas tiek izmantoti izstādēs.			
				Apsekoti un pēc vajadzības tīrīti, apstrādāti,			

				laboti deponētie etnogrāfijas un sadzīves kolekcijas priekšmeti		
				Regulāri pārbaudīta grāmatu un periodikas kolekcija, pēc nepieciešamības veikta apstrāde pret pelējuma sēnīti, tīrīšana, labošana		
2. Nodrošināt krājuma pieejamību un izmantošanu apmeklētājiem un muzeja darbiniekiem izglītības, pētniecības un uzziņas darbam	Papildus iekārtotas telpas Nacionālā krājuma priekšmetu izvietojumam	Nodrošināta krājuma priekšmetu ilglaicīga saglabāšana un drošība, pieejamība atklātā krājuma daļā. Priekšmeti izvietoti pārskatāmi, drošos skapjos un plauktos	Iekārtotas četras atklātas tematiskās priekšmetu glabātuves ekspozīciju izvietojumam	Atremontēt telpas. Iegādāt aprīkojumu un iekārtot krātuvi	2025–2029	Pašvaldības finansējums, projektu finansējums
				Nodrošināt ugunsdrošību un tehnisko drošību, plauktus eksponātu glabāšanai jaunajās krātuvēs		
				Iekārtotas tematiskās priekšmetu krātuves: - skolas vēsture; - biškopība un mežkopība; - zemes apstrādes rīki; - smēde.	2025–2030	Pašvaldības finansējums, projektu finansējums
	Apmeklētājiem un muzeja darbiniekiem pētnieciskos, izglītojošos un izziņas nolūkos ir pieejamas	Nodrošināta krājuma pieejamība. Izveidotas modernas, vizuāli pievilcīgas izstādes un ekspozīcijas, apmeklētāji	Iekārtotas četras ekspozīcijas	Iekārtotas ekspozīcijas, izmantojot Nacionālā krājuma priekšmetus:	2025–2030	Pašvaldības finansējums, projektu finansējums
				Lauku aptiekas un ambulances	2025	
				Bērnu ķirurgi	2027	

	krātuves, elektroniskās datubāzes (NMKK) priekšmetu apraksti	iepazīstināti ar novada kultūrvēsturiskajām liecībām		Atjaunināta arheoloģijas ekspozīcija	2030	
				Skolas vēsture	2029–2030	
			Iekārtotas 30 tematiskās izstādes	Iekārtotas izstādes, izmantojot Nacionālā krājuma priekšmetus:		
				“Madonas muzejs vakar, šodien, rīt”	2024–2025	
				“Sargiet savu latviešu biti”- Fr. Galenieks - izstāde par biškopību.	2025	
				Jaunieguvumi muzeja krājumā	2024–2025	
				Galdnieka darba rīki. Koka karotes muzeja krājumā	2025	
				Sporta biedrības	2025	
				Sporta skolai 50	2025	
				Madonas bērnu mūzikas skolai – 80	2025	
				Bērnu dziedāšanas svētku vēsture	2026	
				Madonai 100 (grāmata, katalogs, izstāde)	2026	
				Dzidrai Ezergailei – 100	2026	
				Represijas	2026	
				Tirdzniecība (veikali/tirgus) 19.–20.gs.	2026	
				Ugunsdzēsēji un glābēji	2026	
				Kultūrvēsturiskais	2026	

				mantojums. Atskats uz muzeja ekspedīciju Kalsnavas pagastā		
				Krustkalnu dabas rezervātam – 50	2027.	
				Novadnieki-jubilāri (Ilze Indrāne u.c.)	2027	
				Jāņi	2027	
				Seiksts Jānis – 80 (Keramika, akvarelis)	2027	
				Kultūrvēsturiskais mantojums. Atskats uz muzeja ekspedīciju Liezēres pagastā	2027	
				Naivistu darbi no muzeja krājuma	2028	
				Tradicionālās galvassegas	2028	
				Sakari novadā (pasti, telefons, telegrāfi)	2028	
				Vecmātes novadā	2028	
				Neparastie laikapstākļi	2028	
				Kultūrvēsturiskais mantojums. Atskats uz muzeja ekspedīciju Praulienas pagastā	2028	
				Novadnieki svešās armijās, militāros konfliktos	2029	
				Mednieki, makšķernieki	2029	

				Inesei Jakobi – 80	2029	Pašvaldības finansējums
				Lauksaimniecības izglītība	2029	
				Kultūrvēsturiskais mantojums. Atskats uz muzeja ekspedīciju Vestienas pagastā	2029	
		Nodrošināta Nacionālā krājuma pieejamība zinātnisko referātu sagatavošanai	Atbilstoši zinātniskās izpētes tēmām sagatavoti referāti astoņām konferencēm	Mākslas lasījumi	2025; 2027	
				Madonai – 100	2025	
				Novadnieki-madonieši	2026	
				Zudušie un atjaunoti pieminekļi	2027	
				Uzvārdu došana	2028	
				Novadnieki svešās armijās, militāros konfliktos	2029	
				Ekonomiskā krīze	2030	
	Ievadīti metadati par Nacionālā krājuma priekšmetiem elektroniskajā datu bāzē - Nacionālā muzeju krājuma kopkataloga informācijas sistēmā (NMKK	Pamatinformācija un attēli par muzeja priekšmetiem pieejama digitālajā vidē, tā veicinot publicitāti, iespējas to izmantot plašākam pētnieku lokam	Ne mazāk kā 3000 vienības gadā	Ievadīti NMKK:	2025–2029	Pašvaldības finansējums
				Visi jaunieguvumi		
				Visi deponējumi		
				Izstāžu sagatavošanā izmantotie priekšmeti		
				Apmeklētāju biežāk pieprasītie materiāli		
				Dokumenti un fotogrāfijas XXXIII a,b		
				Tekstilijas		
				Gleznas, grafikas		
				Arheoloģijas priekšmeti		

				Ar medicīnu saistītie priekšmeti		
				Priekšmeti par Madonas pilsētas vēsturi		
				Ar biškopību saistītie priekšmeti		
				Veikta vizuālā fiksācija digitālā formātā, fotografējot un skenējot visus NMKK ievadāmos priekšmetus		
				Veikta vizuālā fiksācija digitālā formātā, fotografējot un skenējot konservējamās un labojamos priekšmetus		
	Krājuma pieejamība un popularizēšana sociālo tīklu platformās: Facebook un Instagram	Krājuma neeksponētās daļas pieejamība, krājuma kolekciju publikācijas, informējot par to sabiedrību muzeja lapās sociālajos tīklos		Sagatavotas un ievietotas publikācijas digitālajā formātā.	2024–2029	Pašvaldības finansējums

Par stratēģiskā mērķa īstenošanu atbild galvenais krājuma glabātājs

3.2. PĒTNIECISKAIS DARBS

Mērķis:

Nodrošināt Madonas novada kultūrvēstures izpēti vispārējās vēstures kontekstā, turpinot komplektēt novadu raksturojošu muzeja krājumu, sistematizējot un publicējot pētījumu rezultātus.

Uzdevumi:

1. Veikt plānoto tēmu izpēti un pētījumu rezultātus atspoguļot ekspozīcijās izstādēs, referātos, muzejpedagoģiskajās programmās, publikācijās;
2. Turpināt komplektēt muzeja krājumu un veikt kolekciju izpēti saskaņā ar plānotajām pētnieciskajām tēmām;
3. Organizēt un piedalīties zinātniskās konferences.

Uzdevumi	Sagaidāmais rezultāts termiņa beigās	Rezultatīvie rādītāji		Aktivitāte	Laiks	Finanšu avots
		Kvalitatīvie	Kvantitatīvie			
Veikt plānoto tēmu izpēti un pētījumu rezultātus atspoguļot ekspozīcijās izstādēs, referātos, muzejpedagoģiskajās programmās, publikācijās	<u>Plānotās pētījumu tēmas:</u> - aizvēsture; - saimnieciskā darbība 14. -21.gs. - novada medicīnas vēsture 19. – 21.gs; - Madonas pilsētas vēsture 20. – 21.gs.; - novadnieki – nozīmīgi sabiedriskie, saimnieciskie, medicīnas, kultūras, militārie un darbinieki 18. – 21.gs. - politika; - pretošanās un represijas 1940.– 1970.gadi - militārie formējumi un konflikti 20.gs. - sabiedriskās organizācijas 19. -21.gs.; - tradicionālā kultūra; - māksla; - Dziesmu un deju svētku vēsture 19. – 21.gs.; - izglītība, skolu vēsture 19. – 21.gs.; - daba.	Padziļināti izziņas tēmas	Sagatavotas ekspozīcijas, izstādes, raksti, referāti, publikācijas, muzejpedagoģiskās nodarbības	- zinātnisko koncepciju izstrāde; - satura izstrāde; - projektu izstrāde finansējuma piesaistīšanai; - izdevumu sagatavošana; - izstāžu un ekspozīciju iekārtošana.	2025-2030	Pašvaldības finansējums
	Pastāvīgās ekspozīcijas “Lauku	Izveidotas jaunas	Ekspozīcijas līdz 400	Ekspozīciju zinātniskās un	2026-	Pašvaldības

	aptiekas” un “Bērnu ķirurgi, profesori A.Bieziņš un J.Gaujēns”	ekspozīcijas Etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuvē. Palielināta krājuma priekšmetu pieejamība, sniegta iespēja iepazīties ar jaunām tēmām par novada vēsturi	krājuma priekšmetu, līdz 150 priekšmetu digitāli attēli	mākslinieciskās koncepcijas izstrāde, satura izveide, iekārtošana	2027	finansējums
	<u>Tematiskās izstādes</u> par atsevišķām tēmām (skatīt tematisko izstāžu plānu 2025-2030)	Padziļināti pētītas vairākas tēmas, papildināts muzeja krājums	Sagatavotas 3-5 dažāda apjoma izstādes gadā	Atsevišķu tēmu izpēte, izstāžu sagatavošana projektu izstrāde finansējuma piesaistīšanai	2025-2030	Pašvaldības finansējums Projektu finansējums
	<u>Izstrādāti pētniecībā balstīti referāti, lekcijas un publikācijas</u>	Sabiedrība iepazīstināta ar novada kultūrvēsturiskajām liecībām, veicināta pētnieciskā darba atpazīstamība	Sagatavoti: - 1- 4 referāti gadā; - līdz 4 publikācijām, - 2 rakstu krājumi	Materiālu izpēte muzeja krājumā un citu muzeju krājumos, arhīvos, bibliotēkās. Muzeja materiālu apkopošana, referātu un publikāciju sagatavošana	2025-2030	Pašvaldības finansējums Projektu finansējums
	<u>Izstrādātas pētniecībā balstītas muzejpedagoģiskās programmas</u>	Sagatavotas skolu dažādu mācību priekšmetu programmām atbilstošas nodarbības	Sagatavotas līdz 8 programmas	Materiālu izpēte muzeja krājumā, iepazīšanās ar speciālo literatūru, informācijas apkopošana un programmas sagatavošana	2025-2030	Pašvaldības finansējums Projektu finansējums
Turpināt komplektēt muzeja krājumu un veikt kolekciju izpēti saskaņā ar plānotajām	Papildināts muzeja krājums, padziļināti izpētītas kolekcijas, sagatavoti zinātniski priekšmetu apraksti	Palielinās pieejamais informācijas apjoms par dažādām tēmām	Muzeja krājums palielinās par vismaz 400 vienībām(gadā), sagatavotas jauniegūto priekšmetu aprakstu un	- jaunu priekšmetu iegūšana krājuma papildināšanai, - datu ievadīšana NMKK, priekšmetu apraksta un zinātnisko kartīšu sagatavošana,	2025-2030	Pašvaldības finansējums

pētnieciskajām tēmām			zinātniskās kartītes, papildināti iepriekšiegūto priekšmetu zinātniskie apraksti			
Organizēt un piedalīties zinātniskās konferencēs	Sagatavotas 6 zinātniskās konferences muzejā ar pieaicinātu lektoru dalību. Muzeja speciālisti piedalījušies ar par novada vēsturi sagatavotiem referātiem, lekcijām citu institūciju organizētās konferencēs vai cita rakstura pasākumos	Pieaug muzeja pētnieciskā darba atpazīstamība, sadarbība ar citiem muzejiem, pētniecības iestādēm un speciālistiem.	Sagatavoti līdz 12 referāti, 6 konferences	Noorganizētas konferences par novada vēstures izpētē aktuālām tēmām.	2025-2030	Pašvaldības finansējums Projektu finansējums

1. Par stratēģiskā mērķa īstenošanu atbild kultūrvēstures nodaļas vadītājs, vadošais pētnieks un vēsturnieki

3.3. KOMUNIKĀCIJAS DARBS 2025. – 2030.GADAM

Mērķis:

Nodrošināt muzeja pieejamību un publicitāti, uz ilgtspēju vērstu sabiedrības izglītošanu, izmantojot muzeja daudzveidīgo krājumu, pētnieciskā darba rezultātus, pilnveidojot un paplašinot komunikācijas un izglītojošā darba metodes, piedāvājot kvalitatīvas tematiskās un mākslas izstādes, ekspozīcijas. Ņemot vērā izglītojošā, krājuma un pētnieciskā darba rezultātus, veicināt priekšstatu par profesionālās un tradicionālās mākslas norisēm.

Uzdevumi	Sagaidāmais rezultāts termiņa beigās	Rezultatīvie rādītāji		Aktivitāte
		Kvalitatīvie	Kvantitatīvie	
1. Veidot un piedāvāt dažādām mērķa grupām atbilstošus tematiskos pasākumus, kas balstās uz muzeja krājumu, pētniecisko un izglītojošo darbu	Sagatavoti un īstenoti tematiski un mākslas pasākumi, uzrunājot dažādas mērķauditorijas grupas un izmantojot muzeja krājuma materiālus, pētniecības rezultātus. Sadarbojoties ar dažādām kultūras, izglītojošām un NVO institūcijām. domājot par dažādām mērķauditorijas grupām izmantojot muzeja krājumu un pētniecības darba rezultātus.	Muzejs kā izziņas un iedvesmas vieta ikvienam apmeklētājam Muzeja lomas stiprināšana sabiedrībā Mūsdienīgs, interaktīvs, saistošs, radošs, atvērts un uz ilgtspēju vērsts muzeja tēls sabiedrībā. Interese par muzeja krājuma daudzveidību. Interese par sava novada izzināšanu un kultūras mantojuma saglabāšanu.	35 - 45 pasākumi gadā	Organizēt tematiskos pasākumus, muzeja speciālistu tikšanās ar pašvaldību, izglītības un kultūras iestāžu darbiniekiem, vēstures skolotājiem, dažāda veida speciālistiem, NVO, sabiedrības pārstāvjiem, skolēniem, senioriem, pilsētas un novada iedzīvotājiem, ārvalstu tūristiem un sadarbības partneriem Regulāri veidot tematisku pasākumu ciklu, balstītu uz muzeja krājumu, uz Etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuves atvērto krājumu Veidot tematiskus pasākumu ciklus, kas akcentē nemateriālā mantojuma saglabāšanas tradīcijas un nozīmi,

	Tematiskās un mākslas izstādes Starptautiskā “Muzeju nakts”, Starptautiskā Muzeju diena, Madonas pilsētas svētku aktivitātes, Madonas muzeja dzimšanas dienas aktivitātes Ikmēneša tikšanās senioriem, ciklā “Dzīves un mākslas krāsās” Zinātniskie un mākslas lasījumi, klātienē un tiešraidē Profesionālo mākslinieku, novada muzikālo kolektīvu, mūzikas skolas			izmantojot “Dziesmusvētku skolu” par galveno platformu.
			15 – 20 reizes gadā	Gatavot un organizēt tematisko un mākslas izstāžu atklāšana
			1 reizi gadā	Piedalītos, organizēt, sadarbojoties ar dažādām institūcijām, muzeja sadarbības partneriem, draugiem, “Muzeju nakts” pasākumu
				Piedalīties, aktualizēt, popularizēt Starptautisko muzeju dienu
				Madonas pilsētas svētki
				Muzeja dzimšanas dienas pasākums
			7-8 reizes gadā	Piedāvāt senioru mērķauditorijai saturīgus, saistošus un aizraujošus tematiskos pasākumus par dažādām vēstures, sabiedriski nozīmīgām tēmām
			1 reizi gadā zinātniskie lasījumi	Sadarbojoties ar Vidzemes reģiona muzejiem, māksliniekiem, Latvijas Mākslas akadēmiju, mākslas institūcijām, organizēt zinātniskos lasījumus – konferenci, kā arī mākslas lasījumus par vēstures, kultūras mantojuma aktuālām vēstures un mākslas
			1 reizi gadā mākslas lasījumi	
			Pēc nepieciešamības	

	audzēkņu koncerti Tematiski simpoziji, pasākumu cikli akcentējot mūsu novada vērtības, iedvesmojot jauniešus, pieaugušos, ikvienu pievērsties savu sapņu īstenošanai un mantojuma vērtību saglabāšanai. Arta diena “Dziesmusvētku skolā” Tematiski pasākumi novada izcilo personību devuma popularizēšanai, stāstniecībai Mākslas dienu tradīciju atjaunotne, t.sk., mākslas plenēru organizācija		muzeja pasākumos, izstāžu atklāšanās u.c. Pasākumu cikliem sezonāls raksturs – rudens sezonā, pavasara sezonā Simpoziji – rudenī ar 2-5 dažādām aktivitātēm Ņemot vērā izcilo personību apaļās jubilejas Vienu reizi, pavasarī, aprīlī	pētniecības tēmām Piesaistīt dažādās mērķauditorijas ar profesionālu un amatiermākslas (pašdarbības kolektīvu) koncertiem. Turpināt sadarbību ar Madonas J.Norviļa Madonas Mūzikas un J.Simsona Madonas Mākslas skolām
2. Veidot un nodrošināt regulāru izglītojošo programmu un aktivitāšu pieejamību ikvienai muzeja apmeklētāju mērķauditorijai, balstoties uz profesionālu ekspozīciju, izziņošu izstāžu darbu, ievērojot pilsētas,	Radītas un aktivizētas jaunas un realizētas jau esošās izglītojošās muzejpedagoģiskās programmas	Interese un vēlme piedalīties atraktīvās programmās, veicinot sava novada kultūras mantojuma un savas valsts vēstures izziņāšanu.	1 – 2 jaunas programmas gadā Vienlaicīgi piedāvātas 10 -15 muzejpedagoģiskās programmas	Piedāvāt un vadīt esošās un jaunās izglītojošās programmas Izstrādāt jaunas muzejpedagoģiskās programmas (vēsture,

novada, kā arī reģiona izglītības iestāžu vajadzības un dažādu sabiedrības grupu intereses. Pilnveidot un paplašināt komunikācijas un izglītojošā darba formas, kas tiek pielāgotas dažādām mērķa grupām		Apmeklētāju pieprasījums pēc izglītojošām programmām. Līdzdalība vēstures procesu izzināšanā, kultūras mantojuma saglabāšanā Atbilstība skolu mācību programmām. Paplašinās programmu dalībnieku loks (skolēni, studenti, dalībnieki no visas Latvijas) Aktīva līdzdalība iniciatīvā “Latvijas Skolas soma”	Gadā novadītas 100 – 150 programmas, aptuveni 1500 – 2500 apmeklētājiem	literatūra, māksla, kultūra, vizuālā māksla, mājturība). Gatavot projektu pieteikumus jaunu programmu sagatavošanai Turpināt sadarbību ar pedagogiem, veikt programmu dalībnieku aptaujas un iegūt atgriezenisko saiti. Piedāvāt muzejpedagoģiskās programmas platformā “Latvijas skolas soma” Veikt komunikāciju ar izglītības iestādēm, ar pedagogu metodiskajām apvienībām.
	Veidotas muzejpedagoģiskās programmas pieaugušo mērķauditorijai.	Interese par mākslu un vēsturi, aicinot līdzdarboties izziņas procesā pieaugušo mērķauditoriju	1 jauna programma reizi divos gados	Veidot izglītojošas programmas pieaugušo mērķauditorijai, ņemot vērā sabiedrības vēlmes, aktuālās tendences un muzeja krājuma, pētniecības darbu rezultātus.
	Izglītojoša nodarbību cikls, kas aicina aizdomāties par apkārtējo vidi, savas pilsētas vēstures izzināšanu	Interese par apkārtējo vidi, klimata izmaiņām un ietekmi uz pilsētas veidošanos, vēsturi un pilsētībūvniecības attīstību saistošā un atraktīvā veidā	Pēc pieprasījuma	Aicināt līdzdarboties pilsētas vēstures izzināšanā. Caur aktivitātēm runāt ar

				skolēniem par ilgtspējīgu attīstību, mācīt, ko mēs varam darīt katrs pats, lai pilsēta būtu zaļa, sakopta, saglabāta un tīkama ikvienam. Sadarboties ar Madonas TIC, sasaistot vēsturi ar mūsdienu tūrisma objektiem.
	Radošo aktivitāšu nedēļas, atbilstoši tradicionālajiem un valstiski nozīmīgiem svētkiem: Latvijas nedēļa Ziemassvētku nedēļa Zinību nedēļa	Saistošā un līdzdarbības ceļā iegūtas zināšanas par valstij nozīmīgiem svētkiem un tradīcijām, par novada vēsturi.	3-4 radošo aktivitāšu nedēļas – Ziemassvētkos, septembra sākumā, Latvijas Valsts svētku mēnesī u.c. Katrā aktivitāšu nedēļā piedalās 80 – 200 p.i.i. un izglītības iestāžu skolēni	
	Tematisko sestdienu cikls ziemas mēnešos	Izzinošs, atraktīvs kopā būšanas laiks ģimenēm ar bērniem, piedaloties vēstures izpētē un tās salīdzināšanā ar mūsdienām.	Ziemas mēnešos – janvārī, februārī, martā, vienu reizi organizēt tematisko sestdienu ciklus. Gada 3 – 4 tematiskās sestdienas. Dalībnieku skaits viena sestdienā 40 - 100	Veidot tematisko sestdienu ciklus ģimenēm, pilsētas iedzīvotājiem, atbilstoši muzeja krājuma iespējām – spēles muzejā, sveces un gaismas priekšmeti, lelles u.t.t.
	Sarīkojumi, saistīti ar vēsturiskiem		4 – 5 tematiskie sarīkojumi	Sagatavot tematiskus un izzinošus, izglītības iestāžu

	notikumiem, novadnieku jubilejām. Un erudīcijas konkursi skolēniem			audzēkņiem zināšanām papildinošus sarīkojumus, kas veltīti ievērojamām personībām, novada un valsts vēsturei
	Sadarbība ar novada un citu Latvijas novadu kultūras iestādēm.	Radīta vēlme pavadīt laiku muzejā. Muzejs kā vieta, kur ne tikai aplūkot izstādes, bet aktīvi līdzdarboties savas vēstures izziņas procesā	Aktualizēt piedāvājumu, izsūtīt to e-pastā (1 reizi mēnesī), afišu veidā, izmantojot virtuālās platformas	Veidot piedāvājumu, kas uzrunā novada un reģiona izglītības iestāžu pedagogus un skolēnus, radot vēlmi ierasties muzejā uz muzejpedagoģiskajām nodarbībām
	Veidotas un piedāvātas ceļojošās izstādes Nostiprināta muzeja saikne ar skolām, veicināts skolēnu apmeklējuma skaita pieaugums	Ceļojošās izstādes – vēstures nokļūšana dažādās vietās, ārpus muzeja, kas vēsta par dažādiem vēstures, mākslas, kultūras notikumiem, ar novadu saistītām personībām	1-2 jaunas ceļojošās izstādes Piedāvāt esošās ceļojošās izstādes	Ceļojošās izstādes, kas ceļo pa novada, kaimiņu novada kultūras iestādēm (kultūras namiem). Sagatavot izstādes par kultūrvēsturiskiem notikumiem, ar novadu saistītām personām. Veicināt muzeja un citu kultūras iestāžu sadarbību.

3. Sagatavot un veidot atpazīstamu, profesionālu, pievilcīgu muzeja tēlu kā klātienē, tā digitālajā vidē.	Jauna, modernizēta, mūsdienu apmeklētājam ērta un profesionāla informācija muzeja mājas lapā www.madonasmuzejs.lv Pētniecisko darbu rezultātu publikācijas virtuālajā vidē Muzeja komunikācijas plāna digitālajā vidē izveide Sociālās platformas – vieta, kur publicēt vēsturiskus, saistošus aprakstus par muzeja krājumu, vēstures notikumiem, izstādēm u.t.t. Madonas muzejs TAPP veidotajā muzeju aplikācijā NMKK publiskās vides popularizēšana	Virtuālā vide – platforma, kur komunicēt ar esošo un jauno apmeklētāju, dalīties ar stāstiem, veidot kontaktus ar muzeja apmeklētāju, dažādām institūcijām, veicināt kultūras mantojuma pieejamību plašākam sabiedrības lokam, interesi par kultūras mantojuma saglabāšanu. Piesaistīta dažāda mērķauditorija muzeja piedāvājumam, ņemot vērā virtuālo platformu aktīvākos lietotājus	Regulāri, 5 - 20 reizes nedēļā ievietot informāciju sociālajos tīklos. 10 – 15 reizes atjaunot un papildināt muzeja mājas lapu 5 – 10 reizes papildināt Madonas novada mājas lapu 1 reizi vienā līdz divos mēnešos organizēt konkursus, akcijas, izaicinājumus sociālajās platformās	Izveidot komunikācijas plānu informācijas aktualizēšanai sociālajos tīklos, mājas lapā. Sagatavot un publicēt kvalitatīvu, patiesos faktos balstītu informāciju virtuālajā vidē. Uzrunāt jaunus muzeja apmeklētājus, izmantojot virtuālajās platformās piedāvātos rīkus.
4. Veidot piedāvājumu cilvēkiem ar redzes, dzirdes, kustību	Izglītojošas nodarbes, kas izstrādātas, ņemot	Muzeja piedāvājums kļūst pieejams plašākai	1 programma cilvēkiem ar redzes	Strādāt kopā ar izvēlēto mērķa grupu, iepazīstot un izzinot

traucējumiem, sagatavojot piemērotu izglītojošo programmu un pasākumu ietvaru	vērā konsultācijas ar biedrību SocIntegra, Apeirons, paredzētas konkrētai mērķauditorijai	auditorijai, kuriem līdz šim bijusi apgrūtināta iespēja iepazīties gan ar muzeja piedāvājumu, gan muzeja krājumu. Pirmkārt tiek padarīts pieejams muzeja krājums	traucējumiem 1 piedāvājums cilvēkiem ar kustību traucējumiem	viņu vajadzības, lai izveidotu atbilstošu izglītojošo piedāvājumu muzejā. Aicināt šo piedāvājumu izmantot cilvēkus ar redzes traucējumiem
4. Veicināt un veidot izpratni par tradicionālo kultūru, etnogrāfiju, mākslu, celt nacionālo pašapziņu, popularizējot novada un valsts kultūras mantojuma vērtības, kā arī veicināt novada kultūrvides paplašināšanos, bagātināšanu ar profesionālas mākslas vērtībām, stiprināt novada un ar novadu saistītu mākslinieku lokālpatriotismu	Aktualizētas tautas mākslas vērtības vietējā vidē. Iepazīstinot ar materiālo un nemateriālo kultūras mantojumu, stiprināta vietējo apmeklētāju nacionālā identitāte. Kvalitatīvas, profesionālas un daudzveidīgas izstādes, mākslinieku veidotas izstādes, performances un radošās aktivitātes.	Pilsētas, novada un viesu iepazīstināšana ar tautas mākslu, amatniecību, tautas mākslas meistarību un amatnieku radošo darbību novadā un reģionā. Latvijas un starptautiska mēroga profesionālās mākslas pieejamība reģionā.	1 – 2 reizi gadā	Veidot un eksponēt tradicionālās mākslas izstādes – Tautas lietišķās mākslas studiju un atsevišķu meistarību darbu skates. Piedāvāt tematiskus pasākumus, iepazīstinot ar TLMS un meistarību prasmēm.
			1 -3 pasākumi gadā 3 - 5 izstādes gadā Muzejpedagoģiskā programma, piemērojot aktuālajai izstādei Jau esošās izglītojošās programmas	Veidot profesionālu Latvijas un ārvalstu mākslinieku izstādes, veicināt to pieejamību reģionā ikvienam muzeja apmeklētājam. Veidot radošas aktivitātes un sarunas ar māksliniekiem, piedāvāt apmeklētājiem līdzdarboties mākslas aktivitātēs, izmantojot izglītojošās programmas
5. Sadarboties ar Latvijas muzejiem, Latvijas Muzeju biedrību, novada ārvalstu sadarbības partneriem, ārvalstu vēstniecībām Latvijā, ar muzejiem ārpus Latvijas, izmantojot Eiropas Muzeju organizācijas tīklu jeb NEMO	Eksponētas piedāvātās izstādes. Veidoti un vadīti kopīgi izglītojošie pasākumi. Pieredzes apmaiņa ar	Iepazītas citu Latvijas pilsētu un novadu, citu valstu mākslas un kultūra, tradīcijas vēsture un kultūras mantojuma vērtības.	2 – 3 izstādes gadā 1-2 pasākumi gadā Vismaz 1 pieredzes	Veidot, būt iniciatoriem un piedalīties citu iniciētos projektos, lai piedāvātu muzeja apmeklētājam daudzveidīgu, plaša spektra un reģionu mākslas, vēstures, tradīciju izstādes un pasākumus.

	Latvijas muzeju pārstāvjiem Pieredzes apmaiņas braucieni uz labās prakses piemēru muzejiem Eiropā (Somija, Igaunija, Nīderlande, Norvēģija)		apmaiņas brauciens gadā uz Latvijas muzeju kā kolektīvam 1 pieredzes apmaiņas brauciens reizi 2 gados uz ārvalstu muzejiem muzeju speciālistiem (piesaistot projektu finansējumu	Sadarboties ar ilggadējiem sadarbības partneriem, ar Latvijas muzejiem, Laikmetīgās mākslas centru, LMS, LNKČ, NVO, ar novada ārvalstu sadarbības partneriem. Veidot jaunas sadarbības ar NEMO un tajā skaitā ar muzejiem Somijā, Igaunijā, Nīderlandē, Norvēģijā u.c.
--	---	--	--	--

Par stratēģiskā mērķa īstenošanu atbild izglītojošā darba un mākslas nodaļu vadītāji.

3.4. MĀRKETINGS 2025. – 2030. GADAM

Mērķis: Radīt pilnvērtīgu muzeja produktu un pakalpojumu, kas apmierinātu muzeja apmeklētāju vēlmes un intereses, ir pieejams sabiedrībai un interešu grupām un piešķirtu muzejam raksturīgu individualitāti, uzturēt aktīvu muzeja dialogu ar Madonas un kaimiņu novadu iedzīvotājiem un viesiem. Muzejs – ilgtspējīgs, radošs, atraktīvs un atvērts sabiedrībai.

Veicināt aktīvu muzeja sadarbību ar novada pašvaldības Kultūras nodaļu, novada pagastu pārvaldēm, kultūras un izglītības iestādēm, kā arī kaimiņu novadu kultūras un izglītības iestādēm.

Uzdevumi	Sagaidāmais rezultāts termiņa beigās	Rezultatīvie rādītāji		Aktivitāte	Laiks	Finanšu avots
		Kvalitatīvie	Kvantitatīvie			
1. Veidot muzeja publisko tēlu un veicināt atpazīstamību, piedāvājot informāciju par muzeja aktualitātēm (izstādes, ekspozīcijas, pasākumi, programmas u.t.t.), sadarboties ar radošām industrijām.	Sagatavotas un izplatītas pilsētvidē afišas, ielūgumi, informatīvi bukleti un lapas par muzeja piedāvājumu. Izveidoti ziņu atskati un foto galerijas par aktuālām izstādēm, pasākumiem, izglītojošām programmām plašsaziņu līdzekļos, muzeja mājas lapā, sociālajos tīklos. Sadarbība ar sabiedriskajiem medijiem, presi, TV (RE TV, 360TV LTV), radio (LR1, LR2, LR4,), sabiedrību, muzeja apmeklētājiem, pilsētas viesiem.	Muzejs kā kultūrvēsturisko vērtību glabātājs, kultūras un izglītojošu aktivitāšu un sarunu centrs dažādu vecumu mērķa grupām.	30 – 40 x gadā	Aktualizēt informāciju par muzeja piedāvājumu plašsaziņas līdzekļos (vietējā presē “Stars”, “Madonas Novada Vēstnesis”, RE TV, 360TV, Latvijas radio u.c.), interneta vietnēs (www.madona.lv , www.vidzeme.lv , www.leta.lv , www.muzeji.lv)	2025. – 2030.	Muzeja finansējums, pašvaldības finansējums, finansējums, kas piesaistīts projektu ietvaros.
		Informācija par muzeja aktualitātēm, izmantojot drukāto vārdu un interneta vidi, pieejama plašai sabiedrībai visā Latvijā, sagatavojot angļu valodā - ārpus Latvijas robežām.	150 – 200 x gadā	Aktualizēt informāciju par muzeja piedāvājumu sociālajos tīklos (facebook.com, instagram.com, TikTok.com)		
		Kvalitatīva un precīza informācija par muzeja	30 – 40 x gadā	Aktualizēt informāciju par muzeja darbību muzeja mājas lapā www.madonasmuzejs.lv , Madonas mājas lapā, Latvijas muzeju biedrības platformā		

	Sadarbība ar radošajām industrijām, veidojot vizuālus materiālus muzeja aktivitāšu reklāmai. Veidot sadarbību ar jauniešu domi, jauniešu centriem, radot atpazīstamu Madonas muzeju jauniešu vidē.	piedāvājumu sabiedriskajiem mēdijiem, presei, TV u.c. Izveidota vizuālā reklāma par muzeju, tā darbību, piedāvājumu, krājumu. Kvalitatīva informācija pieejama virtuālajā vidē, presē un pilsētvidē. Muzeja krājumu materiālu popularizēšana ārpus muzeja sienām – pilsētvidē. Jauniešu veidots vizuālais tēls izglītības iestādēs, jauniešu centros		www.muzeji.lv .		
			Pēc nepieciešamības	Atjaunot informāciju interneta vietnēs, kur atrodama informācija par Madonas muzeju – UNESCO Latvia, Kultūras dati, u.c.		
			1 reizi gadā	Piedalīties starptautiskajā muzeju akcijā – Muzeju nedēļa #MuseumWeek		
			Pēc iespējas	Izmantot bezmaksas reklāmas iespējas presē		

2. Veicināt aktīvu muzeja sadarbību ar novada pašvaldību, novada pagastu pārvaldēm, kultūras un izglītības iestādēm, kaimiņu novadu kultūras un izglītības iestādēm. Sagatavot piedāvājumu atbilstoši mērķauditorijas interesēm, izvērtējot muzeja mērķauditoriju, lai tas pieejams dažādām mērķa grupām, neatkarīgi no sociālās, nacionālās vai etniskās piederības. Veicināt muzeja krājuma pieejamību muzeja vidē, pilsētvidē, sadarbībā ar novada pašvaldību un māksliniekiem veidot informatīvus vēstures objektus pilsētā.	Sagatavota informācija, vizuālais materiāls (afišas, bukleti, informācijas lapas) par muzeja piedāvājumu; Informācija par muzeju muzeja mājas lapā, internetā, sociālajās platformās. Mākslas un tematiskās izstādes, ceļojošās izstādes, Lekcijas, stundas muzejā. Muzejpedagoģiskās programmas un radošo aktivitāšu nedēļas skolēniem un pieaugušajiem. Radošās darbnīcas visu vecuma mērķa grupām. Kvalitatīvas, daudzveidīgas programmas par aktuālām mākslas un kultūrvēstures norisēm.	Nodrošināta muzeja pakalpojumu pieejamība novada un kaimiņu novada iedzīvotājiem; Veicināta muzeja atpazīstamība; Popularizēta pilsētas un novada vēsture, veicināta interese par to un celta nacionālā pašapziņa. Kvalitatīvas, daudzveidīgas un izzinošas programmas par aktuālām mākslas un kultūrvēstures norisēm, atbilstoši kompetenču izglītībai. Muzeja pieejamība sabiedrības grupām, kas ir pasīvas muzeja apmeklējumā, dažādu minoritāšu grupām. Muzeja apmeklētāju izpratne par to, kas ir ilgtspējīga attīstība.	1 reizi mēnesī	Sagatavot un izsūtīt informāciju par muzeja piedāvājumu Madonas novada pašvaldībai, pagastu kultūras un izglītības iestādēm, aktīviem muzeja apmeklētājiem. Nodrošināt vizuālā reklāma pilsētā, izglītības un kultūras iestādēs, pagastu pārvaldēs.	2025-2030	Pašvaldības finansējums, projektu finansējums.
			1 – 5 reizes nedēļā,	Ievietot informāciju muzeja mājas lapā, virtuālajā vidē, organizēt sižetus Vidzemes TV.		
			20-30 reizes gadā	Ceļojošās izstādes novada izglītības un kultūras iestādēs.		
			7 – 10 reizes gadā	Sagatavot un piedāvāt kultūras un izglītības iestādēm izglītojošās programmas muzejā, skolās, stundas muzejā, lekcijas un zinātniskus lasījumus, stāstījumus, muzeja priekšmetu ekspresizstādes par kultūrvēstures tēmām, novadā un Latvijā ievērojamām personām		

			1 reizi ceturksnī	Veidot tematiskās tikšanās, izstādes, izglītojot par ilgtspējīgas attīstības mērķiem, to ieviešanu ikdienā.		
3. Veicināt muzeja krājuma pieejamību muzeja vidē, pilsētvidē, sadarbībā ar novada pašvaldību un māksliniekiem veidot informatīvus vēstures objektus pilsētā.	Sagatavoti uz krājuma materiāliem balstīti informācijas lielformāta baneri pilsētvidē, iepazīstinot ar pilsētas vēsturi, krājuma vērtībām, aktuālām tēmām Līdzdalība pilsētas vides objektu veidošanā, pamatojoties uz muzeja krājuma un pētījumu materiāliem. Sadarbība ar novada māksliniekiem, veicinot profesionālu vides objektu sagatavošanu.	Radīta izpratne par muzeja krājuma vērtībām, kas ir unikālas, saglabājamās no paaudzes paaudzē un spēj būt lieliski paraugi, veidojot vides objektus pilsētvidē. Krājums kā pamats, kas ļauj veidot kvalitatīvas izstādes un profesionālus tematiskos pasākumus.	Katru gadu izveidot vienu lielformāta baneru izstādi pilsētvidē 1 – 5 reizes gadā, kad ir sadarbības sanāksmes novada domē	Veicināt muzeja krājuma izmantošanu pilsētvides uzlabošanā, vides objektu sakārtošanā	2025 - 2030	Muzeja, pašvaldības finansējums, Projektu ietvaros piesaistīts finansējums.
4. Veidot un piedāvāt muzeja krājuma	Kvalitatīvs, izziņošs metodiskais materiāls	Virtuālā vide – palīgs muzeja krājuma un	1 reizi ceturksnī	Veidot kvalitatīvas virtuālās izstādes.	2025-2030	Muzeja, pašvaldības

materiālus, programmas, izstādes, pasākumus digitālajā vidē.	izglītības iestādēm, ko var izmantot attālinātā mācību procesā.	izglītojošo programmu pieejamībai sabiedrībai jebkurā atrašanās vietā.	1 – 3 reizes gadā	Sagatavot metodisko materiālu izglītības iestādēm, kas pieejams attālinātam mācību procesam		finansējums, Projektu ietvaros piesaistīts finansējums.
	Digitalizēts muzeja krājums.	Muzeja piedāvājums, kas sagatavots un pieejams krīzes situācijā, kad muzejs nav pieejams apmeklētājiem.	Ikdienas darbs	Muzeja krājuma digitalizācija		
	Kvalitatīvas, mūsdienu tehnoloģiskajām iespējām veidotas izstādes, kas pieejamas virtuālajā vidē.		Pēc nepieciešamības	Iesaistīties starptautiskās, vietēja mēroga virtuālās vides akcijās, padarot muzeja vērtības arī ārpus valsts robežām.		
	Līdzdalība starptautiskās akcijās interneta vidē.					
5. Sadarboties, sniegt informatīvo un vizuālo materiālu Latvijas Muzeju biedrībai, Latvijas muzejiem un muzeja un novada ārvalstu sadraudzības partneriem, sabiedriskajiem medijiem.	Informācijas nodošana Latvijas muzejiem, Madonas pilsētas sadraudzības pilsētu pārstāvniecībām, ārvalstu vēstniecībām Latvijā, dažādām organizācijām Latvijā.	Pieejama informācija par muzeja piedāvājumu Latvijas muzeju un muzejiem pietuvinātu kultūras centru kolēģiem.	4–6 reizes gadā	Nosūtīt informāciju par muzeja aktuālajām izstādēm Latvijas muzejiem, Latvijas muzeju biedrības mājas lapai.	2025-2030	Muzeja, pašvaldības finansējums.
			Ņemot vērā izstāžu grafiku un specifiku	Sadarboties ar muzejiem, kuru izstāde konkrētā brīdī eksponēta Madonas muzejā.		
		Sadarbības iespējas ar ārvalstu sadarbības partneriem.	4 – 6 reizes gadā	Izplatīt vizuālo informāciju par aktuālo muzeja piedāvājumu Latvijas muzejiem.		
	Sekmēta muzeja ārvalstu sadarbības partneru interese par muzeja piedāvājumu, aktivitātēm, sadarbību. Madonas muzeja aktuālā informācija lielākajā muzejus pārstāvošo		1–2 reizes gadā	Nosūtīt aktuālo informāciju par muzeju, tā piedāvājumu novada sadraudzības partneriem.		

	organizāciju informatīvajā platformā www.muzeji.lv					
6. Sadarboties ar novada un kaimiņu novada tūrisma pakalpojumu sniedzējiem un tūrisma informācijas centriem, ar Vidzemes Tūrisma asociāciju, Madonas biznesa inkubatoru.	Sagatavota un nosūtīta Madonas muzeja aktuālo piedāvājumu informācija speciāli tūrisma uzņēmējiem, Tūrisma informācijas centriem, ņemot vērā tūrisma nozares prasības un specifiku.	Madonas muzeja informatīvais un vizuālais piedāvājums pieejams TIC un tūrisma uzņēmējiem.	Katru mēnesi	Iesniegt informāciju par muzeja piedāvājumu Madonas TIC.	2025-2030	Muzeja, pašvaldības finansējums.
			1-3 reizes gadā	Piedalīties TIC organizētās tikšanās reizēs ar TIC speciālistiem. Aicināt tūrisma pakalpojumu sniedzējus uz tematiskajiem pasākumiem, informējot par aktuālajām tendencēm tūrismā.		
7. Veidot Madonas muzejam raksturīgo suvenīru līniju ar tam piederošu vizuālo identitāti.	Unikāls, muzejam raksturīgs suvenīru piedāvājums, kas saistīts ar Madonas muzeja identitāti un rada vēlmi atgriezties muzejā. Suvenīri, kas prezentē muzeju un Madonas novadu un ir ieguldījums muzeja budžeta papildināšanā.	Dažādām apmeklētāju grupām piemērots, pievilcīgs un daudzveidīgs suvenīru piedāvājums, kas raksturīgs tikai Madonas muzejam un novadam. Muzeja suvenīri kā muzeju reprezentējošs palīglīdzeklis muzeja viesiem.	Visu gadu	Veidot kvalitatīvu suvenīru vizuālo koncepciju, kas raksturīga tikai Madonas muzeja krājuma specifikai. Suvenīru daudzveidībai izmantot muzeja krājuma priekšmetu kopijas, atveidojumus. Sadarboties ar māksliniekiem, kas var radīt kvalitatīvus, vizuāli pievilcīgus suvenīrus.	2025-2030	Muzeja, pašvaldības finansējums.

Par stratēģiskā mērķa īstenošanu atbild izglītojošā darba un mākslas nodaļu vadītāji

3.5. PERSONĀLS

Mērķis: Panākt efektīvu muzeja personāla darbību un profesionālo pilnveidošanos

Uzdevumi	Plānotie rezultāti - galaprodukti	Rezultatīvie rādītāji		Aktivitātes	Laiks	Finanšu avots
		Kvalitatīvie	Kvantitatīvie			
Nodrošināt muzeja darbībai nepieciešamo darbinieku resursus un panākt efektīvu personāla darbību un profesionālo pilnveidošanos	Profesionāli speciālisti ar muzeja darbībai nepieciešamajām zināšanām un prasmēm	Uzlabotas speciālistu prasmes krājuma darbā, digitalizācijā, apmeklētāju apkalpošanā u.c.. Kvalitatīvi un profesionāli paveikts darbs.	Katrs speciālists vismaz 1 reizi gadā apmeklē tālākizglītības kursus vai seminārus, piedalās tiešsaistes mācībās	Nodrošināt darbinieku apmācību Kultūras ministrijas, Latvijas Muzeju biedrības, Latvijas Kultūras akadēmijas profesionālās pilnveidesursos un semināros, pašvaldības un muzeja organizētajosursos	2025-2030	Pašvaldības finansējums Projektu finansējums
				Nodrošināt muzeju speciālistu tālākizglītību krājuma priekšmetu digitalizācijā		
				Piedalīties citu muzeju rīkotajos semināros, konferencēs un vebināros u.c.		
				Organizēt darbinieku pieredzes apmaiņas braucienus uz citiem Latvijas muzejiem, meklēt finansējumu, lai speciālisti var apmeklēt ārvalstu muzejus pieredzes apmaiņas braucienos.		
				Veicināt darbinieku individuālo kvalifikācijas celšanu		
				Optimizēt plānošanas un atskaišu sistēmu.		

Par stratēģiskā mērķa īstenošanu atbild muzeja direktors.

3.6. MATERIĀLI TEHNISKĀS BĀZE

Mērķis:

Nodrošināt moderna, apmeklētājiem ērta, vienota muzeja kompleksa funkcionēšanu.

Uzdevumi	Plānotie rezultāti - galaprodukti	Rezultatīvie rādītāji		Aktivitātes	Laiks	Finanšu avots
		Kvalitatīvie	Kvantitatīvie			
1. Veidot un uzturēt stabilu muzeja materiāli tehnisko bāzi	Muzeja materiāli tehniskā bāze nodrošina muzeja pamatfunkciju veikšanu.	Izveidota ērta un labiekārtota vide apmeklētājiem. Izveidot pieejamu un mūsdienīgu izstāžu stendu muzeja pakalpojumu reklāmai	Noslēgti līgumi	Nodrošināt muzeja ēku infrastruktūras uzturēšanu. Uzturēt drošības un ugunsdrošības sistēmas. Izveidot un sagatavot vidē iekļaujošu un vizuāli pievilcīgu stendu pie izstāžu zālēm. Pieslēgt izstāžu zāļu teritoriju videonovērošanas sistēmai. Apdrošināt muzeja ēkas un krājumu	2025-2030	Pašvaldības finansējums un projektu rezultātā piesaistīts finansējums
2. . Turpināt darbu pie Etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuvē esošā atklātā krājuma veidošanas, labiekārtošanas	Veikti nepieciešamie remontdarbi iekštelpās, pielāgojot telpas jaunu ekspozīciju izveidei. Veikti būvdarbi šķūnī pie krātuves, lai varētu izveidot ekspozīciju lielizmēra etnogrāfijas priekšmetiem	Etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu daudzveidīgā kolekcija pieejama apmeklētājiem	Nostiprinātas un labiekārtotas telpas ar 60m ² platību Iekārtotas krātuves telpas ar 62 m ² platību	Izstrādāt tāmes telpas remontdarbiem. Veikt iepirkumu remontdarbu veikšanai. Veikt labiekārtošanas darbus. Izstrādāt māksliniecisko un satura koncepciju jaunām krātuves telpām	2025-2030	

3. Paplašināt un labiekārtot muzeja teritoriju, attiecībā uz Izstāžu zālēm – Skolas iela 10a	Labiekārtota, mūsdienīgi veidota Izstāžu zāļu teritorija mākslas ārtelpa izstādēm, pasākumu realizēšanai pilsētas vēsturiskajā centrā	Izveidota labiekārtota atpūtas vieta Pieaug muzeja konkurētspēja pilsētas kultūras pasākumu piedāvājumā	Paplašināta Izstāžu zāļu teritorija, vienojoties ar Madonas Valsts ģimnāzijas vadību, veicot nepieciešamās izmaiņas teritorijas plānā. Uzlabota vide 2000 m ² lielā teritorijā Palielināts apmeklētāju skaits Palielināts piedāvāto pakalpojumu klāsts	Paplašināt Izstāžu zāļu teritoriju, sadarbībā ar Madonas Valsts ģimnāziju (paplašinot teritoriju uz ģimnāzijas zaļās zona pamata). Izveidot māksliniecisko koncepciju ēkas teritorijas pievilcīgai un ēkas arhitektūrai atbilstoši iekārtošanai. Noņemt veco, degradēto sētu, izveidot jaunu, mūsdienīgu, ar vārtiem. Izveidot atbilstošu nelielas formas būvi atkritumu tvertņu vizuālai maskēšanai, radot sakārtotu, vizuāli pievilcīgu vidi. Apzaļumot teritoriju dekoratīviem apstādījumiem, izvietojot soliņus, āra apgaismojumu	2025-2030	Pašvaldības finansējums Projektu ietvaros piesaistīts finansējums Sponsoru piesaiste
Labiekārtot Haralda .Medņa “Dziesmusvētku skola” pagalmu un veikt	Atbilstoši izstrādātai mākslinieciskai koncepcijai, izveidots vides objekts pie Dziesmusvētku skolas.	Izveidota vizuāli pievilcīga teritorija ar mākslinieciskiem, Dziesmusvētku skolai raksturīgiem vides	Uzlabota vide 4000m ² platībā. Sakārtots jautājums par teritorijā esošās	Iegūt projektu finansējumu māksliniecisko vides objektu realizācijai. Iegūt kūts ēkas tehnisko	2025 – 2030	Pašvaldības finansējums Eiropas fondu projektu

nepieciešamos būvdarbus blakus esošajā kūts ēkā	Veikts tehniskais apsekošanas projekts teritorijā esošajai kūts ēkai. Atbilstoši iegūtajiem rezultātiem par ēkas stāvokli, veikts nākamais rīcības plāns: A – izveidots ēkas būvprojekts; B – veikta ēkas demontāža.	objektiem. Sakārtota, atbilstoši veiktajam tehniskajam apsekošanas projektam, teritorijā esošā kūts ēka, ņemot vērā rezultātu, seko plāns A, vai plāns B	vēsturiskās ēkas (kūts ēkas) stāvokli. Palielinās piedāvāto pakalpojumu klāsts.	būvprojektu, tehnisko apsekojumu. Veikt tālākos soļus ēkas sakārtošanai vai attiecīgi, ēkas demontāžai, ņemot vērā ēkas apsekošanas rezultātus. Iesaistīt nepieciešamo finansējumu. Sagatavot būvprojektu, piesaistīt finansējumu, realizēt plānotos būvdarbus.		finansējums Sponsoru piesaiste
Izstrādāt Izstāžu zāļu piebūves projektu	Projekts sniegtu iespēju Izstāžu zāļu piebūvē izveidot mākslas ekspozīciju, telpu nodarbībām, garderobēm utt.	Mūsdienīgs un kvalitatīvs Izstāžu zāļu piebūves projekts, kas saskan ar esošās ēkas arhitektūru, atbilst mūsdienu muzeju komunikācijas prasībām ar sabiedrību, ir pieejams dažādām auditorijām	Izstrādāts projekts – pamats finansējuma piesaistei	Piesaistīt finansējumu projekta izstrādei. Piesaistīt mākslinieku, arhitektu, atbilstošus speciālistus projekta izstrādei	2025-2030	Pašvaldības finansējums, projektu finansējums

Par stratēģiskā mērķa īstenošanu atbild muzeja direktors un H.Medņa “Dziesmusvētku skola” vadītājs, kas attiecas uz “Dziesmusvētku skolas” teritorijas labiekārtošanu.

3.7. SAGAIĀMIE DARBĪBAS REZULTĀTI

3.7.1. Kvantitatīvie rādītāji

Nr.p.k.	Krājuma darbs	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1.	Pārskata periodā inventarizēto A krājuma vienību skaits	800	800	800	800	800	800
2.	Konservēto un restaurēto priekšmetu skaits	50	50	50	50	50	50
3.	Izmantoto krājuma vienību skaits	9000	9000	9000	9000	9000	
4.	Kopkatalogā ievadīto vienību skaits	3500	3500	3500	3500	3500	
5.	No krājuma deponēto vienību skaits	400	400	400	400	400	
6.	Pārbaudīto vienību skaits	7000	7000	7000	7000	7000	
	Pētniecības darbs	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1.	Priekšmetu skaits, kuriem veikta zinātniskā inventarizācija	50	50	50	50	50	50
2.	Publicēto monogrāfiju un katalogu skaits		1			1	
3.	Konferences	1	1	1	2	2	1
	Ekspozīciju darbs	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1.	Pastāvīgo ekspozīciju skaits, t.sk. virtuālās ekspozīcijas						
2.	Izstāžu skaits muzejā	30	30	30	30	30	30
3.	Izstāžu skaits ārpus muzeja	10	10	10	10	10	10

	Darbs ar apmeklētājiem	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1.	Apmeklējumu skaits	24000	24000	24000	24000	24000	24000
2.	Novadīto ekskursiju skaits	140	140	140	140	140	140
3.	Muzejpedagoģisko programmu skaits	12	12	12	12	12	12
4.	Aptaujāto apmeklētāju skaits	200		100		100	100
5.	Ekspozīcijas atvērtas apmeklētājiem (stundas gadā)	2635	2635	2635	26350	2635	2635
6.	Muzejs pieejams ārpus regulārā darba laika – stundu skaits gadā	620	620	620	620	620	620
	Finansējuma piesaiste	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1.	Iesniegto projektu skaits	5	5	5	5	5	5

3.7.2. Kvalitatīvie rādītāji

Izvirzītie mērķi ļaus sasniegt to, ka Madonas muzejs ir reģiona vadošais muzejs, kura krājumā tiek apkopota informācija, priekšmeti, vērtības, veikts pētnieciskais darbs vairāk kā par Madonas novadu. Ņemot vērā komunikācijas un izglītojošo darbu, par pētījumu rezultātiem, digitalizēto krājumu un tā pieejamību klātienē būs informēta plaša sabiedrība, kas izmantos piedāvātās iespējas. Kā reģiona muzejs, nodrošināsim metodisku atbalstu un profesionālās pilnveides iespējas novadā esošajiem akreditētajiem muzejiem un kultūras mantojuma objektiem, kuri atbilst Muzeju likuma 16. pantam.

Krājuma darbā izvirzītie uzdevumu kvalitatīvie rādītāji virzīti uz to, lai papildinātu krājumu ar materiāliem par nozīmīgām novada kultūrvēstures tēmām, nodrošinātu krājuma pieejamību, un publicitāti izstādēs, publikācijās, pasākumos, muzejpedagoģiskajās programmās, referātos un sociālajos medijos, regulāri veiktu esības un saglabātības pārbaudes, veiktu krājuma kolekciju izvērtēšanu, nodrošinātu kvalitatīvu krājuma dokumentēšanu un

muzeja krājuma pieejamību sabiedrībai digitālajā vidē, tā publicitāti, radot iespējas to izmantot plašākam pētnieku lokam.

Pētnieciskā darba galvenie kvalitatīvie rādītāji ir saistīti ar novada vēstures tēmu izpēti, aptverot visa reģiona vēsturi, papildinot muzeja krājumu, izmantojot jau krājumā esošos materiālus, dažādus citus avotus, nodrošinot sabiedrībai pieejamus pētnieciskā darba rezultātus ar izstādēm, publikācijām, referātiem, zinātniskām konferencēm, digitālajiem resursiem. Tā rezultāta sekmēsīm muzeja krājuma materiālu pieejamību, nacionālās pašapziņas un lokālpatriotisma stiprināšana, aktualizēta muzeja pētnieciskā darba atpazīstamība, aktivizēta sadarbība ar citiem muzejiem, pētniecības iestādēm un speciālistiem.

Komunikāciju jomā akreditācijas periodā noritēs darbs pie muzeja pakalpojumu pieejamības veicināšanas klātienē dažādām mērķa grupām (veidojot piedāvājumu cilvēkiem ar redzes traucējumiem), izveidojot jaunu muzeja mājas lapu, kas ir mūsdienīga, ērti lietojama, pārskatāma un izmantojama arī cilvēkiem ar redzes traucējumiem. Plānots strādāt pie pieejamības veicināšanas virtuālajā vidē, popularizēt krājumu digitāli, aktualizēt mākslas vērtībām gan lokālā, gan starptautiskā mērogā, veicināt sabiedrības interese par tautas mākslu, tautas mākslas meistarību un amatnieku radošo darbību, aktivizēt skolēnu jaunradi, turpināt sadarbību ar novada kultūras un izglītības iestādēm, skolotāju profesionālajām metodiskajām apvienībām, ar novada tūrisma informācijas centriem un tūrisma uzņēmējiem, veikta apmeklētāju izpēte, izveidots sabiedrības vēlmēm un aktualitātēm atbilstošs piedāvājums.

Izveidota jauna muzeja vizuālā identitāte, radot atpazīstamību novada kultūras iestāžu vidū un Latvijā kopumā. Nodrošināta sistemātiska, vizuāli un saturiski kvalitatīva vizuālā informācija.

Infrastruktūras jomā galvenais aktuāls ir muzeja ēku teritoriju labiekārtošana, Etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuvju telpas remontdarbi, kas ietver stiprināšanas darbus, kā arī aprīkojuma iegāde krājuma priekšmetu saglabāšanai, eksponēšanai un prioritāri sargājamo krājuma priekšmetu tehniskai nodrošināšanai draudu gadījumā.

Lai arī ir izstrādāts rīcības plāns neatliekamam krīžu gadījumā, kas skar mantojuma saglabāšanu, svarīgi ir šo plānu pilnveidot un nodrošināt ar nepieciešamajiem materiāliem krājuma drošībai.

Sekmējot darbinieku tālākizglītības iespējas, uzlabojot prasmes krājuma darbā, digitalizācijā un apmeklētāju apkalpošanā, muzeja personāls spēs nodrošināt muzeja pieejamību un attīstību.

3.8. Programmas īstenošanai nepieciešamie cilvēkresursi

N.p.k.	Stratēģijas apakšprogrammas (atbilst mērķiem)		2025	2026	2027	2028	2029
1.	Veidot Madonas muzeju kā	A	21	21	21	21	21

	reģionālu muzeju, kas savā darbībā – krājuma veidošanā, pētnieciskajā darbā, komunikācijā un izglītojošā darbā aptver plašu teritoriju – vēsturiskos Madonas, Ērgļu, Cesvaines, Lubānas, Varakļānu novadus, atbilstoši Madonas novada stratēģijai, kā arī kaimiņu novados esošo teritoriju, ka saistīts ar muzeja pētnieciskā darba lauku.	B					
2.	Veidot Madonas muzeja krājumu kā reģiona raksturojošu kultūrvēsturisku vērtību krātuvi, strādājot atbilstoši “Noteikumiem par Nacionālo krājumu” un veicinot krājuma pieejamību fiziskā, emocionālā un arī digitālā formā, izmantojot mūsdienu tehnoloģiskās iespējas.	A	21	21	21	21	21
		B					
3.	Veikt Madonas novada kultūrvēstures izpēti, veidojot tam atbilstošu muzeja krājumu un publiskot pētījumu rezultātus.	A	21	21	21	21	21
		B					
4.	Nodrošināt muzeja vispārēju pieejamību un publicitāti, uz ilgtspēju vērstu sabiedrības izglītošanu, izmantojot muzeja daudzveidīgo krājumu, pētnieciskā darba rezultātus, pilnveidojot un paplašinot komunikācijas un izglītojošā darba metodes, piedāvājot kvalitatīvas tematiskās un mākslas izstādes, ekspozīcijas. Ņemot vērā izglītojošā, krājuma un pētnieciskā darba rezultātus, veicināt priekšstatu par profesionālās un tradicionālās mākslas norisēm.	A	21	21	21	21	21
		B					
5.	Radīt profesionālu un pilnvērtīgu muzeja piedāvājumu, kas kalpo	A	21	21	21	21	21

	sabiedrībai, ir pieejams dažādām sabiedrības grupām, veido muzejam raksturīgu individualitāti, dialogu ar Madonas novada, kaimiņu novada un Latvijas iedzīvotājiem.	B					
6.	Nodrošināt moderna, apmeklētājiem ērta muzeja kompleksa funkcionēšanu	A	21	21	21	21	21
		B					
7.	Nodrošināt moderna, apmeklētājiem ērta muzeja kompleksa funkcionēšanu.	A	21	21	21	21	21
		B					
8.	Stiprināt muzeja lomu sabiedrībā.	A	21	21	21	21	21
		B					

Muzeja pamatfunkciju nodrošināšanu veic 17 speciālisti (ieskaitot direktoru), atbalsta funkciju veikšanai ir 4 tehnisko darbinieku slodzes. Muzejam ir nepieciešams vēl viens speciālists, kurš strādātu ar krājuma priekšmetu digitalizāciju NMKK. Plānojot kļūt par reģiona muzeju, kas sniegs metodisko atbalstu novadā esošajiem akreditētajiem muzejiem, būs nepieciešams vēl viens darbinieks.

Augstākā izglītība ir 76% speciālistu, 33% maģistra grāds. Salīdzinot ar 2020. gadu ir palielinātas divas pusslodzes par pilnas slodzes amata vienībām, tā nodrošinot profesionālu darba izpildi un atbilstošu kvalitāti. Vidējais speciālistu atalgojums 2024.gadā bija EUR 954.00, struktūrvienības vadītājam EUR 1084.00, kas ir zemāks kā citos līdzīga apjoma Vidzemes novada muzejos. Līdzās saviem pienākumiem muzeja speciālisti veic datu ievadīšanu NMKK, lielākā daļa speciālistu strādā ar atsevišķām muzeja krājuma kolekcijām. Saistībā ar lielu kolekciju ienākšanu muzejā, nozīmīgiem un apjomīgiem pētniecības darbiem, ievērojami pieaugusi speciālistu noslodze. Ņemot vērā digitālo komunikāciju un COVID-19 pandēmijā iesāktās aktivitātēs, darbinieku noslodze nav samazinājusies pēc pandēmijas beigām, tā palielinājusies, gan izstāžu iekārtošanā, gan komunikācijā, kad palīdzības sniegšanā interesentiem par konkrētām vēstures tēmām, kā arī jaunu krājuma vienību saņemšanā un apstrādā atbilstoši noteikumiem. Darbinieku zināšanu un prasmju papildināšanā tiek izmantoti Latvijas Muzeju biedrības piedāvātie profesionālās pilnveides semināri “Rītdienas muzejs” ietvaros, neformālās muzejpedagogu grupas “Nedarbnīca” sesijas, Latvijas Kultūras akadēmijas profesionālās pilnveides tālākizglītības kursi un semināri, tāpat citu muzeju organizētie semināri un apmācības, vebināri.

Pārskata periodā notikušas izmaiņas darba kolektīvā 2024. gada pavasarī darbu atstāja ilggadējā muzeja direktore L. Zepa, pusgadu muzejs strādāja bez izglītojošā darba nodaļas vadītāja amata, tā kā līdzšinējais tika iecelts par direktora pienākumu izpildītāju. Līdz ar to, uz vienu cilvēku bija divas slodzes darbi – direktora pienākumi un izglītojošā darba pienākumi. Gada nogalē muzejā darbu uzsāka divi jauni speciālisti, kuriem iepriekš nav bijusi pieredze

darbā muzejā, bet ir pieredze un vajadzīgās zināšanas gan izglītojošā darba, gan izstāžu kuratora darba pienākumu veikšanai. Šie speciālisti apgūst muzeja darba specifiku dažādos semināros un strādājot kopā ar pieredzējušiem muzeja darbiniekiem. Jaunu darbinieku ienākšana dod iespēju paplašināt muzeja darbību gan pētniecībā, gan komunikācijā ar sabiedrību, taču ir nepieciešams zināms laika posms, lai uzkrātu zināšanas par novada kultūrvēsturi. Muzeja darbības programma ir izstrādāta, balstoties uz esošo darbinieku skaitu, kuru vairākam piemīt augsta muzeja darba motivācija.

4. PĀRRAUDZĪBA UN ATSKAITĪŠANĀS KĀRTĪBA

Muzejs ir Madonas novada pašvaldības iestāde, tā pārraudzību, atbilstoši savai kompetencei veic muzeja direktors.

Muzeja darbības stratēģiju paredzēts aktualizēt katru gadu budžeta plānošanas gaitā. Stratēģija tiek īstenota ar muzeja ikgadējo darba plānu starpniecību. Kā atskaites instrumenti tiek izmantotas mēneša un gada individuālās muzeja darbinieku pārskati, gada publiskais pārskats. Reizi nedēļā muzeja direktors organizē speciālistu darba sanāksmes, kurās pārrunā ikdienas darbu norisi un mēneša pasākumu aktualitātes. Nepieciešamības gadījumā sapulces tiek organizētas biežāk. Reizi mēnesī novada pašvaldības Kultūras nodaļai tiek sagatavots un iesniegts izstāžu un pasākumu plāns. Katru gadu muzejs sagatavo un iesniedz Madonas novada pašvaldībai pārskatu par gada darbu, ko iekļauj kopējā pašvaldības publiskajā pārskatā, kas publiski pieejams muzeja un pašvaldības mājas lapās, kā arī kultūras kartē.

Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja vidējā termiņa darbības stratēģijas izstrādāšanā iesaistīto darbinieku saraksts:

Zane Grīnvalde – muzeja direktore
Laima Garā – galvenā krājuma glabātāja, muzeja krājuma kopkataloga administratore
Ilze Gaujēna – vadošā pētniece
Reinis Auziņš – kultūrvēstures nodaļas vadītāja
Signe Prušakeviča – izglītojošā darba nodaļas vadītāja
Elīna Krupko – mākslas nodaļas vadītāja
Sabīne Gudberga – izstāžu kuratore
Natālija Seļma – vēsturniece
Sabīne Mika – krājuma glabātāja
Inese Sudāre – krājuma glabātāja
Laima Rēvele – sekretariāta vadītāja
Santa Jaujeniece – “Dziesmusvētku skolas” vadītāja
Zane Kumsāre – muzejpedagoģe

Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja direktore Zane Grīnvalde

**Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja
NACIONĀLĀ KRĀJUMA KOMPLEKTĒŠANAS, SAGLABĀŠANAS UN
IZMANTOŠANAS POLITIKA
2025. – 2030. gadam**

Madonas novada pašvaldības iestādes Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja Nacionālā krājuma komplektēšanas, izmantošanas un saglabāšanas politika izstrādāta pamatojoties uz Ministru Kabineta Noteikumiem Nr.956 „Noteikumi par Nacionālo muzeju krājumu”. Tā nosaka mērķus un uzdevumus krājuma veidošanā, papildināšanā, uzskaitē, saglabāšanā, izmantošanā šodienas sabiedrībai un nākamajām paaudzēm. Dokuments ietver krājuma darba virzienus, pasākumu kopumu, kas veicami, lai sasniegtu muzeja misijā ietvertos mērķus. Muzeja krājuma politika nosaka krājuma veidošanas mērķus un uzdevumus, krājuma papildināšanas kritērijus un metodes, uzskaites, izmantošanas un saglabāšanas nosacījumus.

Muzeja krājuma satura raksturojums un izvērtējums

Krājums satur vērtības par Madonas novada dabu, kultūru no vissenākajiem laikiem līdz mūsdienām – vēsturi, izglītību, tēlotāju mākslu, literatūru, teātri, mūziku, iedzīvotāju saimniecisko darbību un sabiedrisko dzīvi no valsts un pašvaldību līdz atsevišķu dzimtu vēsturei. Krājumā uz 2025.gada 1.janvāri ir 138 289 vienības, tai skaitā pamatkrājumā – 95 427. Grāmatvedības uzskaitē novērtēti naudas izteiksmē 60 602 priekšmeti, to kopējā vērtība 1 087 598,37 EUR. Nacionālā muzeju kopkatalogā ievadīti 44 044 priekšmeti jeb 31,85 % no kopējā krājuma vienību skaita. Kopš 2010. gada visi jaunieguvumi muzejā tiek reģistrēti Nacionālā muzeju krājuma kopkataloga sistēmā.

1. Krājuma veidošanas mērķis un uzdevums

1.1. Krājuma veidošanas mērķis

Veidot krājumu kā novadu raksturojošu kultūrvēsturisku liecību krātuvi, nodrošinot tā papildināšanu, saglabāšanu, izmantošanu un pieejamību atbilstoši MK noteikumiem Nr.956 „Noteikumi par Nacionālo muzeju krājumu”.

1.2. Uzdevumi krājuma darbā:

- 1.2.1. papildināt muzeja īpašumā vai valdījumā esošo Nacionālo krājumu atbilstoši muzeja misijai, zinātniski pētnieciskā darba uzdevumiem;
- 1.2.2. ievadīt Nacionālajā muzeju krājuma kopkataloga informācijas sistēmā visu jaunieguvumu un vēsturiskos priekšmetus, kas paredzēti konservēšanai, restaurācijai, deponēšanai, izmantošanai muzeja pētnieciskajā darbā metadatus, ar priekšmetu iegūšanu un izmantošanu sagatavot dokumentāciju atbilstoši MK Noteikumiem Nr.956 „Noteikumi par Nacionālo muzeju krājumu”;

- 1.2.3. finansiāli novērtēt visus jaunieguvumus, tekošā gada esības un saglabātības pārbaudēs esošos krājuma priekšmetus un deponēšanai paredzētos priekšmetus atbilstoši MK dokumentiem Noteikumiem Nr.956 „Noteikumi par Nacionālo muzeja krājumu” un „Vadlīnijas Nacionālā krājuma priekšmetu vērtības noteikšanai naudas izteiksmē”;
- 1.2.4. nodrošināt krājuma priekšmetu saglabāšanu, regulāri pārbaudīt deponēto priekšmetu esības un saglabātības apstākļus, turpināt pārbaudīt foto un rakstisko priekšmetu kolekciju, jaunieguvumiem veikt nepieciešamo konservāciju un atsevišķu priekšmetu restaurēšanu;
- 1.2.5. nodrošināt krājuma pieejamību muzeja apmeklētājiem izglītības, pētniecības, uzziņas procesos, ievērojot personas datu aizsardzību;
- 1.2.6. ievērojot noteikumus par Nacionālā krājuma saglabāšanu, nodrošināt apmeklētāju piekļuvi etnogrāfisko un lietisko priekšmetu un mākslas priekšmetu atklātajām krātuvēm;
- 1.2.7. veicināt krājuma pieejamību plašākai sabiedrībai, izmantojot sociālo tīklu platformu iespējas, ievērojot personas datu aizsardzību un autoratlīdzību noteikumus;

1.3. Muzeja krājuma veidošana

Teritoriāli krājums aptver Madonas novada un daļu novadam pieguļošo teritoriju, kā arī vēsturiskas liecības, notikumus Latvijā un pasaulē. Muzeja krājuma komplektēšanas areāls saistīts ar Madonas novada teritoriju, tajā agrāk un pašreiz dzīvojošajiem un strādājošajiem cilvēkiem, novadniekiem un viņu pēctečiem Latvijā un visā pasaulē.

Muzeja krājuma priekšmeti tiek grupēti kolekcijās:

- māksla (glezniecība, grafika, skulptūra);
- dekoratīvi lietišķā māksla;
- numismātika;
- faleristika;
- arheoloģija;
- dokumenti;
- etnogrāfijas un sadzīves priekšmeti (t.sk. tekstilijas, mēbeles, darba rīki, trauki utt.);
- fotogrāfijas;
- fotonegatīvi;
- grāmatas;
- plāni un projekti;
- periodiskie izdevumi;
- afišas;
- pārējie (reklāmas materiāli, plakāti, pastkartes, manuskripti u.c. materiāli);
- digitālie materiāli.

1.3.1. Muzeja krājumā šobrīd netiek ņemti :

- krājuma politikai atbilstoši lielgabārīta priekšmeti telpu trūkuma dēļ;

- tehniskas ierīces (piem. kokapstrādes iekārtas, transporta līdzekļi u.c.);
- priekšmeti, kam līdzīga vai identiska priekšmeta esība muzeja kolekcijā;
- muzeja misijai un krājuma politikai neatbilstoši priekšmeti.

1.3.2. No muzeja atsavināmie krājuma priekšmeti

Muzejs paredz izvērtēt un saskaņā ar Ministru kabineta Noteikumiem izslēgt no krājuma fotokopijas, laikrakstu kopijas, priekšmetu otros, trešos eksemplārus.

1.4. Krājuma papildināšanas kritēriji:

- priekšmeta atbilstība muzeja misijai un krājuma politikai;
- iespējamība eksponēt;
- -memoriālais aspekts;
- kultūrvēsturiskā, zinātniskā, mākslinieciskā vērtība;
- nepieciešamība pētnieciskās tēmas izpētei;
- priekšmeta saglabātības pakāpe;
- gabarīti, glabāšanas un uzturēšanas iespējas;
- finansiālās iespējas priekšmetu iegādāties;
- iespējas izmantot priekšmetu izglītojošajā darbā.

1.5. Krājuma papildināšanas metodes:

- privātpersonu dāvinājumi (ziedojumu), novēlējumi;
- priekšmetu pārņemšana no juridiskām iestādēm;
- arheoloģiskie izrakumi, savrupatradumi;
- iepirkumi.

Muzeja krājums papildinās galvenokārt ar dāvinājumiem (ziedojumiem) no privātpersonām, mazāk no citām institūcijām. Nelielu daļu sastāda iepirkumi (novadnieku mākslas darbi).

Krājums papildinās arī ar zinātnisko tēmu izpēti gaitā iegūtajiem materiāliem. Pamatkrājumā iekļauj labi saglabājušos priekšmetus, kas ataino kultūrvēsturiskos procesus novadā, papildina esošās kolekcijas un iespēja tos izmantot zinātniski pētnieciskajā un izstāžu sagatavošanas procesā. Palīgkrājumā iekļauj priekšmetus ar nepilnīgi izpētītu priekšmetu vēsturi.

1.6. Krājuma attīstības virzieni 2020. – 2024.

- Tēmas par, kurām nepieciešams papildināt krājumu:
- novada senākā vēsture (arheoloģija);
- Madonas pilsētas vēsture;
- novada medicīnas vēsture;
- saimnieciskā darbība 2. pasaules kara laikā un atjaunotajā Latvijas republikā;
- sabiedrisko organizāciju vēsture;
- Madonas novada, zinātnes, saimnieciskie, kultūras darbinieki atjaunotajā Latvijas republikā.

2. Darbs ar krājumu

Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja krājuma darba organizāciju nosaka Ministru Kabineta noteikumi Nr.956 „Noteikumi par Nacionālo muzeju krājumu” un Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja krājuma noteikumi. Ar muzeja krājuma papildināšanu,

priekšmetu izvērtēšanu un saglabāšanu saistītos jautājumus izskata Krājuma komisija, ko vada galvenais krājuma glabātājs, tās darbību nosaka direktora apstiprināts nolikums.

2.1. Krājuma dokumentēšana un uzskaitē

Lēmumu par priekšmetu pieņemšanu, reģistrēšanu un novērtēšanu krājumā pieņem krājuma komisija. Muzeja darbinieki ievada informāciju par jauniegūtiem priekšmetiem Nacionālā muzeju krājuma kopkataloga datu bāzē (NMKK), sagatavo pieņemšanas dokumentus, kurus paraksta priekšmeta devēja un saņēmēja persona, apstiprina muzeja direktors. Par krājuma priekšmetu dokumentēšanu atbildīgs galvenais krājuma glabātājs. Krājuma nodaļas darbinieki reģistrē pieņemšanas aktus un līgumus, signē un izvieto krātuvē krājuma priekšmetus atbilstoši krājuma topogrāfijai, veido tematisko kartotēku.

2.2. Krājuma glabāšanas drošība

Krājuma telpas atrodas divās ēkās. Tās pieslēgtas ugunsdrošības un apsardzes signalizācijai, telpās izvietoti ugunsdzēsīgie aparāti. Krātuvēm gaismas necaurlaidīgas žalūzijas. Visās krātuvēs ir termometri – higrometri, divas reizes dienā tiek mērīta temperatūra un mitruma līmenis. Krātuvēs ir divi 2 mitruma savācēji, kas tiek darbināti pēc nepieciešamības. Krātuvēs priekšmetus pēc pirmapstrādes (notīrīšanas, atputekļošanas, konservācijas, signēšanas) glabā atbilstoši topogrāfijai.

Muzeja ēkā Skolas ielā 12 vienpadsmit telpās izvietotas mākslas un tekstiliju kolekciju atklātās krātuves, kā arī foto-dokumentu, rakstisko priekšmetu un etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu kolekcijas, telpām metāla durvis. Mākslas kolekcija izvietota metāla režģu plauktu sistēmā, grafikas darbi izmēram atbilstošos slēgtos skapjos. Foto-dokumentu kolekcija (dokumenti, kartes, plāni, afišas) izvietota slēgtos metāla skapjos un pēc izmēriem pasūtītos koka atvilktnu skapjos. Tekstiliju kolekcija glabājas slēgtos skapjos un slēgtās kastēs. Sadzīves priekšmetu kolekcija glabājas metāla plauktos, slēgtos koka skapjos (pinumi, koka izstrādājumi) un kastēs.

Etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuvē Sarkanos, Kalna ielā 2 (bijušās skolas ēkā), atrodas koka etnogrāfijas priekšmetu un sadzīves priekšmetu atklātais krājums. Priekšmeti izvietoti 7 telpās, tematiski un hronoloģiski metāla plauktos un atjaunos skapjos un plauktos. Logi aprīkoti ar gaismas necaurlaidīgām žalūzijām, termometriem – higrometriem.

2.3. Konservācija un restaurācija

Muzejā ir restaurators, kurš veic priekšmetu tīrīšanu, apstrādi pret pelējuma sēnīti, nostiprināšanu un konservāciju. Viss konservācijas, priekšmetu apstrādes process tiek dokumentēts, reģistrēts arī NMKK sistēmas Konservācijas un restaurācijas modulī. Restaurējamie priekšmeti tiek izraudzīti, ņemot vērā to unikalitāti, saglabāšanās pakāpi, restaurācijas iespējas. Jaunienākušās un pēc izstādēm tekstilijas tiek ievietotas saldētavā.

2.4. Krājuma izmantošana

2.4.1. Zinātniski – pētnieciskajam darbam:

- Madonas muzeja darbinieki Nacionālo krājumu izmanto pētnieciskajā darbā, izstāžu plānu, publikāciju, referātu, lekciju, uzziņas materiāla sagatavošanai, konsultāciju sniegšanai, katalogu izstrādei, ievadīšanai NMKK datu bāzē, ievietošanai sociālajos medijos – “Facebook” un “Instagram”.
- Madonas novada pašvaldības iestādes uzziņas materiāla apzināšanai, pasākumu sagatavošanai

- vēstures institūta, citu muzeju un institūciju pētnieki publikāciju sagatavošanai, izstāžu veidošanai, reklāmai (tūrisma centru informatīvajiem izdevumiem, kafejnīcas un viesu nami u.c.), reproducēšanai presē un grāmatās, kā arī citos masu saziņas līdzekļos;
- studenti bakalaura un maģistra darbiem, skolēni pētniecības projektu izstrādei.

Informāciju par muzejā krājumā esošajiem priekšmetiem var iegūt interneta vietnē: <https://www.nmkk.lv>, elektroniski aizpildot pieprasījuma veidlapu, kas atrodama muzeja mājas lapā www.madonasmuzejs.lv, muzeja kartotēkā un klātienē krājuma nodaļā.

Ar muzeja Nacionālā krājuma priekšmetiem, kas atrodas atvērtajā krājumā (glezniecība, keramika, lietiskie sadzīves priekšmeti) var iepazīties muzeja darba laikā krājuma darbinieka pavadībā. Jebkurš interesents ar eksponētajiem muzeja krājuma priekšmetiem var iepazīties pastāvīgajā ekspozīcijā, stacionārajās, ceļojošajās un ekspresizstādēs. Pētnieki var strādāt ar neeksponēto krājuma daļu muzeja noteiktajā darba laikā, pamatojoties uz rakstisku iesniegumu (uz speciālas veidlapas), kurā norāda pētījuma tēmu, priekšmeta izmantošanas mērķi, pētniecībai nepieciešamo priekšmetu saraksts.

2.4.2. Ekspozīciju un izstāžu iekārtošanai muzejā un ārpus tā, ceļojošo izstāžu veidošanai, deponējumiem citu muzeju pastāvīgajās ekspozīcijās (deponēt iespējams jebkuru priekšmetu, ja tas neapdraud tā saglabāšanu un deponējuma ņēmējs spēj nodrošināt MK 2006. gada 21.novembra noteikumos Nr. 956 pielikumos Nr. 5 un Nr. 6 minētos saglabāšanas un eksponēšanas apstākļus, ja kādam priekšmetam nav īpaši izmantošanas ierobežojumi.);

2.4.3. Muzeja izglītojošajā darbā, pasākumos un lekcijās muzejā un ārpus tā, muzejpedagoģiskajās programmās, kas tiek veidotas saistībā ar izstādēm un speciāli par atsevišķām tēmām konsultācijām studentiem, skolēniem u.c. interesentiem;

2.4.4. Komunikācijā ar apmeklētāju sociālo tīklu platformās, kurās muzeja speciālisti stāsta par vēsturiskiem notikumiem, kultūras mantojumu, iepazīstina ar Nacionālā krājuma priekšmetu daudzveidību un unikāliem stāstiem, veido virtuālās izstādes un tūres muzeja krājumā, reklamē muzeja izglītojošās programmas un aktivitātes, izstādes un pasākumus. Kā pamatplatformas tiek izmantotas divas: Facebook un Instagram.

2.4.5. Apmeklētājiem un pētniekiem ar Nacionālā krājuma priekšmetiem muzeja lasītavā muzeja darbinieka klātbūtnē. Muzeja krājuma priekšmetus un uzziņas materiālus apmeklētāji var iepazīt bez maksas. Par atsevišķu krājuma priekšmetu izmantošanas veidiem noteikta maksa saskaņā ar muzeja maksas pakalpojumu cenrādi.

2.4.6. Nacionālā krājuma priekšmetu oriģinālus izmanto tad, ja netiek apdraudēta to saglabātība. Kopijas vai atdarinājumus – ja iespējams aizstāt oriģinālpriekšmetus, ja priekšmeta izmēri nepieļauj oriģināla eksponēšanu (ļoti liels, ļoti mazs fotoattēls, slikti saglabājies, īpaši unikāls un var tikt bojāts).

2.4.7. Muzejs var atteikt iespēju apmeklētājiem un pētniekiem iepazīties vai deponēt krājuma priekšmetu:

- ja priekšmets ir slikti saglabājies;
- ja materiāli satur personas datus;
- tas ir eksponēts izstādē vai pastāvīgajā ekspozīcijā;
- tas ir izdots (deponēts) ārpus muzeja;
- to izmantošanas mērķis neatbilst Krājuma noteikumu minētajiem mērķiem;
- tas atrodas konservācijā vai restaurācijā;
- priekšmetam ir īpaši izmantošanas nosacījumi, kas fiksēti priekšmeta iegūšanas dokumentos;
- ja deponējuma ņēmējs nevar nodrošināt MK 2006.g. 21.novembra noteikumos Nr. 956 pielikumos Nr. 5. un 6. minētos eksponēšanas un saglabāšanas apstākļus;

- uz laiku liegt priekšmeta izmantošanas tiesības var, ja apmeklētājs, pētnieks vai deponējuma ņēmējs ir bojājis priekšmetu vai nevērīgi izturējies pret to, un tādēļ tas ir bojāts, vai ir pārkāpti līgumā paredzētie deponēšanas noteikumi.

2.4.8. Jebkurš interesents var iegūt pamatinformāciju par Nacionālā krājuma priekšmetiem, kas ievadīti Nacionālā muzeju krājuma kopkatalogā, Nacionālā muzeju krājuma kopkataloga mājas lapā internetā www.nmkk.lv, arī interneta mājas lapās www.madona.lv, www.madonasmuzejs.lv, www.muzeji.lv, „Memory of World”.

3. Darbs ar Nacionālā muzeju krājuma kopkataloga informācijas sistēmu (NMKK) un krājuma priekšmetu digitalizācijas politika

Kopš 2010. gada Nacionālā krājuma jauniegūto priekšmetu apraksti, kā arī jauniegūto palīgkrājuma priekšmetu apraksti tiek ievadīti portāla tīmekļvietnē (www.is.nmkk.lv) (turpmāk – darba vide) atbilstoši MK Noteikumiem Nr.956 „Noteikumi par Nacionālo muzeju krājumu”. Dati par Nacionālā muzeju krājuma priekšmetiem publiski pieejami portāla tīmekļvietnē (www.nmkk.lv) (turpmāk – publiskā vide).

3.1. Digitalizācijas mērķi

- krājuma priekšmetu digitalizācija nodrošinās nacionālā kultūras mantojuma pieejamību un popularizēšanu sabiedrībā;
- Nacionālā krājuma saglabāšanas nodrošināšana ar mērķi saglabāt priekšmeta oriģinālus;
- radīt iespēju muzeja zinātniskajiem darbiniekiem un publiskajam lietotājam nepastarpināti iegūt informāciju par Nacionālā krājuma priekšmetiem muzeja krājumā;
- elektroniski uzkrāt vēsturiskos datus par priekšmeta vēsturi, tā izmantošanu izstādēs, pētnieciskajā darbā (publikācijās), deponējumos, par veikto konservāciju un restaurāciju.

3.2. Digitalizācijas uzdevumi:

- ievadīt priekšmetu metadatus sistēmas darba vidē;
- digitalizēt priekšmetus, iegūstot kvalitatīvus digitālus attēlus, tos pievienot priekšmetu aprakstiem;
- kvalitatīva digitāla attēla iegūšanai (nestandarta, lielizmēra priekšmetu masveida digitalizācijai) piesaistīt ārpalpojamu.

3.3. Atlases kritēriji priekšmetu ievadīšanai NMKK:

- visi jauniegūtie priekšmeti;
- vēsturiskie priekšmeti, kurus paredzēts restaurēt vai konservēt;
- priekšmeti, kas tiks izmantoti izstādēs un ekspozīcijās;
- lietisko priekšmetu kolekcija;
- trausli dokumenti un fotogrāfijas;
- apmeklētāju biežāk pieprasītās priekšmetu grupas.

4. Paredzamie krājuma darba rezultāti

4.1. papildināts krājums vidēji par 800 vienībām gadā ar materiāliem par nozīmīgām novada kultūrvēstures tēmām, lai pēc iespējas daudzpusīgāk raksturotu novada kultūrvēsturisko mantojumu;

4.2. aprakstot visus jaunieguvumus NMKK datu bāzē, iegūti kvalitatīvāki apraksti, iespējama priekšmetu dokumentācijas (aktu, līgumu), uzskaites un apraksta kartīšu un krājuma uzskaites grāmatu izdrukas;

4.3. sakārtota, papildināta tematiskā kartotēka;

4.4. zinātniskās izpētes rezultātā krājums papildināts ar materiāliem par novada kultūrvēsturi;

- 4.5. apstrādāti jauniegūtie krājuma priekšmeti, veikta nepieciešamā konservācija;
- 4.6. noteikta visu jauniegūto un deponēto un pārbaudīto krājuma priekšmetu vērtība;
- 4.7. nodrošināta Nacionālā krājuma pieejamība un publicitāte izstādēs, publikācijās, pasākumos, muzejpedagoģiskajās programmās, referātos un lekcijās;
- 4.8. nodrošināta muzeja Nacionālā krājuma pieejamība sabiedrībai digitālajā vidē (NMKK), tā publicitāte, radot iespējas to izmantot plašākam pētnieku lokam;
- 4.9. nodrošināta muzeja Nacionālā krājuma pieejamība virtuālās platformās: mājas lapa, sociālie tīkli.

5. Krājuma darba problēmas

5.2. Krājuma priekšmetu kvalitatīvu datu ievadīšana NMKK sistēmā ir laikietilpīgs process, nepieciešami papildus cilvēkresursi, kas strādātu tikai pie priekšmetu metadatu ievadīšanas sistēmā.

5.3. Nepietiekami cilvēkresursi krājuma materiālu izvērtēšanai. Lai varētu izslēgt sliktas kvalitātes, nenožīmīgas fotokopijas, kas 1950. – 1960.gados pār fotografētas no grāmatām, kā arī atsevišķus ļoti slikti saglabājušos un dublējošus priekšmetus, darba organizācijā jāparedz vismaz divas dienas krājuma komisijas darbam.

5.4. Nepilnīgi izremontētas lietisko priekšmetu un darba rīku krātuve. Lai izveidotu papildus atklātās krātuves, kas būtu pieejamas apmeklētājiem, nepieciešams izremontēt esošās, līdz šim neizmantotās telpas, tam nepieciešams papildus finansējums.

6. Darbības spēju uzlabošanas pasākumi turpmākajiem 5 gadiem

- 6.4. Komplektējot krājumu rūpīgi izvērtēt to kvalitāti un atbilstību muzeja misijai.
- 6.5. Kopā ar novada domes atbalstu turpināt telpu remontus un labiekārtošanu etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu kolekciju glabāšanai.
- 6.6. Iegādāties novērošanas sistēmas krājuma priekšmetu uzraudzībai izstādēs un ekspozīcijās.
- 6.7. Iekārtot atklātās krājuma ekspozīcijas:
 - lauku aptiekas un ambulances;
 - bērnu ķirurgi;
 - skolas vēsture;
 - zemes apstrādes rīki.
- 6.8. Pilnveidot krājuma kartotēkas sistēmu.
- 6.9. Krājuma pieejamībai izmantot dažādus rīkus, virtuālās tūres muzeja pastāvīgajās ekspozīcijās, muzeja krātuvēs;
- 6.10. Krājuma priekšmetu izvietošanai izmantot videi draudzīgus materiālus;
- 6.11. Krājuma nodaļas darbinieku tālākizglītība kursos, semināros un vebināros;
- 6.12. Piesaistīt brīvprātīgo darba spēku priekšmetu metadatu ievadīšanai NMKK sistēmā.
- 6.13. Pieredzes apmaiņa ar citu Latvijas muzeju krājuma nodaļu speciālistiem;
- 6.14. Finansējuma piesaistīšana krājuma priekšmetu restaurācijai.

Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja direktore

Zane Grīnvalde

Garā 64822491

laima.gara@madona.lv

**Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja
PĒTNIECĪBAS DARBA POLITIKA
2025. – 2030. gadam**

Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja Pētniecības darba politika ir dokuments, kas atbilstoši muzeja misijai nosaka pētniecības darba mērķus, organizāciju un virzienus 2025. – 2030. gadam. Dokumenta mērķis ir nodrošināt laika periodam izvirzīto mērķu īstenošanu.

1. Pētniecības darba mērķis un uzdevumi

1.1.Mērķis

Nodrošināt Madonas novada kultūrvēstures izpēti vispārējās vēstures kontekstā, turpinot komplektēt novadu raksturojošu muzeja krājumu, sistematizējot un publiskojot pētījumu rezultātus.

1.2. Uzdevumi:

1.2.1. Veikt plānoto tēmu izpēti un pētījumu rezultātus atspoguļot ekspozīcijās izstādēs, referātos, muzejpedagoģiskajās programmās, publikācijās.

Šajā periodā plānots pievērsties novada aizvēstures, saimnieciskās dzīves, kultūras, sporta, medicīnas, pretošanās kustību un represiju, novadnieku dzīvesgājuma izpētei.

Prioritātes:

- sagatavot izstādi, katalogu un grāmatu, veltītus Madonas simtgadei;
- turpināt uzsāktās ekspozīcijas par novada 14.–20.gadsimta vēsturi satura sagatavošanu.

Lai popularizētu pētnieciskā darba rezultātus, plānots izdod divus rakstu krājumus un modernizētajā mājas lapā izveidot sadaļu zinātniski- pētniecisko rakstu ievietošanai.

Muzeja speciālisti gatavos referātus un publikācijas ārpusmuzeja konferencēm un izdevumiem par novada vēsturi.

1.2.2. Turpināt komplektēt muzeja krājumu un veikt kolekciju izpēti saskaņā ar plānotajām pētnieciskajām tēmām.

Muzeja krājuma komplektēšana norisināsies saskaņā ar pētnieciskā darba plānu, kā arī, pievēršot uzmanību nesenās vēstures pētniecībai, kas līdz šim pētīta mazāk. Tāpat krājuma papildināšana norit, ņemot vērā neplānotus dāvinājumus, kas atspoguļo reģiona kultūrvēsturi.

Kolekciju izpētes rezultāti tiks apkopoti plānotajās ekspozīcijās, izstādēs, rakstos, referātos, nelielās publikācijās presē un sociālajos tīklos, kā arī krājuma priekšmetu zinātniskajos aprakstos NMKK.

1.2.3. Organizēt un piedalīties zinātniskās konferences,

Lai padziļināti un vispusīgi aplūkotu un aktualizētu katru no plānotajām konferenču tēmām, muzejs turpinās organizēt tradicionālās ikgadējās konferences sadarbībā ar Latvijas muzejiem, citām pētniecības institūcijām un speciālistiem. Lai pievērstu sabiedrības interesi

un popularizētu mākslas dzīves norises reģionā, tiks organizēti ikgadēji Mākslas dienu lasījumus ar muzeja darbinieku un pieaicinātu mākslas speciālistu piedalīšanos.

2. Pētniecības darba tēmu izvēles kritēriji:

- 2.1. atbilstība muzeja misijai;
- 2.2. muzeja krājumā neatspoguļo šo tēmu, trūkst materiālu;
- 2.3. aktuālas tēmas (jubileja, sabiedriskās norises u.c.);
- 2.4. pašvaldības vai citu iestāžu, organizāciju pasūtījums, ja tas saskan ar muzeja misiju;
- 2.5. sabiedrības intereses un pieprasījums.

3. Pētniecības darba resursi:

- 3.1. Madonas muzeja krājums;
- 3.2. atmiņas/intervijas;
- 3.3. arhīvu un bibliotēku fond;
- 3.4. privātpersonu arhīvi;
- 3.5. citu Latvijas muzeju krājumi;
- 3.6. speciālā nozaru literatūra;
- 3.7. interneta resursi.

4. Pētniecības darba realizētāji:

- 4.1. muzeja speciālisti;
- 4.2. citu muzeju un pētniecības iestāžu speciālisti;
- 4.3. augstskolu studenti;
- 4.4. novadpētnieki;
- 4.5. privātpersonas;
- 4.6. skolēni.

Pētniecisko darbu muzeja krājumā prioritāri veic muzeja speciālisti. Taču apjomīgo krājumu savām pētījumu tēmām plaši izmanto arī citu muzeju un pētniecības institūciju speciālisti, novadpētnieki, privātpersonas, studenti studiju darbu izstrādei un skolēni zinātniski pētnieciskajos darbos.

5. Finansējums

- 5.1. Pašvaldības budžets
- 5.2. VKKF un citu projektu konkursi
- 5.3. Pētniecības darbu pasūtītāju finansējums

6. Paredzamie pētniecības darba rezultāti

Visas tēmas tiek pētītas saistībā ar novadu un vispārējām vēstures norisēm

7. Paredzamie pētniecības darba rezultāti

Tēma	Apakštēma	Darba rezultāts	Laiks
Aizvēsture	Madonas novada vēsture 14.–21.gs.: zeme un ļaudis, vara, kultūra, reliģija	Ekspozīcijas pārveide	2027-2030
Saimnieciskā darbība	Galdnieka darba rīki. Koka	Izstāde izstādes ceļvedis	2025

14. – 21.gs.	karotes muzeja krājumā		
	Tirdzniecība	Izstāde izstādes ceļvedis	2026
	Sakari novadā (pasti, telefons, telegrāfi) (Madonas pasta ēkai 100)	Izstāde, izstādes ceļvedis	2028 2030
	Ekonomiskās krīzes	Izstāde izstādes ceļvedis Referāti muzeja konferencei	
	Madonas novads senākajos periodos (viduslaiki, jaunie laiki – muižu veidošanās, saimniecības)	Izstāde izstādes ceļvedis	2030
Novada medicīnas vēsture 19. – 21.gs.	Vecmātes	Izstāde izstādes ceļvedis	2028
	Lauku aptiekas	Ekspozīcija Ekspozīcijas ceļvedis	2026
	Bērnu ķirurgi A.Bieziņš un J.Gaujēns	Ekspozīcija Ekspozīcijas ceļvedis	2027
Madonas pilsētas vēsture 20. -21.gs.	Madonas pilsētas vēsture , gatavojoties Madonas 100-gadei	Raksti, publikācijas, izstāde, muzeja rakstu izdevums, konference	2025-2026
Novadnieki – nozīmīgi sabiedriskie, saimnieciskie, medicīnas, kultūras un militārie darbinieki 18. – 21.gs.	Konference “ Novadnieki – madonieši ”	Referāti muzeja konferencei	2025-2026
	Ezergaile Dzidra -100, grafiķe	Izstāde	2026
	Mednis Haralds	Dzimtas koks	2026
	7 izcilas Praulienas personības	Animācijas filmas	2027
	Indrāne Ilze -100, rakstniece Švile Ruta -100, tēlniece Placēns Gunārs – 100, aktieris	Izstāde, 3 pasākumi	2026-2027
	Eglītis Viktors - 150, rakstnieks, dzejnieks	Pasākums	2027

	Ezeriņam Andrim - 80, horeogrāfs	Izstāde	2027
--	---	---------	------

8. Pētniecības darba problēmas.

- 8.1. Tēmas izpētes gaitā tiek pētīti krājuma materiāli un meklēta papildus avoti, rezultātā tiek iegūti jauni priekšmeti muzeja krājumam, bet to apjoms iepriekš nav prognozējams, jo līdzās iecerētajam, nereti tiek piedāvāti cita rakstura muzeja krājumam nepieciešami priekšmeti dažkārt lielos apjomos;
- 8.2. Veicot izpēti, pārsvarā tiek aplūkoti senākie periodi, netiek pietiekama uzmanība pievērsta neseno procesu dokumentēšanai un materiālu vākšanai;
- 8.3. privātpersonas neplānoti piedāvā vērtīgas un apjomīgas dokumentu, fotogrāfiju un citu priekšmetu kolekcijas. Iegūto priekšmetu vai kolekciju izpētei un apstrādei trūkst resursu;
- 8.4. Tikai daļa no krājuma ir digitalizēta.
- 8.5. Laika gaitā ir manījušies krājuma glabāšanas principi, administratīvais iedalījums, priekšmetu aprakstus veidojuši darbinieki ar dažādām zināšanām. Rezultātā nepieciešama papildus izpēte.
- 8.6. Iepriekšējā darbības periodā muzejā ir notikusi darbinieku paaudžu maiņa, iztrūkstot pēctecībai. Jaunajiem speciālistiem nepieciešams laiks pieredzes muzeja darbā un zināšanu par novadu uzkrāšanai.
- 8.7. Laikietilpīgs pētniecības darba virziens ir regulāri jautājumi no dažādām iestādēm, privātpersonām par kāda pagasta, dzimtas vai ēkas u.c. vēsturi, uz kuriem jāsniedz atbildes un jāmeklē informācija (piem. okupācijas režīmu slavinošo objektu apzināšana, nozīmes izvērtēšana). Ne reti šādi jautājumi izvirza jaunas pētniecības tēmas.
- 8.8. Ievērojams skaits vēl neizpētītu jaunieguvumu un palīgkrājumā esošu materiālu.

9. Darbības spējas uzlabošanas pasākumi

- 9.1. Turpināt krājuma digitalizāciju, lai sekojoši paātrinātos pētniecības darba process;
- 9.2. Pētnieciskā darba mērķtiecīgāka popularizēšana, arī plašāk iesaistoties kopprojektos ar citiem muzejiem un institūcijām, ārvalstu partneriem, finansējuma piesaistīšanai pētījumu publicēšanai;
- 9.3. Pievērst īpašu uzmanību nesenās vēstures izpētei un materiālu komplektēšanai;
- 9.4. Kvalifikācijas celšanas un pieredzes apmaiņas pasākumi visu muzeja darbinieku līmeņos;
- 9.5. Plašāk izmantot mūsdienu tehnoloģiju iespējas un jauno speciālistu idejas, mazāk tradicionālo skatījumu.

Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja direktore

Zane Grīnvalde

Gaujēna 64822483

ilze.gaujena@madona.lv

**Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja
KOMUNIKĀCIJAS POLITIKA
2025. – 2030. gadam**

Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja Komunikācijas darba politika ir dokuments, kas nosaka muzeja komunikācijas darba organizāciju un virzienus. Tā izstrādāta saskaņā ar muzeja misiju, krājuma un pētniecības darba politikām, lai ļautu konsekventi īstenot muzeja stratēģijā izvirzītos mērķus un uzdevumus.

I. KOMUNIKĀCIJAS POLITIKAS MĒRĶIS UN UZDEVUMI

Mērķis

Izmantojot muzeja krājumu, pētnieciskā darba rezultātus, komunikācijas un izglītojošā darba metodes, veicināt sabiedrības izpratni un informētību par novada kultūrvēstures un mākslas norisēm un vērtībām, iepazīstināt un izglītēt sabiedrību par novada tradicionālo kultūru, etnogrāfiju, mākslu, celt nacionālo un lokālo pašapziņu.

Uzdevumi:

1. Veidot un piedāvāt dažādām mērķa grupām atbilstošus tematiskos pasākumus, kas balstās uz muzeja krājumu, pētniecisko un izglītojošo darbu;
2. Piedāvāt kvalitatīvas, daudzpusīgas tematiskās un mākslas izstādes un ekspozīcijas;
3. Veidot atpazīstamu, profesionālu, pievilcīgu muzeja tēlu kā klātienē, tā digitālajā vidē;
4. Veicināt sabiedrības izpratni par novada kultūrvēstures un mākslas vērtībām, izmantojot muzeja izglītojošo darbu;
5. Sagatavot un piedāvāt sabiedrībai kvalitatīvu un jēgpilnu saturu virtuālajā vidē;
6. Veicināt krājuma pieejamību muzeja izstāžu un ekspozīciju darbā, izglītojošās programmās un pasākumos, kā arī virtuālajā vidē;
7. Analizēt ekspozīciju un tematisko izstāžu atbilstību mērķauditorijai
8. Veidot izpratni par novadpētniecību, mākslu, materiālo un nemateriālo kultūras mantojumu un tradīciju saglabāšanu, celt novada iedzīvotāju nacionālo pašapziņu;
9. Popularizēt muzeju kā pilnvērtīgu brīvā laika pavadīšanas vietu;
10. Sadarboties ar Latvijas muzejiem, novada ārvalstu sadarbības partneriem, ārvalstu vēstniecībām Latvijā
11. Veidot izglītojošo piedāvājumu jau esošajai muzeja auditorijai un meklēt iespēju, kā piesaistīt jaunas mērķa grupas, pievēršot uzmanību mazāk aktīvai sabiedrības daļai.
12. Izstrādāt izglītojošu pasākumu, izstāžu, ekspozīciju un programmu piedāvājumu cilvēkiem ar redzes traucējumiem.
13. Veidot vizuālo noformējumu muzeja ēkām, kas atbilst muzeja vienotai vizuālai koncepcijai.
14. Izmantot komunikāciju kā rīku nacionālās identitātes veicināšanai.

II. MUZEJA KOMUNIKĀCIJAS DARBA RAKSTUROJUMS

1. Resursi muzeja komunikācijā

1.1. Muzeju komunikācijas politikas īstenošana

1.1.1. Muzeja komunikāciju īsteno visi muzeja darbinieki:

Muzeja darbinieki	Pienākumi
Direktors	▪ Vada, plāno un organizē muzeja darbu, nodrošina muzeja funkciju izpildi, ▪ Nodrošina muzeja attīstības stratēģijas izstrādi un īstenošanu, ▪ Pilnveido muzeja piedāvāto pakalpojumu un aktivitāšu daudzveidību, kvalitāti, pieejamību sabiedrībai, ▪ Sastāda muzeja gada darba plānu, tam nepieciešamos budžeta līdzekļus, sekot to izlietojumam, ▪ Organizē papildus finanšu piesaistes projektu izstrādi un realizāciju, nodrošina piešķirtā un piesaistītā finansējuma racionālu izmantošanu.
Izglītojošā darba nodaļas vadītājs	▪ Izstrādā muzeja komunikācijas politiku un nodaļas darba plānu, ▪ Izstrādā un īsteno muzeja izglītojošo pakalpojumu projektus (ekskursijas, izglītojošas programmas, tematiskie pasākumi u.c.) dažādām muzeja apmeklētāju mērķa grupām, sadarbojas ar tām, ▪ Izstrādā muzeja izglītojošā darba stratēģiju un veic izpildes izvērtēšanu, ▪ Mediju attiecības (preses relīzes), ▪ Mediju monitorings, ▪ Plāno un vada muzeja izglītojošo darbu, ▪ Piedalās muzeja ekspozīciju un izstāžu veidošanā, ▪ Popularizē muzeju un muzeja krājumu masu saziņas līdzekļos, Madonas muzeja un novada pašvaldības mājas lapās, sociālajos tīklos u.c., ▪ Organizē un vada kvalitatīvus kultūras pasākumus vietējā, reģionālajā un nacionālajā līmenī, ▪ Izstrādā un vada projektus izglītojošā darba aktivitāšu īstenošanai, ▪ Nodrošina un koordinē muzeja piedāvājuma popularizēšanu un atpazīstamību. Sagatavo komunikācijas materiālus. Uztur Muzeja sociālo mediju kontus un sadarbībā ar citiem speciālistiem veidot to saturu – tekstus, attēlus un video, ▪ Veido un uztur sadarbības tīklu ar kopienām, pašvaldības un

	valsts iestādēm, kultūras un izglītības iestādēm un citām organizācijām, sadarbojas ar medijiem un presi, nodrošina Muzeja izstāžu un publiskās programmas komunikāciju; ▪ Administrē muzeja mājas lapas saturu un sadarbībā ar citiem speciālistiem (programmētāju un grafikas dizaineri).
H.Medņa “Dziesmusvētku skola” vadītājs un muzejpedagogs	▪ Izstrādā “Dziesmusvētku skolas” komunikācijas politiku un darba plānu, ▪ Izstrādā un īsteno muzeja izglītojošo pakalpojumu projektus (ekskursijas, izglītojošas programmas, tematiskie pasākumi u.c.) dažādām muzeja apmeklētāju mērķa grupām, sadarbojas ar tām, ▪ Izstrādā “Dziesmusvētku skolas” izglītojošā darba stratēģiju un veic izpildes izvērtēšanu, ▪ Mediju attiecības (preses relīzes) un mediju monitorings, ▪ Plāno un vada “Dziesmusvētku skolas” izglītojošo darbu, ▪ Piedalās izstāžu veidošanā, ▪ Popularizē muzeju un muzeja krājumu masu saziņas līdzekļos, Madonas muzeja un novada pašvaldības mājas lapās, sociālajos tīklos u.c., ▪ Organizē un vada kvalitatīvus kultūras pasākumus vietējā, reģionālajā un nacionālajā līmenī, ▪ Izstrādā un vada projektus aktivitāšu īstenošanai, ▪ Sagatavo komunikācijas materiālus. Uztur “Dziesmusvētku skolas” sociālo mediju kontu un sadarbībā ar citiem speciālistiem veidot to saturu – tekstus, attēlus un video, ▪ Veido un uztur sadarbības tīklu ar kopienām, pašvaldības un valsts iestādēm, kultūras un izglītības iestādēm un citām organizācijām, sadarbojas ar medijiem un presi;
Mākslas nodaļas vadītājs	▪ Sagatavo muzeja Izstāžu plānu izvērtēšanai zinātniskās padomes sēdē, ▪ Mediju attiecības (preses relīzes), ▪ Sadarbojas ar māksliniekiem, radošo profesiju pārstāvjiem un iestādēm, ▪ Sagatavo un vada muzejpedagoģiskās un radošās nodarbības, izstāžu atklāšanas pasākumus, vada ekskursijas muzejā, sniedz konsultācijas, ▪ Iekārto izstādes, veido vizuālo noformējumu, ▪ Sagatavo informāciju sabiedriskajiem medijiem - presei un muzeja mājas lapai, sociālajiem tīkliem un interneta vietnēm, ▪ Organizē pasākumus, ▪ Sagatavo un vada projektus.
Mākslas izstāžu	▪ Organizē mākslas izstādes, veido izstāžu vizuālo noformējumu,

organizators	▪ Sagatavo preses relīzes, ielūgumus, afišas. Organizē izstāžu atklāšanas pasākumus, piedalīties citu muzeja pasākumu sagatavošanā un norisē. ▪ Sagatavot un vadīt tematiskās, mākslas muzejpedagoģiskās programmas, izstrādāt tām interaktīvos materiālus, ▪ Sniedz apmeklētājiem informāciju par muzeja piedāvājumu, savas kompetences ietvaros sniegt konsultācijas un metodisko palīdzību mākslas jautājumos, vada ekskursijas izstādēs, ▪ Izstrādā projektus papildfinansējuma piesaistei.
Kultūrvēstures nodaļas speciālisti	▪ Vada ekskursijas muzejā un ārpus tā, lasa lekcijas, sniedz konsultācijas, vada muzejpedagoģiskās programmas, ▪ Sagatavo izstādes, organizē un vada sarīkojumus, ▪ Vada vēstures stundu muzejā par muzejam specifiskām tēmām, ▪ Sagatavo informāciju presei un muzeja mājas lapai. ▪ Sagatavo un vada projektus.
Krājuma glabātājs un speciālisti	▪ Vada ekskursijas muzeja izstādēs un krājumā, lasa lekcijas, sniedz konsultācijas, ▪ Sagatavo un iekārto krājuma izstādes, ▪ Vada muzejpedagoģiskās programmas.
Izstāžu zāļu dežurante	▪ Strādāt ar muzeja apmeklētājiem, sniedzot kvalitatīvu informāciju par piedāvātajiem pakalpojumiem, ▪ Iepazīstināt muzeja apmeklētājus ar informatīvajiem bukletiem, publicitātes materiāliem un suvenīriem, un nodrošināt to pieejamību, ▪ Nodrošināt vadību ar nepieciešamo informāciju par muzeja darbību, apmeklētāju interesēm.

1.1.2. Ārējie resursi

1.1.2.1. Madonas TIC speciālisti;

1.1.2.2. Ārpus muzeja sagatavoto izstāžu autori, kuratori, speciālisti - Amatnieki, mākslinieki, lietišķās mākslas speciālisti, novada kultūras un izglītības iestāžu darbinieki, biedrību un nevalstisko organizāciju pārstāvji un brīvprātīgie.

1.2. **Telpas**

Madonas muzejā nav speciāli muzejpedagoģiskām nodarbībām paredzētu telpu, izglītojošā darba aktivitātes un pasākumi notiek muzeja Izstāžu zālēs, muzeja krājuma lasītavā, ar novada bibliotēku kopējā konferenču zālē, Etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuvē Sarkanos, H. Medņa kultūrizglītības centrā “Dziesmusvētku skola” Praulienas pagastā, kā arī speciālisti dodas uz izglītības iestādēm un novada kultūras insitūcijām (Madonas novada kultūras centrs).

- 1.2.1. Izglītojošais darbs (tematiskie sarīkojumi, konferences un zinātniskie lasījumi, izstāžu atklāšanas, tikšanās ar literātiem, sabiedriskajiem darbiniekiem, māksliniekiem, koncerti, lekcijas, mācību stundas un muzejpedagoģiskās programmas) notiek Izstāžu zāļu lielajās un mazajās zālēs, mansardā un foajē, Etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātovē Sarkaņos, H. Medņa kultūrizglītības centrā “Dziesmusvētku skola” Praulienas pagastā.
- 1.2.2. Muzeja lasītavā iespējams iepazīties un strādāt ar muzeja kartotēku, uzziņas materiāliem, krājumu, muzeja bibliotēkā esošo literatūru. Notiek atsevišķas muzejpedagoģiskās programmas un tematiskie pasākumi.
- 1.2.3. Muzeja telpās tiek organizēti arī citu iestāžu rīkoti pasākumi - politiski represēto biedrības, pensionāru biedrības, nevalstisko organizāciju rīkotas konferences, semināri, koncerti.

Muzeja ēku darba laiks

Muzeja krājums (Skolas iela 12, Madona), darba laiks: Pirmdiena – piektdiena 08.00 - 17.00 Sestdiena – svētdiena brīvdiena
Muzeja Izstāžu zāles (Skolas iela 10a, Madona), darba laiks: Otrdiena 10.00 - 17.00 Trešdiena 10.00 - 18.00 Ceturtdiena 10.00 - 17.00 Piektdiena 10.00 - 17.00 Sestdiena 10.00 - 16.00 Svētdiena 10.00 - 16.00 Pirmdiena – brīvdiena Etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuve Sarkaņos (Kalna iela 2, Sarkaņi, Madonas novads), darba laiks: Pirmdiena - BRĪVS Otrdiena - 10.00 - 17.00 Trešdiena - 10.00 - 17.00 Ceturtdiena - 10.00 - 17.00 Piektdiena - 10.00 - 17.00 Sestdien, svētdien - pēc iepriekšēja pieteikuma Haralda Medņa kultūrizglītības centrs “Dziesmusvētku skola” (“Dzintari”, Praulienas pagasts, Madonas novads), darba laiks: Pirmdiena - BRĪVS Otrdiena - pēc iepriekšēja pieteikuma Trešdiena - 10.00 - 17.00

Ceturtdiena - 10.00 - 17.00
Piektdiena - 10.00 - 17.00
Sestdiena - 10.00 - 16.00
Svētdien - pēc iepriekšēja pieteikuma

Muzeja darba laiks atbilst ar muzeja mērķauditoriju (skat. 1.5. punktu) interesēm, ir iespēja iepazīties ar muzeju, tā ekspozīcijām un krājumu arī pēc plkst. 17.00 un brīvdienās.

Muzejs apzinās šķēršļus, kas liedz pilnvērtīgu pieejamību muzejam (piemēram Skolas 12, Sarkaņos un Dzintaros ēkās nav lifta, vai pacēlēja funkcijas) un tā sniegtajiem pakalpojumiem, muzejs ir izvērtējis, kas būtu darāms, lai situāciju uzlabotu. Izstādēs un ekspozīcijās ir ņemtas vērā apmeklētāju fiziskās iespējas uztvert ekspozīcijas vēstījumu (paskaidrojošo tekstu salasāmība, t.sk. piemērots burtu izmērs un teksta novietojums; attēlu un grafisko materiālu redzamība; orientēšanās norādes ekspozīcijā u.c.).

Ekspozīciju un muzeja iekārtojumā ir ņemta vērā apmeklētāju fiziskā drošība, resp., ir veikti pasākumi, lai maksimāli novērstu traumu gūšanas iespējas muzeja apmeklējuma laikā (brīdinājuma zīmes pirms pakāpieniem, zemām durvju ejām, slidena grīdas seguma, pietiekams apgaismojums u.c.)

1.3. Muzeja teritorija

Atsevišķi lielāki muzeja pasākumi, koncerti, āra ekspozīcijas, izglītojošas programmas atbilstoši laikapstākļiem tiek organizētas muzeja pagalmā pie Izstāžu zālēm, pie Etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuves Sarkaņos (piem., “Muzeju nakts” pasākumi, pilsētas svētku aktivitātes, 1991.g. Barikāžu atceres pasākums ar ugunsgrābi un H. Medņa kultūrizglītības centrā “Dziesmusvētku skola” Praulienas pagastā.

Muzeja tuvākajā teritorijā ir 3 bezmaksas stāvlaukumi, vienā no tiem iespējams novietot vairākus lielos autobusus. Abās muzeja ēkās Madonā ir speciāla uzbrauktuve apmeklētājiem ar kustību traucējumiem, māmiņām ar bērnu ratiņiem. Muzeja pagalmā ir galds ar soliņiem, tāpat ir izveidota smilšu kaste.

1.4. Tehniskās iekārtas un aprīkojums

- 1.4.1. Plazmas lielformāta TV videomateriālu demonstrēšanai, projektori, 1 projektoru ekrāns, apskaņošanas sistēma, portatīvais dators prezentāciju demonstrēšanai izstāžu, pasākumu un konferenču ietvaros, datorprogrammas *Adobe Photoshop CS*, *Adobe In Design C52*, *GIMP programma*, *Canva* (izstāžu un afišu gatavošanai, digitālais fotoaparāts, videokamera.
- 1.4.2. Skārienjūtīgie ekrāni ar virtuālajām ekspozīcijām.
- 1.4.3. Dažādu izmēru stendi un stikla vitrīnas, saliekamās konstrukcijas stendi ceļojošajām izstādēm.
- 1.4.4. Manekeni.
- 1.4.5. Klavieres, flīģelis
- 1.4.6. Sēžamie spilventiņi un pamatnes nodarbībām mākslas un tematiskajās izstādēs un ekspozīcijā “Novada arheoloģija”

1.5. Muzeja finanses

1.5.1. Madonas novada pašvaldības finansējums

1.5.2. Madonas novada pašvaldības konkursi

1.5.3. VKKF projektu konkursi un mērķprogrammas un Vidzemes plānošanas reģiona mērķprogramma “Vidzemes kultūras programmas”

1.5.4. Eiropas struktūrfondu finansējums, Radošās Eiropas projektu konkursi

1.5.5. Ziedojumi.

1. Ekspozīcijas un izstādes

Iepazīstina apmeklētāju ar Madonas novada garīgās un materiālās kultūras vērtībām, kultūrvēsturi, novada un tam piesaistīto mākslinieku daiļradi. Viens no efektīvākajiem veidiem, lai caur daudzveidīgām un kvalitatīvām izstādēm celtu vispārējo iedzīvotāju pašapziņu un veidotu izpratni par novada vēsturi, vairotu piederības sajūtu pilsētai, novadam, valstij, diskutētu par aktuālām tēmām.

1.2. Ekspozīcija

Muzejam ir pastāvīgā ekspozīcija “Novada arheoloģija”, kuru papildina virtuālā ekspozīcija “Madonas novada senvēsture” (atjaunota 2016. gadā). Tā iepazīstina ar senvēsturi no pirmo iedzīvotāju ienākšanas Latvijas teritorijā līdz viduslaikiem, izejot cauri: Akmens laikmeta vēsturei Madonas apkārtnē (priekšmeti, dzīvesvietu apraksti); Bronzas laikmeta vēsturei; Dzelzs laikmeta vēsturei, izceļot īpašās apdzīvoto vietu mītnes – ezermītnes. Ekspozīciju papildina 4 arheoloģisko tērpu rekonstrukcijas. 2016.gadā izveidota virtuālā ekspozīcija “Madonas novada senvēsture”, kas ļauj iepazīt arheoloģiskās senvietas Madonas apkārtnē, kā arī interaktīvā veidā ļauj iepazīt rekonstruēto tērpu vēsturi un ģērbšanās paradumus.

Ir virtuālā ekspozīcija “100 Madonas novada personības”.

Pārskata periodā noritēja darbs pie ekspozīcijas “Madonas novada vēsture 14. - 21.gadsimts: zeme un cilvēki, vara, kultūra un reliģija” 2018. gadā iegūtās mākslinieciskās koncepcijas realizācijas, mākslinieciskais autors Egils Mednis. Tā kā ekspozīcijas realizācijas izmaksas bija ļoti lielas, bija plānots piesaistīt finansējumu pa daļām. 2019. un 2020. gadā iegūts finansējums no VKKF, divu virtuālo ekspozīciju un divu stendu izgatavošanai, kā rezultātā muzejs ieguva virtuālās ekspozīcijas “Madonas novada vēsture 1918.-1940.”, Madonas vēsture okupāciju laikā 1940. – 1990”. Diemžēl mansarda telpa tika atzīta par ekspozīcijas iekārtošanai neatbilstošu, pirms ekspozīcijas izveides bija nepieciešams remonts. Vides pieejamības projekts tika realizēts tikai 2022. – 2023. gadā. Pa šo laiku ekspozīcijas mākslinieciskā koncepcija ir novecojusi un šobrīd notiek plāna izstrāde, lai māksliniecisko koncepciju mūsdienīgotu un pielāgotu mazākai telpai – mazā zāle blakus telpai kurā ir ekspozīcija “Novada arheoloģija”. Šāds lēmums pieņemts saistībā ar to, ka mansarda stāvs ir piemērots periodisku tematisku (ar krājuma izpēti saistītu) izstāžu eksponēšanai.

Etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātovē Sarkanos apmeklētājiem pieejams atvērtais krājums, kas iepazīstina ar seniem amatu un darba rīkiem, eksponējot priekšmetus pa grupām:

- Amatniecības darba rīku kolekcija;
- Mēbeļu un sadzīves priekšmetu kolekcija;
- 19. gadsimta beigu un 20. gadsimta dzīvojamo istabu iekārtojums;
- Tradicionālās tvertnes un mēri;
- Vilnas un linu apstrādes rīki.
- Ekspozīcija par ievērojamiem novadniekiem – sarkaniešiem (rakstnieka Viktora Eglīša dzimta, aktrise Olga Dreģe, komponists un kordiriģents Valdis Breģis, muzikologs Jēkabs Vītolīņš).
- Ekspozīcija par bērnu ķirurgu Aleksandru Bieziņu.
- Ekspozīcija par “Lauku aptiekām un ambulancēm”.

Paralēli darbam pie ekspozīcijas veidošanas, notiek darbs pie jaunu muzejpedagoģisko programmu izveides, atbilstošo kompetenču izglītības prasībām un strādājot kopā ar novada izglītības

Kopš 2021. gada atvērta jauna ekspozīcija Haralda Medņa kultūrizglītības centrā “Dziesmusvētku skola”. Tā iepazīstina ar kordiriģenta Haralda Medņa dzīves gājumu un viņa ieguldījumu kormūzikas, kultūras un īpaši jau Dziesmusvētku tradīciju mantojuma stiprināšanā, kā arī ar bagāto un iedvesmojošo kormūzikas, dziesmu un deju svētku kultūras mantojumu. Ekspozīcijas mākslinieciskās koncepcijas autors ir A. Mailītis (?).

Nākamajā periodā plānots strādāt pie mākslas ekspozīcijas izveides. Ņemot vērā muzeja mākslas kolekciju, kā arī novada mākslinieku vēlmi nodot savu mākslas kolekciju tieši muzeja glabāšanā (2024. gada vasarā šādu piedāvājumu izteica izcilais mākslinieks Imants Vecozols). Muzejam ir bagāta mākslas kolekcija un šobrīd ar to var iepazīties tikai dažāda veida izstādes vai arī apmeklējot mākslas krājumu. Ekspozīcija, kas būtu veltīta mākslas attīstībai un atspoguļošanai novadā, padarītu pieejamu sabiedrībai ne tikai muzeja mākslas kolekciju, bet arī iepazīstinātu ar daudzveidīgo novada mākslinieku devumu.

1.3. Izstādes

Muzejā apmeklētājam vienlaicīgi iespējams aplūkot 3 – 5 dažādas tematiskās un mākslas izstādes.

Tematiskās izstādes tiek sagatavotas atsevišķu tēmu izpētes rezultātā, atainojot muzeja krājumu, vai sadarbojoties ar citām kultūras mantojuma iestādēm vai individuāliem māksliniekiem. Tās tiek eksponētas mazajā zālē un mansardā, foajē vitrīnās, kā arī, pilsētvidē uz lielformāta baneriem, pilsētā esošās pašvaldības institūcijās. To eksponēšanas laiks ir no viena līdz vairākiem mēnešiem saskaņā ar ikgadēju izstāžu plānu. Gadā tiek sagatavotas 2-3 lielās tematiskās izstādes, paralēli lielajām izstādēm tiek sagatavotas līdz 10 dažādas mazās izstādes, kas iepazīstina ar notikumiem Latvijā, novada personībām, vietām, notikumiem un tiek eksponētas Izstāžu zāļu foajē, H. Medņa “Dziesmusvētku skolā. tematiskās izstādes. Izstāžu veidošanā bez muzeja krājuma materiāliem tiek izmantoti arī deponēti priekšmeti no

privātpersonām, iestādēm vai citiem muzejiem. Tematiskās izstādes gatavojam arī sadarbībā ar citiem muzejiem.

Plānojot tematiskās izstādes, paredzēts uzmanība tiek pievērsta sabiedrībā aktuāliem jautājumiem, sekojot līdzi arī aktuāliem notikumiem (vide, klimats, karš Ukrainā, cilvēktiesības u.t.t.), arī ilgtspējas jautājumiem un to skaidrošanai sabiedrībai ar muzejiskiem līdzekļiem, izmantojot krājumu un pētījumu rezultātus, sadarbojoties ar sabiedriski aktīvām nevalstiskajām organizācijām un izglītības iestādēm, izglītojot ikvienu par videi, sociālajai jomai, ilgtspējai svarīgiem jautājumiem.

Izstāžu zāļu foajē esošajās stāvvitrīnās, kad tās netiek izmantotas izstāžu eksponēšanai lielajās zālēs, tiek izvietotas krājuma, kā arī vietējo kolekcionāru, rokdarbnieku, amatnieku darinājumu izstādes.

Mākslas izstādes iepazīstina ar novada, Latvijas mākslinieku darbiem, kā arī ar citu valstu mākslinieku un radošo profesiju pārstāvju darbiem. Mākslas izstāžu eksponēšanas ilgums ir no dažām nedēļām līdz 2 mēnešiem. Veidojot mākslas izstādes, īpaša vērība tiek pievērsta mūsdienu mākslas procesu atspoguļošanai pazīstamu mākslinieku – novadnieku mākslas darbos, piedāvājot klasiskās un laikmetīgās mākslas pieejamību novadā. Izstādēs tiek eksponēti arī dažādos konkursos veidotu iesniegto darbu rezultāti.

Veiksmīga sadarbība izveidojusies ar muzejiem, eksponējot to sagatavotās mākslas izstādes (LNMM Dekoratīvā dizaina un mākslas muzejs, LNMM, Rotko muzejs, Tukuma muzejs), privātkolekcionāru mākslas izstādes. Lai uz reģionu atvestu ne tikai Latvijas mākslinieku darbus, bet arī ārvalstu mākslu, norit sadarbība ar Madonas sadraudzības pilsētām Vācijā, Lietuvā, tiek turpināta sekmīga sadarbība ar Francijas institūtu Latvijā, plānots nodibināt sadarbību ar vēstniecībām. Starptautisku mākslas darbu eksponēšana sniedz apmeklētājam iepazīt ārvalstīs aktuālos mākslas procesus. Mākslas un tematiskās izstādes bieži kļūst par ceļojošām izstādēm, eksponējot tās citos Latvijas muzejos, bibliotēkās un kultūras un izglītības iestādēs. Izstādes plānu sagatavo muzeja darbinieki: mākslas nodaļas vadītāja un kultūrvēstures nodaļas vadītājs ar vadošo pētnieku, konsultējoties ar attiecīgās jomas speciālistiem ārpus muzeja..

1.3.1. Izstāžu veidošanas kritēriji

- 1.3.1.1. Atbilstība muzeja misijai;
- 1.3.1.2. Tēmas aktualitāte;
- 1.3.1.3. Muzeja krājuma pieejamība;
- 1.3.1.4. Profesionālas mākslas pieejamība reģionā;
- 1.3.1.5. Zinātniskā, kultūrvēsturiskā un mākslinieciskā vērtība;
- 1.3.1.6. Sabiedrības, muzeja apmeklētāju pieprasījums.

Izstādes tiek veidotas tematiski un saturīgi daudzpusīgas. Izstādēm tiek veidoti paskaidrojoši apraksti, domājot arī par izglītojošo programmu pielāgošanu par attiecīgo izstādes tēmu (piemēram, “Mākslas detektīvs” vai “Tautas apģērbs un mode”). Muzeja speciālisti interesentiem spēj sniegt plašāku informāciju kā lasāms anotācijās, sniedzot personīgu pieeju katram apmeklētājam.

1.4. Problēmas un prioritārie uzdevumi ekspozīciju un izstāžu darbā 2020.–2024.gadā:

1.4.1. Problēmas

Muzeja speciālistu kapacitāte spēt veikt darbu savlaicīgi, ņemot vērā izstāžu daudzveidību un biežumu. Trūkst kapacitātes pievērst uzmanību pēc iespējas dažādām pētāmajām tēmām, kas atspoguļot kā muzeja krājuma un pētījumu daudzveidību, tā apmeklētājiem aktuālu tēmu atspoguļošanu. Speciālisti vienlaicīgi iesaistīti vairākos krājuma, pētniecības un izglītojošos darbos, līdz ar to ir noslogoti, kas var skart darba kvalitāti.

1.4.2. Uzdevumi

2.3.2.1. Izveidot līdzsvarotu mākslas un tematisko izstāžu plānu, pagarinot izstāžu eksponēšanas laiku un apmeklētājiem iespēju iepazīties ar izstādī;

2.3.2.2. Izstrādāt konkursu mākslas izstāžu veidošanai, kas sniegtu iespēju katru gadu māksliniekiem pieteikties savas izstādes veidošanai konkursa kārtībā.

2.3.2.3. Papildināt ekspozīciju “Novada arheoloģija”

2.3.2.4. Strādāt pie ekspozīcijas “Madonas novada vēsture no 14. gadsimta līdz mūsdienām” izveides

2.3.3. Darbības spējas uzlabošanas pasākumi:

2.3.3.1. Sekmīgai izstāžu un ekspozīciju izveidei un plāna realizācijai nepieciešams piesaistīt papildu finansējumu projektu veidā (VKKF, Norvēģijas finanšu instruments, Eiropas struktūrfondu iespējas).

2.3.3.2. Līdzsvarota mākslas, tematisko izstāžu plāna izveidei, plānojot daudzveidīgu piedāvājumu.

2.3.3.3. Konkurss mākslas izstāžu pieteikumiem Izstāžu zāļu lielajās zālēs.

2.3.3.4. Telpas iegūšana un iekārtošana mākslas ekspozīcijas izveidei.

2.3.3.5.

2. Darbs ar apmeklētājiem

Muzeja piedāvājums tiek izstrādāts, ņemto vērā atšķirīgās sabiedrības vēlmes un intereses, kas tiek noskaidrotas aptauju anketu un atsauksmju analīžu rezultātā.

2.2. Galvenās tēmas apmeklētāju izglītošanā: Madonas novadam un Latvijas vēsturei nozīmīgi notikumi;

2.2.1. Valsts svētku un atceres dienas

2.2.2. Kultūras un tradīciju pārmantojamība, nodošana nākamajām paaudzēm, piemēram, dziedāšanas tradīciju uzturēšana caur izglītojošu pasākumu veidošanu;

2.2.3. Sabiedrībā aktuāli jautājumi, kas skar ikvienu un, kur muzeja krājums un pētījumu spēj skaidrot vēsturi un aicina diskutēt par tagadni.

2.2.4. Madonas pilsētas vēsture (izglītojošās programmas komplekss, kas iepazīstina ne tikai ar Madonas pilsētas būvniecību, bet ar pilsētībūvniecības

vēsturi kopumā, akcentē vides un klimata ietekmes jautājumus uz pilsētas apbūvi);

2.2.5. Madonas novada arheoloģija (priekšmetos, nemateriālajā mantojumā, tekstilijās, rotu valkāšanas tradīcijās u.c.)

2.2.6. Muzeja profesiju daudzpusība un iepazīšanās ar muzeja ikdienas darbu;

2.2.7. Novada ievērojamas personības, to ieguldījums apkārtnes, Latvijas un pat ārpus valsts vēstures un tagadnes kontekstā – kultūrā, politikā, mākslā, zinātnē u.c.

2.2.8. Novada un ar novadu saistību mākslinieku profesionālā darbība;

2.2.9. Latvijas māksla, kultūra, tradīcijas, gadskārtu svētki;

2.2.10. Trimdas latviešu vēsture un sadzīve;

2.2.11. Dziesmusvētku tradīcijas saglabāšana, pārmantošana un tradīcijas uzturēšana un dzīvotspēja šodien;

2.2.12. Etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu vēsture, izmantošana;

3.3. Mērķauditorija

3.3.1. Primārās:

- pirmsskolu audzēkņi un audzinātājas,
- skolu audzēkņi un skolotāji,
- jaunieši kā atsevišķa mērķa grupa, kas uz muzeju nāk individuāli,
- mākslas skolu audzēkņi, pedagogi, ģimenes ar bērniem,
- Madonas pilsētas, novada un kaimiņu novadu iedzīvotāji,
- seniori.

3.3.2. Sekundārās:

- studenti un dažādu nozaru speciālisti,
- tūristi no citiem Latvijas novadiem,
- ārzemju tūristi,
- novada ārvalstu sadarbības partneru delegācijas,
- ārvalstu tūristi

Nemot vērā veiksmīgu sadarbību jauniešu iesaistē muzeja pakalpojumu veidošanā, arī nākotnē vēlamies piesaistīt jauniešus, kas uz muzeju atnāk nevis ar klasi, bet individuāli, veicinot interesi iesaistīties muzeja darbā, dažādu sabiedrībā aktuālu procesu diskusijās, izstāžu un pasākumu organizēšanā.

Lai piesaistītu muzejā līdz šim mazāk redzētu auditoriju, - cilvēkus ar redzes traucējumiem, balstoties uz ekspertu ieteikumiem, pilnveidojot profesionālās zināšanas, plānots izstrādāt izglītojošas programmas šīm mērķa grupām.

Turpināsim strādāt ar līdzšinējo apmeklētāju loku, lai veicinātu ģimeņu ar bērniem, individuālo apmeklētāju interesi par muzeju. Sadarbība ar novada interešu izglītības iestādēm tiks turpināta arī nākotnē, tā veicinot muzeja pasākumu un izstāžu pieejamību gan mākslas, gan mūzikas skolu audzēkņiem, kā arī novadā esošajiem bērnu un jauniešu centriem. Tā ir

jaunā paaudze, kas muzeju iemīl jau no bērnības un spēj uztvert to kā lielisku izziņas un brīvā laika pavadīšanas vietu.

3.4. Muzeja piedāvātie pakalpojumi

3.4.1. Ekspozīcijas

3.4.1.1. Pastāvīgā ekspozīcija “Novada arheoloģija”

3.4.1.2. Etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuve Sarkaņos;

3.4.1.3. Haralda Medņa kultūrizglītības centrs “Dziesmusvētku skola.”

3.4.2. Virtuālās ekspozīcijas

3.4.2.1. “Madonas novada senvēsture”

3.4.2.2. 100 Madonas novada personības”

3.4.3. Virtuālās izstādes muzeja Youtube kontā un NMKK

3.4.4. Tematiskās un mākslas izstādes (vidēji 10-15 gadā), t.sk. lielformāta baneru izstādes pilsētvidē, viena jauna izstāde gadā, kas ir pieejama 24h diennaktī un ir bez maksas.

3.4.5. Ceļojošās izstādes par konkrētiem pilsētas un novada vēstures notikumiem un personībām. Tiek piedāvātas 10 –12 ceļojošās izstādes

3.4.6. Ekskursijas

3.4.6.1. Muzeja ekspozīcijā un izstādēs, atvērtajā krājuma Skolas iela 12 un Etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātovē Sarkaņos, H. Medņa “Dziesmusvētku skolā”.

3.4.6.2. Pilsētvidē, piedāvājot atšķirīgu ekskursiju veidu, līdzdarbojoties pilsētībūvniecības vēstures izzināšanā, dažādu uzdevumu risināšanā.

3.4.6.3. Ekskursijas latviešu, krievu, angļu valodās.

3.4.7. Tematiskie pasākumi dažādām mērķa grupām

3.4.7.1. Izstāžu atvēršanas un tikšanās ar māksliniekus, atbalstītājiem

3.4.7.2. Tikšanās ar ārvalstu vēstniekiem Latvija (atkāļot vēstniecību piedāvātās izstādes)

3.4.7.3. Zinātniskās konferences par novadpētniecību, vēsturi, mākslu un lasījumi

3.4.7.4. Koncerti ar profesionālu mūziķu līdzdalību, kā arī J. Norviļa Madonas mūzikas skolas audzēkņu koncerti

3.4.7.5. Tikšanās ar novadniekiem – kultūras un sabiedriskajiem darbiniekiem

3.4.7.6. Pasākumi, saistīti ar nozīmīgām jubilejām (Madonai 100, Madonas muzejam 85 u.c.)

3.4.7.7. Mākslas dienu, Muzeju nakts un ar vides tēmu saistītas akcijas

3.4.7.8. Tikšanās ar Madonas novada politiski represēto apvienības biedriem

3.4.7.9. Tikšanās ar dažādu profesiju pārstāvjiem

3.4.7.10. Radošo darbnīcu tematiskās nedēļas, orientēšanas spēles skolēniem un pieaugušajiem

3.4.7.11. Konkursi un erudīcijas spēles skolēniem

3.4.7.12. Semināri vizuālās mākslas un vēstures skolotājiem

3.4.7.13. Tikšanās ar senioriem ciklā “Dzīves un mākslas krāsās”

3.4.7.14. Meistarklases dažādām mērķa grupām

- 3.4.7.15. Ēnu dienas pasākumi, kas iepazīstina skolēnus ar darbu muzejā, veicinot izpratni par mantojuma saglabāšanas, pētniecības un komunikācijas nozīmību
 - 3.4.7.16. Mākslas plenēri
 - 3.4.7.17. Lekcijas, mācību stundas muzejā un izglītības iestādēs
 - 3.4.7.18. Erudīcijas konkursa organizēšana (pasākumu cikls visās muzeja ēkās, iesaiste konkursa “Kalpaka kauss” vēstures erudīta organizēšana)
 - 3.4.7.19. Diskusiju veidošana par sabiedrībā aktuālām tēmām
 - 3.4.7.20. Konkursi sabiedrības ieinteresētības veidošanai par muzeja piedāvājumu
 - 3.4.7.21. Tematiskās radošo nodarbību nedēļas skolēniem un pilsētas iedzīvotājiem
- 3.4.8. Muzejpedagoģiskās programmas:
- “Kas ir pilsētībūvniecība” – trīs programmu bloks, piemērojot dažādu vecumu skolēniem un ar iespēju doties uz izglītības iestādēm:
 - “Uzcel savu Madonu” – 1. – 12.klašu skolēniem
 - “Kas ir pilsētībūvniecība” – 6., 7., 8., 9.klašu skolēniem
 - Ceļojumu lāde “Kā būvēta Madona” – jebkuru vecumu skolēniem un vecākiem – došanās pilsētvidē.
 - “Profesijas muzejā” – paredzēta pirmsskolas, 1. – 4. un 5.-9.klašu skolēniem
 - Mākslas detektīvs – piemērojot konkrētām mākslas izstādēm, kas skatāmas konkrētajā brīdī - paredzēta pirmsskolas, 1. – 4. un 5.-9.klašu skolēniem
 - Mākslas krājuma vērtība – iepazīstinot ar mākslas krājuma kolekcijām, veidiem 1.-12.klašu skolēnus (akvareļi, grafika, keramika u.c.)
 - “Pirmo reizi muzejā” – pirmsskolas un 1. – 2.klašu skolēniem
 - “Mazais arheologs” – 6. klašu skolēniem
 - “No skala līdz ...” – pirmsskolas un 1. – 4.klašu skolēniem
 - “Iepazīsti Latviju”- 1. – 4., 5. – 9., 10. – 12.klašu skolēniem
 - “Tikai vienu reizi – monotipija” – pirmsskolas, 1. – 12.klašu skolēniem.
 - “Tautas apģērbs un mode” – 5. – 9.klašu un 10. – 12.klašu skolēniem
 - “Ar ko rakstīja pirms 100, 70, 50 gadiem” – pirmsskolas, 1.-4.klašu skolēniem.
- 3.4.8.1.
- 3.4.9. Ceļojošo izstāžu piedāvājums kā Madonā, tā novadā un tālākos novados (Jēkabpils, Aizkraukle, kā arī Dobeles, Talsi u.t.t.)
 - 3.4.10. Komunikācija virtuālajā vidē – mājas lapa, sociālie tīkli, NMKK publiskā vide, padarot krājumu un pētījumu rezultātu publiskošanu. Video stāstu veidošana par novada māksliniekiem, izstāžu autoriem, dažādiem notikumiem, muzeja darbu
 - 3.4.11. Izdevumi – lasījumu publikācijas, mākslas katalogi, muzeja raksti
 - 3.4.12. Ārpus muzeja pasākumi – deponējumi, ceļojošās izstādes, diskusijas un lekcijas izstādes, zinātniskie lasījumi, konsultācijas;

- 3.4.13. Konsultācijas par konkrētām pētniecības tēmām, izstādēm, ekspozīcijām, muzeja krājumu, aktuālām tēmām. Muzeja krājuma materiālu izmantošana pētnieciskiem nolūkiem, krājuma priekšmetu deponēšana
- 3.4.14. Uzziņu materiālu izmantošana (kartotēkas, datu bāzes, apraksti u.c.)
- 3.4.15. Konsultācijas par novada kultūrvēsturi skolu jaunatnei, augstskolu studentiem, skolotājiem, dažādu nozaru speciālistiem, iespēja izmantot muzeja lasītavu.
- 3.4.16. Prakses iespējas muzeoloģijas, muzeju nozares, kultūrvēstures nozares studentiem;
- 3.4.17. Multivides iespējas

Iespēja skatīties filmas, muzeja speciālistu veidotās prezentācijas par vēsturiskiem notikumiem un personībām, māksliniekiem un Madonas novadu.

3.5. Pasākumu muzeja apmeklētāju viedokļu uzzināšanai

Lai uzzināt apmeklētāju viedokli par muzeju un muzeja piedāvājumu, tiek veidotas aptaujas – rakstiski un interaktīvā veidā, izmantojot *google drive*, kā arī sociālās platformas Facebook piedāvātās iespējas, kā arī diskusiju veidā – muzeja darbinieku tikšanās ar pašvaldību vadītājiem, skolotājiem, sabiedrisko organizāciju pārstāvjiem. Veidojot muzejpedagoģiskās programmas tiek aptaujāti skolēni, kas piedalās programmās, iegūta atgriezeniskā saite, kas palīdz uzlabot programmu, veidot jaunas nodarbības.

Tiek veikta apmeklētāju sniegto komentāru un atsauksmju analīze. Apmeklētāji aktīvi iesaistās sociālajos tīklos, kas sniedz iespēju uzzināt apmeklētāju vēlmes un intereses.

2025. gada sākumā izveidota apmeklētāju aptauja, kuru aizpildīja 101 respondents.

3.6. Muzeja publikācijas

Muzeja krājums un piedāvājums tiek popularizēts reklāmas izdevumos, bukletos, kā arī lielākās publikācijās, kā arī citu autoru un izdevēju darbos.

2024. gadā izdots izdevums “Mans MNM stāsts”, kurā ar muzeja bijušo un esošo darbinieku stāstiem tika padarīts pieejams un saprotams muzeja daudzveidīgais krājums.

Reklāma un informācija par muzeja piedāvājumu regulāri tiek sūtīta vietējiem medijiem – laikrakstam “Stars” un “Madonas Novada Vēstnesim”, notiek aktīva sadarbība ar RETV, 360 TV, Latvijas Radio, bezmaksas preses relīzes un informācija par muzeju tiek ievietota Madonas mājas lapā un citos interneta portālos.

Publikācijām aktīvi tiek izmantoti sociālie tīkli (Facebook, Instagram, TikTok), kas sasniedz citu mērķauditorijas daļu. TikTok sasniedz jauniešu mērķagrupu.. Publikācijas, vēsturiski apskati tiek veidoti tēžveidīgi, izpētot Facebook prasības par rakstu garumu un izpētot lasītāju interesi aplūkot vēsturiskas fotogrāfijas un to aprakstus. Pieredze rāda, ka lasītājiem interesē seno fotogrāfiju publikācijas, to apraksti, kā ar muzeja krājuma priekšmetu stāsti, padarot unikālo mākslas krājumu pieejamu plašākā sabiedrībā.

Sadarbībā ar muzejā esošo TIC, muzeja pasākumu apskati tiek ievietoti TIC reklāmas materiālos, flaijeros, kas pieejami dažādās pilsētas un novada sabiedriskajās vietās. Muzejā uz vietas piedāvājam reklāmas lapas, ko labprāt paņem senioru auditorija, plānojot muzeja

apmeklējumu. Izmantojam sadarbību ar izglītības un pašvaldības iestādēm, kur tiek izvietotas muzeja afišas (orientējoties uz apkopotām ikmēneša afišām).

3.7. SVID analīze ar apmeklētājiem:

3.7.1. Stiprās puses:

- Daudzveidīgs, apmeklētāju vēlmēm piemērots tematisko sarīkojumu piedāvājums, kas palielina iedzīvotāju interesi par muzeju, kultūras mantojumu un rada vēlmi apmeklēt muzeju atkārtoti.
- Daudzveidīgs, kvalitatīvs muzejpedagoģisko programmu piedāvājums, kas veidots sadarbojoties ar izglītības iestādēm un ņemot vērā kompetenču izglītības prasības un nepieciešamību
- Muzejs ir pilsētas kultūras centrs ar tradīcijām piedāvāt kvalitatīvas mākslas un tematiskās izstādes, pasākumus, koncertus ar profesionālu mūziķu līdzdalību.
- Iesaistīšanās dažādās akcijās (klātienē, kā arī interneta vidē), kas popularizē muzeja krājumu, parāda muzeju kā vietu, kas atvērts sarunām par sabiedrībā aktuālām tēmām.
- Konkursi, kas aicina uz muzeju cilvēkus, kuru tiešais mērķis nav izstāžu apmeklējums.
- Muzeja krājums ir daudzveidīgs, kas ļauj apmeklētāju uzrunāt dažādās izpausmes formās – izstādēs, pasākumos, nodarbībās u.t.t.
- Zema ieejas maksa, iespēja muzeja izstādes apmeklēt bez maksas.
- Pasākumu apmeklējums – bez maksas
- Spēja piesaistīt ideju realizācijai finansējumu projektu veidā.
- Aktīva sadarbība ar pilsētas un novada izglītības iestādēm, interešu izglītības iestādēm. Īpaši jāuzsver sadarbība ar J.Norviļa Madonas Mūzikas skolu un tās audzēkņiem un J.Simsona Madonas Mākslas skolu.
- Sadarbība ar nevalstiskajām organizācijām, kas atved uz muzeju dažādas mērķauditorijas.
- Programmu daudzveidība, kas spēj aizraut dalībnieku, radot vēlmi izzināt kultūras mantojumu, vietas vēsturi.
- Sadarbība ar pirmsskolas izglītības iestādēm, izglītības iestādēm.

3.7.2. Vājās puses

- Iedzīvotāju skaita samazināšanās.
- Daudzveidīgs apkārtesošo iestāžu kultūras piedāvājums, apmeklētāji ir vieni un tie paši. Novada kultūras iestāžu pasākumu pārklāšanās, plānošanas problēma, kas pastāvīgajos apmeklētajos rada vēlmi izšķirties par vienu no iestāžu apmeklējumiem, ja tas notiek vienlaicīgi.
- Muzejpedagoģiskajām nodarbībām paredzētu telpu trūkums.
- Skolēnu noslodze skolās, kas kavē muzeju apmeklējumu, jo trūkst laika.
- Muzeja speciālisti, kas veic izglītojošo darbu, paralēli ir noslogoti tiešajos pienākumos pētniecības, krājuma, izstāžu un pasākumu organizēšanas un izstāžu iekārtošanas darbā.

3.7.3. Iespējas

- Nodrošināt regulāru muzeja izglītojošo programmu un aktivitāšu pieejamību visām muzeja mērķauditorijām, balstoties uz kvalitatīvu un atraktīvu izstāžu darbu un ievērojot dominējošo sabiedrisko grupu intereses.
- veidot izglītojošo piedāvājumu jauniešu mērķauditorijai
- veidot izglītojošo piedāvājumu cilvēkiem ar redzes traucējumiem.
- Turpināt veidot tematiskos ciklus, pievēršot uzmanību sabiedrībā aktuālām tēmām – vide, klimats, karš, cilvēktiesības, demokrātija u.t.t.t
- Turpināt uzlabot izglītojošo darbu, pieskaņojot programmas un pasākumus izglītības iestāžu programmām, sadarbojoties ar pedagogiem un attiecīgu jomu ekspertiem
- Izmantot mūsdienu tehnoloģijas iespējas un veidot metodisko materiālu, kas skolām, apmeklētājiem pieejams attālinātā mācību procesā.
- Veidot kvalitatīvu virtuālo izstāžu un programmu piedāvājumu, lai muzeja piedāvājums ir pieejams plašākam apmeklētāju lokam, neatkarīgi no dzīvesvietas.
- Izveidot jaunu mājas lapu un izmantot digitalizācijas iespējas muzeja lapā, lai informāciju padarītu iespējamu ikvienam apmeklētājam.
- izmantot NMKK publisko vidi, lai komunicētu ar esošo un potenciālo apmeklētāju digitālajā vidē
- Turpināt sadarbību ar pilsētas un novada skolām un Bērnu un jauniešu centru, J.Simsons Mākslas un J.Norviļa Mūzikas skolas audzēkņiem, sekmēt to audzēkņu radošās izpausmes.
- Ar muzeja krājumu, piedāvājumu iet pilsētvidē, “izvest” muzeju ārpus ierastajām telpām un izglītēt sabiedrību jebkurā pilsētas vietā.
- Aktīvi strādāt pie mūžizglītības piedāvājuma veidošanas, piesaistot pieaugušo mērķa grupu.
- Veicināt sadarbību ar skolotāju profesionālajām metodiskajām apvienībām.
- Turpināt darbu ar esošajām mērķauditorijām un piesaistīt jaunas mērķgrupas. Pateicoties sadarbībai ar Madonas TIC, ir daudzveidīgākas iespējas piesaistīt tūristus kā mērķa grupu.
- Aktualizēt tautas mākslas vērtības vietējā vidē.
- Veicināt muzeja konkurētspēju.

3.7.4. Draudi, izaicinājumi

- Ārkārtējā krīzes situācija, kas izjauc plānus (līdzīgi, kā Covid – 19 izraisītā krīze
- Militāri draudi Latvijas tuvumā, kas skar visas valsts ekonomisko, politisko, sociālo jomu, līdz ar to, muzeju.
- Finanšu krīzes iespēja, kas apdraud izglītojošo pasākumu realizāciju, komunikāciju ar apmeklētājiem

3. Muzeja mārketinga

Mārketinga darba mērķis:

Radīt pilnvērtīgu muzeja produktu un pakalpojumu, kas apmierinātu muzeja apmeklētāju vēlmes un intereses, būtu pieejams sabiedrībai un interešu grupām un piešķirtu muzejam raksturīgu individualitāti, uzturēt aktīvu muzeja dialogu ar Madonas un kaimiņu novadu iedzīvotājiem un viesiem. Muzejs – ilgtspējīgs, radošs, atraktīvs un atvērts sabiedrībai.

Muzeja pieejamības nodrošināšanā muzejs aktīvi izmanto moderno tehnoloģiju, digitālizācijas un virtuālo rīku iespējas. Platforma, kurā tiek uzrunāti esošie un potenciālie apmeklētāji ir sociālie tīkli: www.facebook.com, www.instagram.com un www.tiktok.com, www.youtube.com, muzeja mājas lapa, Madonas novada pašvaldības lapa un citas interneta vietas.

4.1. Mārketinga uzdevumi

- 4.1.1. Izstrādāt mārketinga attīstības stratēģiju (muzeja kā atpazīstama zīmola attīstības stratēģija);
- 4.1.2. Turpināt aktīvu sadarbību ar novada pašvaldību, novada pagastu pārvaldēm, novada un kaimiņu kultūras un izglītības iestādēm
- 4.1.3. Veidot muzeja publisko tēlu un veicināt atpazīstamību, sagatavojot un piedāvājot informāciju par muzeja aktualitātēm (izstādes, ekspozīcijas, pasākumi, programmas u.t.t.)
- 4.1.4. Sadarboties ar radošajām industrijām, veidojot muzeja publisko tēlu
- 4.1.5. Sadarboties, sniegt informatīvo un vizuālo materiālu Latvijas Muzeju biedrībai, Latvijas muzejiem un muzeja un novada ārvalstu sadraudzības partneriem
- 4.1.6. Veidot un piedāvāt muzeja krājuma materiālus, programmas, izstādes, pasākumus digitālajā vidē
- 4.1.7. Sagatavot piedāvājumu atbilstoši auditorijas interesēm, lai muzeja piedāvājums būtu interesants dažādām mērķa grupām
- 4.1.8. Veicināt interesi par muzeja piedāvājumu apmeklētāju grupā, kas līdz šim ir bijusi pasīva
- 4.1.9. Sadarboties ar novada un kaimiņu novada tūrisma pakalpojumu sniedzējiem un tūrisma informācijas centriem, ar Vidzemes Tūrisma asociāciju, Madonas biznesa inkubatoru
- 4.1.10. Sadarboties ar novada un kaimiņu novada tūrisma pakalpojumu sniedzējiem un tūrisma informācijas centriem, ar Vidzemes Tūrisma asociāciju, Madonas biznesa inkubatoru
- 4.1.11. Veidot Madonas muzejam raksturīgo suvenīru līniju ar tam piederošu vizuālo identitāti

4.2. Muzeja piedāvātie bezmaksas pakalpojumi

- 4.2.1. Tematiskie pasākumi, izstāžu atklāšana
- 4.2.2. Muzeja veidotie virtuālie piedāvājumi sociālajās platformās un mājas lapā
- 4.2.3. Radošu aktivitāšu nedēļas
- 4.2.4. Muzeja speciālistu konsultācijas
- 4.2.5. Atklātais krājums
- 4.2.6. Uzziņu literatūra, muzeja datubāzes, kartotēkas
- 4.2.7. Bezmaksas WiFi Izstāžu zālēs un 50 m rādiusā ap to

4.3. Bezmaksas izstāžu un ekspozīcijas pieejamas:

- 4.3.1. Pirmsskolas vecuma bērniem

- 4.3.2. Madonas novada 1.– 4. klašu skolēniem
- 4.3.3. Madonas mākslas skolas audzēkņiem
- 4.3.4. Skolotājiem, kas pavada skolēnu grupu
- 4.3.5. Pensionāriem trešdienās
- 4.3.6. Muzeju darbiniekiem, Latvijas Muzeju biedrības biedru pārstāvjiem, Starptautiskās muzeju komitejas (ICOM) biedriem
- 4.3.7. Personām ar invaliditāti un viņu pavadoņiem
- 4.3.8. Novada pašvaldības sadarbības partneriem
- 4.3.9. Madonas novada politiski represētajiem
- 4.3.10. Starptautiskajā muzeju dienā, Muzeju naktī, Madonas Pilsētas svētkos – visiem apmeklētājiem

4.4. Muzeja maksas pakalpojumi:

- 4.4.1. Ekspozīcijas un izstādes muzejā
- 4.4.2. gida pakalpojumi muzejā, pa pilsētu un novadu
- 4.4.3. krājuma izmantošana (atbilstoši cenrādim)
- 4.4.4. muzejpedagoģiskās programmas (izņemot pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņus un Madonas novada 1. – 4.klašu skolēnu)

4.5. Muzeja pieejamība, apmeklētāju ērtību nodrošināšana:

- 4.5.1. Pilsētā nozīmīgu ceļu krustojumos uzstādītas norādes uz Madonas muzeju
- 4.5.2. Vides pieejamības projekta ietvaros pieejamas padarītas Izstāžu zāles, kur:
 - Iebūvētas jaunas durvis ar atbilstošiem aiļu platumiem, bez sliekšņiem
 - Foajē mainīts grīdas klājums un griestu apdare
 - Izbūvētas ērtas un funkcionālas labierīcības cilvēkiem ar kustību traucējumiem
 - Pārbūvētas kāpnes uz mansarda jeb 2.stāvu
 - Iebūvēts diagonāls pacēlājs uz 2.stāvu, kura laukums ratiņu uzbraukšanai ir 69x84cm
 - Lielajās zālēs atjaunots parketa segums
 - Izbūvēta ventilācija mansarda stāvā
- 4.5.3. Pie muzeja ir zaļā zona
- 4.5.4. Blakus muzejam (Izstāžu zālēm, Administrācijai un krājuma ēkai)– 3 stāvlaukumi, pie “Dziesmusvētku skolas” stāvlaukums, pie Etnogrāfijas un sadzīves priekšmetu krātuves Sarkanajos stāvlaukumss un ceļa malā iespējams novietot transportlīdzekli.
- 4.5.5. Apmeklētājiem pieejams bezmaksas WiFi (izstāžu zālēs un 50 m rādiusā ap to)
- 4.5.6. Muzeja Izstāžu zālēs atrodas Madonas TIC, kas ikvienam tūristam un apmeklētājam sniedz plašākas iespējas iegūt daudzveidīgu informāciju un iepazīties ar Madonas novada vēsturi

4.5.7. Pie izstāžu zālēm ir stands ar informāciju par aktuālajām izstādēm. Ir sagatavots plāns stenda uzlabošanai, lai tas ir pārskatāms, viegli pieejams un uzrunājošs

4.5.8. Muzejs apmeklētājiem atvērts arī brīvdienās – sestdienās, svētdienās no 10.00-16.00, savukārt trešdienās līdz plkst. 18.00. Skolēnu grupas, piesakoties iepriekš, var apmeklēt muzeju arī pirmdienā, kad muzejs apmeklētājiem slēgts

4.6. Muzeja reklāmas metodes

4.6.1. Prese, sociālie tīkli, TV, Radio, Vidzemes TV, interneta web lapas:

4.6.2. Informatīvi raksti par izstādēm, vēsturiskiem notikumiem, jaunumiem krājumā, kā arī esošā krājuma priekšmetiem u.t.t.t.

4.6.3. Lielformāta baneru izstādes pilsētvidē par muzeja krājumu, pētījumu rezultātiem;

4.6.4. Iesaistīšanās Vidzemes plānošanas reģiona aktivitātēs, projektu iesniegšana

4.6.5. Dalība starptautiskās akcijās, kas norit sociālo tīklu platformās, piem., dalība Muzeju nedēļā (*#MuseumWeek*)

4.6.6. Foto galerijas un foto apskati par nozīmīgiem vēsturiskiem notikumiem, atceres dienām, personībām u.c.

4.6.7. Flajjeri, reklāmas baneri,

4.6.8. Tiešā komunikācija ar apmeklētājiem – e-pastu datu bāze

4.7. Vizuālā reklāma:

4.7.1. Afišas veido mākslas nodaļas un izglītojošā darba nodaļas speciālisti vai konkrētās izstādes autori. Drukas darbi uz A3 formātam piemērotā krāsainā printera vai arī pasūtot druku tipogrāfijā

4.7.2. Ielūgumi uz izstādēm un sarīkojumiem. Datorsalikumu veido mākslas nodaļas un izglītojošā darba nodaļas speciālisti vai konkrētas izstādes autors, drukā uz muzeja krāsu printera;

4.7.3. Reklāmas afišas par ikmēneša piedāvājumu, ko veido izglītojošā darba nodaļas vadītājs;

4.7.4. Prezentācijas, vizuālie materiāli, kas tiek sagatavoti demonstrēšanai reklāmai pilsētas pašvaldības centrālajā administrācijā.

4.7.5. Informatīvs vizuālais piedāvājums par muzejpedagoģisko programmu piedāvājumu, ko veido mākslas nodaļas un izglītojošā darba nodaļas speciālisti

4.7.6. Vizuālie materiāli un reklāma muzeja sociālo platformu kontos (pasākumu, izstāžu, informācijas reklāmu materiāli, piemēroti sociāliem tīkliem u.t.t.).

4.7.7. Reklāmas bukleti (iespiesti tipogrāfijā)

4.7.8. Finansiālu iespēju gadījumā – mākslas izstāžu katalogs.

4.8. Muzeja reklāma internetā:

4.8.1. Plānots pārstrādāt muzeja mājas lapu, bet tā ir informācijas vietne, kas visa veida informāciju par muzeju un tā piedāvājumu. Ir viena no pamata informatīvajām platformām. Ziņas par pasākumiem un aktivitātēm tiek regulāri aktualizētas, atbilstoši papildināta attēlu

galerija. Mājas lapā pamata informācija (atrašanās vieta, kontakti) pieejami arī angļu valodā.

- 4.8.2. Sociālie tīkli: www.facebook.com/muzejsmadona, www.instagram.com/muzejsmadona, [TikTok](#). Facebook ir galvenā platforma, kurā apmeklētāji iepazīstas ar muzeja aktualitātēm, krājuma dažādību, piedāvājumu, kā arī to izmantojam, lai piesaistītu apmeklētājus mājas lapai
- 4.8.3. Madonas pilsētas mājas lapā – www.madona.lv un Madonas novada pašvaldības Facebook kontā
- 4.8.4. E-pastu veidā aktīviem muzeja apmeklētājiem, kuri savas e-pasta adreses atstājuši muzeja datu bāzē, kultūras un izglītības iestādēm, pagastu pārvaldēm u.c. interesentiem.
- 4.8.5. Latvijas Muzeju biedrības platformā un muzeju katalogā vietnē www.muzeji.lv
- 4.8.6. Interneta vietnēs: www.leta.lv, www.lsm.lv, www.vidzeme.lv, www.kulturasdiena.lv, www.artteritory.com, www.kulturasdati.lv, www.nmkk.lv publiskā vide, www.digitalbiblioteka.lv
- 4.8.7. Muzeja Youtube kontā zem paraksta “*Madona Local History and Art Museum*”

4.9. Aktivitātes muzeja piedāvājuma reklāmai

- 4.9.1. Informācija par muzeja izstādēm un pasākumiem regulāri (vismaz reizi mēnesī) tiek nosūtīta pilsētas, novada un kaimiņu novadu (Cesvaines, Varakļānu, Lubānas, Ērgļu) izglītības un kultūras iestādēm un apmeklētājiem, kuru e-pasti saglabāti muzeja datu bāzē.
- 4.9.2. Afišas par muzeja izstādēm un pasākumiem tiek nogādātas visās pilsētas izglītības iestādēs, kultūras namā, kinoteātrī “Vidzeme”, atsevišķās tirdzniecības vietās. Aktuālā informācija ievietota sociālajos tīklos, atbilstoši komunikācijas plānam,
- 4.9.3. Izstāžu zālēs atrodas Madonas TIC, kas vairāk piesaista muzejam tūristus
- 4.9.4. Informācija par muzeju un tā piedāvājumu tiek ievietota vietējā presē (“Stars”, “Madonas Novada Vēstnesis”), Latvijas televīzija, RETV, 360 TV, Latvijas Radio, novada pagastu avīzēs. Sadarbojoties ar Madonas TIC, muzejs ar piedāvājumu reklamē starptautiskajā izstādē “Balttour”, kā arī citos tūrisma gadatirgus ārzemēs
- 4.9.5. Līdzdalība dažādās gan klātienē, gan interneta akcijās, kas veicina muzeja atpazīstamību (piem., auto rallija orientēšanās sacensībās)
- 4.9.6. Iesaistīšanās starptautiskā mēroga projektos, kas veido atpazīstamību Madonas muzejam (“Access Routes”, HORIZON projekts “TOUWCHED”)

4.10. Muzeja atbalstītāji

Mārketinga aktivitāšu organizēšanā muzejs sadarbojas ar Madonas novada domes sabiedrisko attiecību speciālistiem, Madonas novada pašvaldības TIC, vietējo presi un Vidzemes TV.

4.10.1. Ārpusmuzeja sakaru tīkls

- Madonas novada pašvaldība
- Novada pagastu pārvaldes
- Kultūras iestādes
- Izglītības iestādes
- Latvijas muzeji
- Latvijas Muzeju biedrība
- Latvijas Nacionālais kultūras centrs
- Programma “Latvijas Skolas soma”
- Vidzemes Plānošanas reģions
- Latvijas Muzeju biedrība
- Latvijas Mākslinieku Savienība
- Latvijas Tekstilmākslas asociācija
- Latvijas Nacionālā bibliotēka
- Konkrētu izstāžu sadarbības partneri
- Atbalstītāji/ sponsori
- Plašsaziņas līdzekļi
- Nevalstisko organizāciju pārstāvji Madonas novada politiski represēto apvienība.
- Tūrisma informācijas centri
- Arhīvi
- Dažādu valstu vēstniecības Latvijā un pārstāvniecības
 - Francijas Institūts Latvijā
 - Ziemeļu Ministru padomes birojs Latvijā
 - *British Council* pārstāvniecība Latvijā
- Novada sadraudzības partneri Lietuvā, Francijā, Vācijā, Igaunijā, jaunu partnerību veidošana caur NEMO
- Madonas – Vaijes (Vācija) draudzības klubs
- UNESCO Latvijas nacionālā komisija
- Kultūras informācijas sistēmu centrs
- Dažādu profesiju un sabiedrības grupu pārstāvji – mākslinieki, amatnieki, pensionāri u.t.t.
- Novada tūrisma uzņēmēji

4.11. Aktivitātes muzeja apmeklētāju piesaistīšanai

4.11.1. Jaunas mājas lapas izveide, kas ir mūsdienīga, ērti lietojama, pieejama cilvēkiem ar redzes traucējumiem.

4.11.2. Muzeja aplikācijas izveide, sadarbībā ar IT uzņēmumu TAPP

4.11.3. Regulāra informācija interneta vietnēs, sociālajos tīklos, presē, TV, radio, e-pastu veidā

- 4.11.4. Ielūgumi uz izstāžu atklāšanām, pasākumiem, izglītojošām programmām, zinātniskiem lasījumiem u.c
- 4.11.5. Dalība starptautiskās akcijās, popularizējot muzeja krājumu
- 4.11.6. Brīvbiļetes par dalību muzeja organizētajos konkursos, akcijā
- 4.11.7. Dalība Ēnu dienas pasākumā
- 4.11.8. Afišas pilsētvidē, izglītības un kultūras iestādes, novada pagastu iestādēs, flaijeri, informācijas lapas
- 4.11.9. Sadarbība ar radošo industriju pārstāvjiem, veidojot profesionālu un kvalitatīvu piedāvājumu, kā pamatā ir muzeja krājums un pētniecības rezultāti
- 4.11.10. Sadarbība ar dažādo nozaru pārstāvjiem, veidojot kopīgus pasākumus muzeja telpās
- 4.11.11. Radošo aktivitāšu nedēļas skolēniem, ģimenēm ar bērniem
- 4.11.12. Plašs izglītojošo programmu piedāvājums izglītības iestādēm, ģimenēm, tūristiem
- 4.11.13. Pasākumu cikls senioriem “Dzīves un mākslas krāsās”
- 4.11.14. Dalība dažādos liela mēroga pasākumos (Auto foto orientēšanās ralliji, sacensības u.t.t.)
- 4.11.15. Dalība tūrisma izstādēs (piemēram. Balttour)
- 4.11.16. Aktīva līdzdalība Madonas novada Tūrisma klubīnā
- 4.11.17. Sadarbība ar pilsētas un novada izglītības un kultūras iestādēm
- 4.11.18. jaunu sadarbības formu veidošana ar novada uzņēmējiem

4.12. Problēmas un prioritārie uzdevumi mārketinga jomā 2025. – 2030. gadā

4.12.1. Problēmas:

- Informācijas pārbagātība, kurā pazūd muzeja komunikācija.
- Iedzīvotāju skaita, līdz ar to arī skolēnu skaita samazināšanās.
- Starptautiska mēroga krīzes.
- Kultūras pasākumu pārklāšanās un konkurence ar citām brīvā laika pavadīšanas iespējām novadā
- Pasīvā sabiedrības daļa, kurai ir stereotipi par muzeju.
- Vizuālās identitātes trūkums, kas vieno visas četras muzeja ēkas.
- Nepārskatāma, nepiemērota mājas lapa, kas jāpārveido (problēmas arī ar esošās mājas lapas uzturētāju).
- svešvalodu tekstu trūkums izstādēs, ekspozīcijās
- darbinieku profesionālās zināšanas par mārketinga jomu, jo muzejā nav īpaši komunikācijai, mārketingam paredzētas amata vietas.

4.12.2. Prioritātes:

- Daudzveidīgs un ilgtspējīgs muzeja piedāvājums, lai izglītotu sabiedrību un piedāvātu kvalitatīvi pavadīt brīvo laiku.
- Vienots muzeja vizuālais tēls, kas rada atpazīstamību

- Jauna mājas lapa, kas ir ērti lietojama, pieejama arī cilvēkiem ar redzes traucējumiem un atbilst IT drošības standartiem
- Muzeja lomas nostiprināšana reģionā, veidojot priekšstatu par Madonas muzeju kā nozīmīgu kultūrtelpu, kas glabā, pēta, komunicē un aicina līdzdarboties ikvienu sabiedrības pārstāvi.

4.12.3. Uzdevumi:

- Informēt regulāri, izmantojot izstrādāto komunikācijas plānu, sabiedrību par muzeja aktualitātēm, piedāvājumu
- Aktīvi izmantot moderno tehnoloģiju iespējas, veidot digitālas izstādes, metodiskos materiālus izglītības iestādēm, reklamēt muzeja piedāvājumu globālajā tīmeklī, sociālajos tīklos, piesaistot arvien vairāku jauniešu mērķauditoriju, kā arī ārvalstīs dzīvojošos latviešus
- Izveidot jaunu mājas lapu
- Ievietot informāciju par muzeju ārvalstu interneta vietnēs angļu valodā (ICOM, *MuseumNight*, *MuseumWeek*, NE-MO.org u.c.), paplašinot mērķauditoriju ārpus Latvijas valsts robežām
- Veidot vizuāli pievilcīgu muzeja Izstāžu zāļu ieeju (uzraksts virs durvīm, apgaismojums dienas tumšajā laikā, pārskatāms informatīvs stends ar darba laiku un piedāvājumu u.t.t.
- Veikt dažādu muzeja apmeklētāju mērķauditoriju izpēti, kas palīdzētu izveidot ilgtspējā balstītu piedāvājumu, domājot par dažādām mērķauditorijas grupām
- Turpināt saistoši un atraktīvi iepazīstināt Madonas pilsētas vēsturi izglītības iestāžu audzēkņus, veicinot savas vietas lokālpatriotismu
- Izveidot elektronisku biļešu iegādes sistēmu, balstoties uz labās prakses piemēriem citos muzejos un atbalstu gan no LMB, gan Mobilly
- Sadarboties ar Madonas TIC un izveidot virtuālus tūrisma maršrutus, iekļaujot Madonas muzeju kā punktu apmeklētājiem
- Iesaistīties ārpusmuzeja organizētos pasākumos, kas reklamē muzeju un tā piedāvājumu
- Atbilstoši digitalizācijas politikai, veidot kvalitatīvas un saistošas virtuālās izstādes, veicinot muzeja krājuma pieejamību plašākam apmeklētāju lokam neatkarīgi no vietas, kur viņš atrodas
- Veidot metodisko materiālu izglītības iestādēm, kas ar muzeja programmām iepazīstina attālinātā mācību procesa ietvaros
- Veidot zinātniskus vēstures un mākslas lasījumus, seminārus vai pasākumus, veikt tiešraides translēšanas iespējas caur Facebook, tā padarot muzeja pasākumus pieejamus plašākai dalībnieku grupai
- Turpināt aktīvi sadarboties ar novada un pilsētas izglītības un ārpusmūzikas izglītības iestādēm

- Turpināt sadarboties ar dažādām pilsētas un novada nevalstiskajām organizācijām, sociālajām grupām (pensionāriem, novada politiski represētajiem, veselības klubu u.t.t.)
- Sadarboties ar vietējo laikrakstu “Stars” un “Madonas Novada Vēstnesis”, RE TV, 360 TV, Latvijas radio u.c. plašsaziņu līdzekļiem, reklamējot muzeju
- Aktīvi iesaistīties virtuālo platformu akcijas, izceļot muzeja krājuma vērtības, daloties ar muzeja pētījumu rezultātiem
- Sadarbībā ar pilsētas domi, izstrādāt un veidot pilsētvides elementus, kas stāsta par Madonas pilsētas vēsturi ikvienam iedzīvotājam un pilsētas viesim
- Turpināt darbu ar izstāžu veidošanu pilsētvidē, izejot ārpus muzeja
- Turpināt veiksmīgi iesākto ceļojošo izstāžu piedāvājumu, papildinot to ar jaunām izzinošām izstādēm
- Sadarbojoties ar novada māksliniekiem un radošiem cilvēkiem, paplašināt kioska suvenīru sortimentu, tādējādi veicinot Madonas novada un muzeja atpazīstamību

Prušakeviča 64823844

signe.prusakevica@madona.lv